

İsmet İnönünün Nutku

Kastamonu, Cümhurreisimizi böyle taşkın sevinç ve teza hüratla karşıladı.

Cümhurreisinin lisanından vatan ve milletin manzarası

Yüce hedefler için taşkın bir şevk ve azmle çalışmak havası; işte milletimizin bugün ciğerlerini dolduran temiz hava...

"Sözüne güvenilecek ahlakta, sözünü yürütecek kudrette bir Türkiye, bugünkü Türkiye, elbette milletlerarası sulh ve ahengin başlıca mesnedlerinden bir kıymetlidir,"

İsmet İnönü Kastamonunun çalışkan, yüksek ahlâklı, iyi ve vatanperver halkının derdlerini dinlerken

Romanyada 50 bin kişi tevkif edilmiş

Paris 9 (Hususi) — Bükreşten «Paris - Midi» gazetesine bildirildiğine göre hükümet, Demirmuhafızların tenkiline şiddetle devam etmektedir. (Devamı 11 inci sayfada)

iki kardeş birbirleriyle evlenmek üzere iken anneleri ortaya çıktı

İzmir, 9 (Hususi) — Bugün İzmir adliyesine işitilmemiş ve görülmemiş bir müracaat yapılmıştır. Müracaati yapan bir kadındır. Elinde bir istida ile müddetumumiliğe baş vurmuştur. (Devamı 11 inci sayfada)

İsmet İnönü, Kastamonu köylerinde kendisini karşılayan köy çocukları ile Kastamonu, 9 — Bugün saat 11 de Re- li Avni Doğan tarafından yapılan yokla- cümhur İsmet İnönü, Kastamonu Par- mayı müteakib Reiscümhurumuz riy- ti vilayet kongresini şereflendirdiler. Va- (Devamı 11 inci sayfada)

Nutuktan parçalar

● Memleketimizin servet ve kudretini artıracak o kadar güzel imkânlar görüyoruz ki az zaman içinde Kastamonu kelimesile hülâsa etmek istediğim, Şimali Anadolunun, kültürü ve ümrânı ile mümtaz bir cevher gibi parlayacağına kat'i olarak emin bulunuyorum.

● Cümhuriyet hükümeti ile vatandaşlar arasındaki bu kaynaşma vatanın ümrânı için büyük müjdedir. Rahatça söylenebilen ve vatandaşla devlet memuru arasında ciddi ve samimi

ahenk bulunan yerlerde ihtiyaçların tesviye ve temin edilmesi muhakkaktır.

● Parti azalığını, hususî menfaat mülâhazasına asla tenezzül ve müsaade etmeyen bir siyasi terbiyenin sıfatı ve şartı telâkki etmek sayesinde, Partiyi bütün vatandaşları kucaklayan bir aile ocağı haline getirebiliriz.

Milletin kalbinde kazandığınız bu kıymetli itimadı gelecek zamanlarda daha ziyade artırıp yükseltmek başlıca hedefiniz olacaktır.

Emîr Abdullah Filistin mücahidleri tarafından idama mahkûm edildi

Mücahidler neşrettikleri bir tebliğde müsademelerde İngilizlerin 400 maktul verdiklerini iddia ediyorlar

Kudüs, 4 (Hususi muhabirimiz yazıyor) — Londradaki Filistin konferansına Filistin namına kimlerin iştirak etmesi münasib olacağı hakkında burada başmüftü taraftarları, yani mücahidlerle onların muhalifleri olan ve mutedil nasyonalist namını taşıyan Naşasıbi ailesi arasındaki münakaşa ve mücadeleler de-

vam ediyor. Bu arada, Maverayüşşeria Emîri Abdullah tarafından bu konferans- ta Filistin'in mutedil bir siyaset takib etmesi lehinde vaki olan bazı beyanat, kendisinin müfrit nasyonalistler tarafından İngiliz âleti olarak itham edilmesine sebep verdi. Bundan dolayı, mücahidlerin (Devamı 11 inci sayfada)

Baro Reisi Hasan Hayri istifa mı etti?

Rum ve Ermeni avukatlar da Yahudiler gibi iddialara itiraz etmekte, hatta bazıları "Müruru zamana uğramayan hiçbir suç yoktur!" demektirler

K. Logodeti Dimitraki Giner Artin Kavukçıyan Miltiyadi Mayidi Baro mecmuasında mazileri tasvir ve elân baroda mukayyed buldukları iddia olunan bazı avukatların baroca yenden tescil edilip edilemeyecekleri meselesi avukatlar arasında günün meselesi halinde hâlâ münakaşa edilmektedir. Alâkadar mehafilde deveran eden kuvvetli şayialara göre bu münakaşa yeni bir hâdise doğurmuştur. Yeni avukatlık (Devamı 11 inci sayfada)

Hergün

Klernig ve serbest döviz Sistemleri münakaşası

Yazan: Muhittin Birgen

Memleketin iktisadi mehafilinde bilhassa son günlerde dik-kati celbedecek derecede artan daimi bir münakaşa mevzuu vardır. Bu mevzu, nazari iktisadçılara olduğu kadar ve belki de daha ziyade ameli iktisadçılara, yani tüccarları alâkadardır. Mesele şudur: Türkiye harici ticaretinde klering usulünü mü takib etmelidir, yoksa ner şeyi serbest bırakmak üzere serbest döviz persipine geri mi dönmelidir? Bu bahsi son günlerde en ziyade hararetlendiren sebep de, ithalât maddeleri üzerinde son zamanlarda göze çarpan pahalılıktır.

Hiç şüphe yok ki, meseleyi nazari surette mütelea ederken böyle bir münakaşaya mahal yoktur. Liberal iktisad prensipleri ve bu arada harici ticaretin serbestçe ve muhtelif dövizler üzerine yapılması, hem işlerde kolaylık bakımından, hem de insan psikolojisi itibarile en mükemmel bir usuldür. Eğer bahis, nazari bir münakaşadan ibaretse serbest döviz tarafını iltizam etmek en tabii bir hâdise olurdu. Halbuki, mevzu nazari değildir. Bugünkü dünyanın bir köşesinde, çok geri kalmış bir iktisadi vaziyetten yeni bir iktisad seviyesine doğru yükselmek mecburiyetinde bulunan Türkiye isminde bir memleket vardır ve mevzu da bu Türkiyenin haricî olan alışverişidir. Böyle olunca meseleyi nazari sahada değil, Türkiyenin şartları içinde mütelea etmek icab eder.

★

Bahsi bu tarzda mütelea edince, ben zannediyorum ki içinde bulunduğumuz klering ve takas sistemine Türkiye, bir takım zaruretlerin sevki ile girmiş ve aynı zaruretlerin devam etmekte olmasına göre, içinden çıkabilmesi müşkül bir şekil almıştır. Evet, klering ve takas rejimi, Türkiyenin dahili piyasasını dünyanın umumî ve serbest piyasasından ayıran ve onu pahalandıran bir amildir. Mesele, bazı memleketlerle olan alışverişlerimizde takas nisbetleri yüzde sekene kadar çıkmıştır. Bazı maddeler için müşkülât ve bu müşkülâtın husule gelen pahalılıklar da için cabası!

Bunları inkâr etmek kabil değildir. Hele şu son aylarda bu bakımdan artan şikâyetler de hiç haksız ve yersiz sayılmaz. Eğer Türkiye için bu klering ve takas rejiminden çıkmaya imkân bulursa elbet çok güzel olurdu. Fakat, benim kanaatime Türkiye'nin bu sistemden çıkabilmesine halen imkân yoktur. Nitekin, bize nisbetle iktisadi kuvvetleri itibarile daha çok ileride olan bir takım memleketler daha vardır ki onlar da bu rejimden kurtulamıyorlar. Bence, Türkiye bu sistem içinde bir kombinezondan diğerine geçmeğe çalışarak daha bir müddet kalkınma hareketini tanzime ve kendisine memleket dahilinde yeni yeni iş ve iktisadi kuvvet kaynakları tedarikine ehemmiyet verecektir.

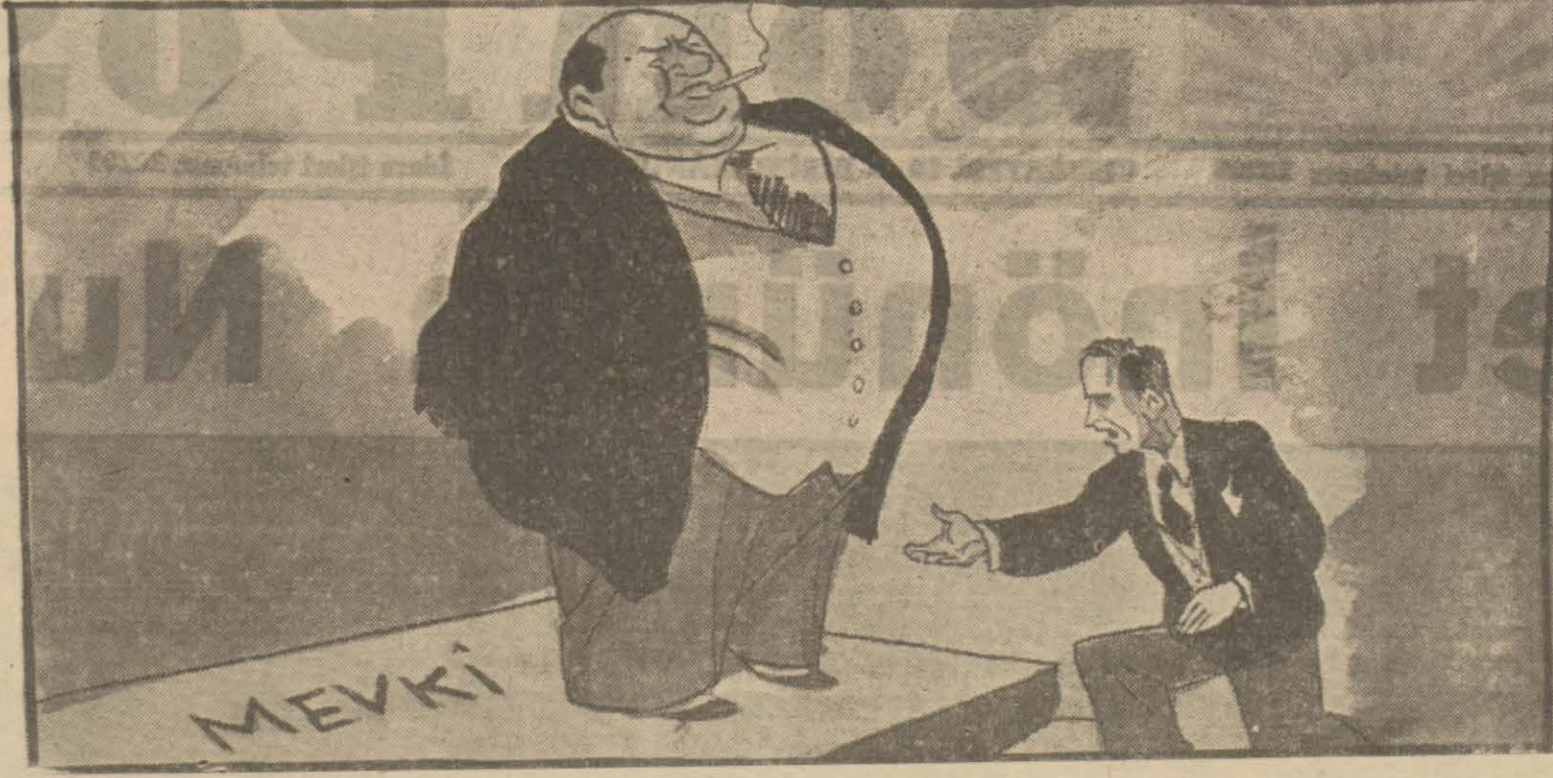
★

Ancak, Türkiye bu rejim içinde kendisini seneden seneye daha kuvvetli bir iktisadi hayat sahasına çıkarmaya çalışırken dahili fiat meselesini ve bu fiatı yükseltmekte tesiri olan amilleri bertaraf etmeği ihmal etmemek mecburiyetindedir. Son günlerde ithalât eşyasında bir takım fiat yükselmeleri göze çarpmaya başladı. Bunlara karşı tedbir almak ve icabında yeni yeni kombinezonlar bulmak için İktisad Vekâleti gayrete gelmelidir. Alınacak tedbirler hakkında uzaktan ezbere bir şey söylemek, imkânsızdır. Fakat, ihtiyac üzerine dikkati celbetmek bir vazifedir. Eğer bu noktada isabet varsa, müşkülün hallini eie alacak olan İktisad Vekâleti lâzım gelen tedbirleri bulabilir.

Bize klering ve takas sisteminin bizi en ziyade rahatsız edebilecek tarafı, hiç olmazsa dahilde şimdilik pahalılık yapmasıdır. Türkiyenin ucuzluğa çok ihtiyacı olduğu için, gerek harici anlaşmalarda yapılacak bazı taahhütler, gerek dahilde fiat hareketlerini değiştirmeye termin etmek üzere alınacak bazı tedbirlerle, içinde bulunduğumuz harici mübadele sisteminin hayatımızı fazla rahatsız etmesine

Resimli Makale:

Norveç darbt meseli

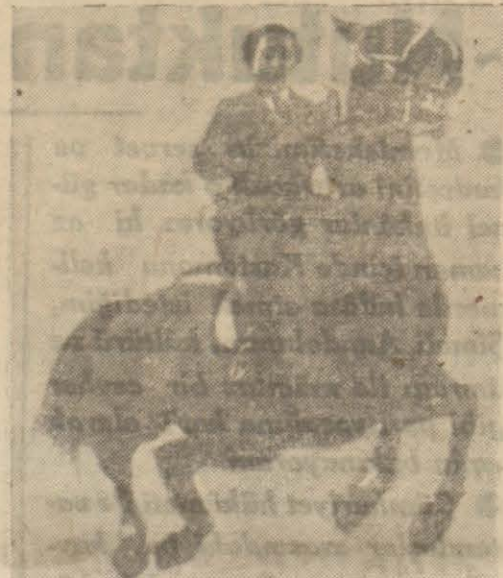

Çabuk veren iki defa vermiş sayılır, bunu unutmamak lâzımdır.

Yapabileceğin bir iş için muhatabını yalvartmamak senin de menfaatindir.

SÖZ ARASINDA

Atlari insanlara Tercih eden Bir genç kız

Bu genç kız, bir çiftçinin biricik evladıdır. 21 yaşındadır. Bütün emeli, akli fikri, usta bir yarış atı yetiştiricisi olmaktır. Dünyada başka hiçbir şeyden zevk almıyan genç kız:

— Benim için en vefalı dost, arkadaş necib ve asil bir mahlûk olan attır. İnsanlar, hele erkekler dünyanın en hodbin varlıklarıdır. Onlarla veya kendi cinsimden olanlarla haşır ve neşir olacağıma beni anlıyan, beni seven atlarla kaynaşır, daha ziyade saadet duyarım, demektedir.

Dünyanın en garib ziyafeti

İngilterede verilen 300 kişilik muazam ve mükellef bir ziyafette Londradan getirilen istridye, Almanyadan tayyare ile yollanan istakoz, Fransadan tayyare ile ismarlanan pilif, Sovyet Rusyadan gönderilen havyar, Pragdan sipariş edilen Salam, bir de Romadan yollanan bir İtalyan yemeği yenmiştir.

mâni olmak icab eder. Eğer bu ciheti temin edebilirsek klering ve takas sistemi bizi fazla rahatsız etmezsiniz, memleketin iktisaden kuvvetlenmesine yardım etmekte devam edilebilir.

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra

Tek biletle iki kişi

Arkadaşlardan biri anlattı:

«Bir uşak tutacaktım. Eşe düsta söyledim. Nihayet günün birinde bir adam çıkageldi. Henüz hiç bir yerde uşaklık yapmamıştı. Bir sinema kapısında bilet kontrolörü idi. Kendisini yanına alırsam memnun olacaktı. Maaşta, izin gününde, yapacağı işlerde mutabık kaldık ve yanına aldım. Evde işe başladığı gün odamda oturuyordum. Elinde bir kartvizitle göründü:

— Bay, dedi, bir bayanla bir bay geldiler.. Bayanı salona aldım, bay kapının dışında bekliyor.

— Yalnız bayanı mı içeri aldım, bayı neye almadım?

Elindeki kartviziti uzattı:

— Ben aptal değilim, iki kişiyi bir tek biletle içeri almıyım?

Ruzvelte kâtiblik Yapan oğlu film Şirketine müdür oldu

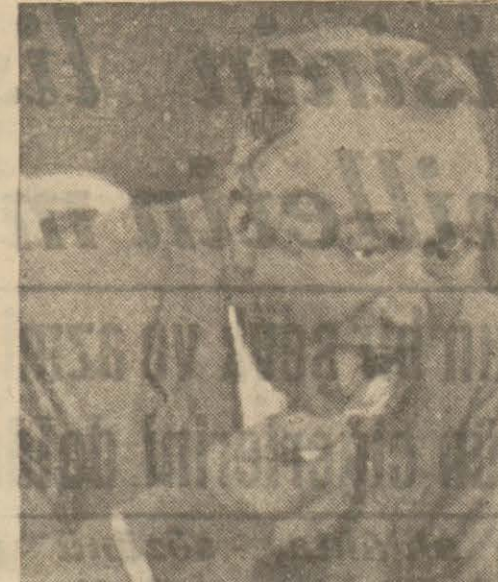
Amerikan cümhurreisi Ruzveltin hususî kâtibliği ni yapan oğlu Ceymis Ruzvelt: bu vazifesinden is tifa ederek Met-Goldvin Mayer film şirketinin ikinci reisliğine geçmiştir.

9 senelik bir Maliye Nazırı

1929 senesindenberi hükümet sandalyasını işgal etmekte olan İsviçre maliye nazırı, yaşının fazlalığından dolayı tekadüvle sevkini istemiştir. Nazır 68 yaşında bulunmaktadır.

Amerika Cümhurreisi Üniversite talebesine Nasıl nutuk söyler?

Amerikan Cümhurreisi radyo ile şimalî Karolini üniversitesi talebesine şu hitabede bulunmuştur:

— Sizler hakkımda şimdiye kadar bir çok şeyler işittiniz. Altı yıldır, milleti harbe sürükleyeceğimi, sizleri ve küçük kardeşlerimizi Avrupadaki kanlı harb saharalarına yollıyacağımı duyduunuz ve sabahları da, tam bir milyoner gibi kahvaltı ettiğimi haber aldınız.

Halbuki, ben haddinden aşırı mutedil bir insanım, bir sulh stajyeriyim, kapitalist rejimine inanan bir adamım. Kahvaltılarında da yalnız yumurta yerim.

Resimde kendisini yumurta yerken görürsünüz.

Eden ve Amerika kadınları

Eski İngiliz hariciye nazırım Amerika'ya gittiğini bu sütunlarda haber vermiş bulunuyoruz. Nevyorkta varışında sabık nazırı kendisine prestij eden, resminden aşık olan binlerce genç kız ve kadının ablukasından kurtarmak için, Nevyork polisi daha şimdiden gayet sıkı tedbirler almıştır. Filvaki Edenin resmi, en tanınmış erkek artistlerin kartpostallarından daha fazla aranmakta ve satılmaktadır.

ISTER INAN, İSTER INANMAI

Bir kaç yıl evvel ya Avrupa gazetelerinin birinde, ya da Anadolu aşınsırım bir telgrafında okumuştuk:

«Romanyada cüzam hastalığına tutulmuş olanlardan biri cüzamlıların tecrid ve tedavi edildikleri binadan kaçmış. Bunu işiten civar köylüler arasında, bize dokunur, hastalığı aşılar korkusu ile büyük bir korku başlamış. Köyden Bükreşe doğru büyük bir akin görülmüş. Derken hâdiseden la-berdar olan jandarma kuvvetleri hastayı muhasara etmişler, yanına yaklaşmamak şartile kaçtığı binaya sevk etmişler, telâş ve korku da bu şekilde yatışmış.»

★

«Millî Şef üç beş gündenberi tedkik ve teftiş seyahatini dedir. Anadolunun göbeğinde ve halkımızın içindedir. Eksiklerimizi ve ihtiyaçlarımızı kendi gözile görüyor, kendi kulağıle dinliyor. Bizzat alâkadaranın ağzından işitiyor. Bu tedkik ve teftiş seyahatinden yurd hesabına pek büyük faydalar çıkacağına insan edelim. Filhakika anlaşılıyor ki yapılacak şeyler eksik değildir. Bunlardan bir tanesini biz

Kastamonudan gönderilmiş bir mektubda gördük. Bu mektubda aynen deniliyor ki:

— Kastamonu valisi Avni Doğan şu maruzatta bulundu: «Burada cüzam da var. Evvelâ iki hane imiş. Selefierim yazmışlar, muhabere ile dört sene geçmiş. Vekâlete bizzat gidip anlattım. Şimdi sirayet devrinde 18 aile vardır. Ayrıca müsab olarak ta 40 aile vardır. Bu köyü tecrid etmek elimizde değildir. Bu, korkunç şeydir.»

Bereket versin, vali bu hastalığın yalnız bahsedilen tek köyde olduğunu da söylemiştir.

★

Şimdi düşününüz: Romanyada bir cüzamlı tecrid evinden kaçıyor, bütün muhit dehşet içinde kalıyor, bizde bütün bir köy cüzamlıdır. Bu vaziyette ne yapılması lâzım geleceği noktası üzerinde yıllarca konuşuluyor, neticede de bir şey yapılmıyor.

Bunun bir hakikat olduğu meydandadır, fakat ey okuyucu sen:

ISTER INAN, İSTER INANMAI

Sözün Kısası

Kanser haftası

E. Talu

Canımıza okudu. Zaten pek te düzgün olmyan sinirlerimiz büsbütün bozuldu. En akıllılarımız neredede ise zıvanadan çıkacak. Herkes, sabahleyin gözünü uykudan açar açmaz ilk iş olarak ötesini berisini yokluyor; yüzünde, gözünde kabarcık, sivilce arıyor. Bir tarafında, yeni peyda olmuş bir et beni gördü mü, akli başından gittiği gündür.

Kanser haftasının verdiği netice işte bu. Mübarek, öyle de acayib bir hastalık ki! Menşei meçhul, sırrı meçhul, mahiyeti meçhul, her şeyi meçhul. Malû olan, hiç bir tedavinin buna tesir etmediğidir. Bazı hekimlerimiz, kabahati hastalara yükleterek:

— Erken müracaat etseniz.. Daha başlangıçta, gelip te fennin, ilmin cenahına sığınarsanız, o zaman şifa bulmak mümkündür.. buyuruyorlar.

Bize de söz düşse idi, biz de onlara şu cevabı verirdik:

— İyi.. güzel söylüyorsunuz bay doktor amma: Ârâzını görmeden, ızdırabını duymadan, bu müthiş derdin bize musallat olduğunu biz nereden bilelim?

Şu kanser haftası da kimin aklına geldi? Tıp âlemi bu karanlık ve korkunç mevzuu, akislerini dışarıya sızdırmadan, biz biçareleri rükütmeden, kendi aralarında görüşemezler mi idi? Bir hafta, sütun sütun, sayfa sayfa kanser edebiyatı, kanser münakaşası, kanser mübahasesi, üzerimizde, umacı ve dev masallarının küçük çocuklar üzerinde yaptığı tesiri yaptı Hepimiz bu yaman derdin vehmi altında bihuzuruz.

Ailece otunduk mu, başka laf yok. Dost toplantılarında, konuşma zemini hep ol. Kanserden ölmüş, ne kadar aşına, ahbab, akraba varsa, bu vesile ile yadedilmektedir. Karşında daimi bir kanser kurbanları resmi geçidi var.

Deli olacağım. Kafamın içinde çeşid çeşid ve birbirini nakzedn bir haftalık hekim beyanatı önce koyu bir çorba halinde çalkandı, durdu. Şimdi de, gitgide tesallüb ederek koskocaman bir ur teşkil ediyor. Aman Yarabbi! Ur.. Allah vere de «habis» olmya! Ne yaparım, ben?

Kimi irsindir, dedi.. Eslâfımı bir gözden geçirdim: Kanserden ölmüş yoktu. Derin nefes aldım. Arkasından bir başkası irsiyetini inkâr etti.. Tahriş en büyük amildir, buyurdu.. Ayağımı çöpten sakınmıyan ben tekrar telâşa düştüm.

Hâsılı, rahatım, huzurum kaçtı. Ne lüzumu vardı, canım? Madem ki hekimler bir «hafta» yapacaklardı: Bari nezdeler, filândan bahsetseleldi işte, sonunla bir tedavi yolu göstermekle bitirselerdü.

Henüz, bizzat akıl erdiremedikleri kanser üzerine sekiz gün çene yorup ta, zavallı âciz insanların akıllarını darma dağın ettiler de, sanki ne oldu?

E. Talu

Türk balıkçılığını alâkadâr eden bir karar

Yunan hükümeti Türk balıkçıların alâkadâr eden bir kararname çıkarmıştır.

Bu kararnameye göre tuzlu salamura ve diğer kurutulmuş her nevi balık ve deniz mahsulleri, ancak Yunan Ekonomî Nezaretinin müsaadesile Yunanistan'a ithal edilebilecek ve bunların bedelleri serbest dövizle ödenecektir.

TAKVİM

BİRİNCİKÂNUN											
Kumi seno 1364			10			Arabi seno 1367					
2 nci Teğrin 27			Resmî seno 1938			Kasım 33					
CUMARTESİ											
GÜNEŞ		Şevval						İMSAK			
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
7	14	5	28	12	47	12	47	12	47	12	47
Öğle		İkinci		Akşam		Yata					
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
12	07	14	28	16	41	18	19	18	19	18	19
E.	7	26	9	47	12	—	1	—	—	—	—

TELGRAF HABERLERİ

Erzincan hattı yarın işlemeğe açılıyor

Hattın önümüzdeki Eylül ayında Erzuruma varması beklenmektedir

Erzincanda yapılacak merasimde bulunmak üzere Vekiller dün akşam Ankaradan hareket ettiler

Ankara 9 (A.A.) — Erzincan istasyonunu törenle işlemeğe açmak üzere Nafia Vekili Ali Çetinkaya, Hariciye, Millî Müdafaa ve Maarif Vekilleri birlikte bu akşam hususî trenle Erzincana hareket etmişlerdir.

Açılış töreninde bulunmak üzere Nafia Vekilimiz tarafından davet edilen mebuslarımızla, askerî ve müllük rüesa, Vekâletler erkânı, malî ve iktisadî müesseseler başkanları ve Sivas - Erzurum hattı inşaatında emeği geçmiş olan mühendis ve müteahhidlerimiz de bu akşam üç katar halinde hareket eden hususî trenlerle şehrimizden müfarekat etmişlerdir.

Nafia Vekilimiz, Riyaseticümhur Umumi Kâtibi, Vekiller, mebuslar ve kalabalık bir halk kütlesi tarafından uğurlanmış ve trenin hareketi esnasında halk, Vekilimizi şiddetle alkışlamıştır.

Meb'uslar Erzincanda

Erzincan 9 (A.A.) — Sivas - Erzurum hattının Erzincan demiryolunun

işletme töreninde bulunmak üzere gece saat 20,30 da buraya 19 mebus gelmiştir. Kendilerini istasyonda, Valî, ordu müfettişliği kurmay başkanı ve vilâyet erkânile tümen yüksek subayları, Parti ve belediye erkânı karşılamışlardır. Sayımlar bugün vilâyeti, ordu müfettişliğini ve bazı makamatı ziyaret etmişlerdir. Öğleden sonra Genciğe nahiyesine giderek Girlevik şelâlesini gezmişlerdir.

Hat Erzuruma varıyor

Ankara 9 (A.A.) — Sivas - Erzurum hattının Erzincandan Erzuruma kadar olan 213 kilometrelik kısmındaki inşaat ray döşenmesine müsaide bir hale gelmiştir.

Hâlen Erzincandan itibaren 15 kilometre ilerisine kadar ray tefriş edilmiş bulunuyor. Erzurum civarındaki tünellerle birkaç köprü müstesna olmak üzere inşaat hayli ilerlemiş olup önümüzdeki Eylülde hattın Erzuruma varması beklenmektedir.

İtalyada Fransaya karşı yeni nümayişler yapıldı

Roma, 9 (Hususî) — İtalyanın her tarafında Fransa aleyhindeki nümayişlere devam edilmektedir.

Bu sabah tekrar binlerce talebe Roma'da hariciye nezareti önünde toplanarak: «Nis, Tunus, Korsikayı isteriz» diye bağışmışlardır.

Nümayişçiler, Fransız sefarethanesine geçmek teşebbüsünde bulunmuşlar, fakat bütün yollar polis tarafından tutulmuş olduğundan, talebinin bu teşebbüsü akim kalmıştır.

Diğer taraftan Tunustaki İtalyan başkonsolosu, Fransız umum valisine müracaatla, İtalya aleyhindeki nümayişlerin durdurulması ve İtalyan müesseselerin korunması için alınmış olan tedbirlerin fazlaletirilmesini istemiştir.

Tunus, 9 (A.A.) — Dün faşistlerin lehinde ve aleyhinde yapılan nümayişler esnasında tevkif edilmiş olan 16 kişi arasında İtalyan konsoloshanesi erkânından Bicinio da vardır. Bu zatın halkı, Tunusu İtalyaya vermeli, diye bağırmağa davet etmiş olduğu söylenmektedir.

Nümayişçiler kolaylıkla dağıtılmışlardır. İtalya konsoloshanesi, İtalyan mağazaları polis tarafından muhafaza edilmektedir.

Trablusgarb, 9 (A.A.) — Tunusta İtalyanlar aleyhinde yapılan yeni nümayişler ve şiddet hareketleri, Libya ahalisi arasında büyük bir infial tevlihd etmiştir. Dün sabah Trablusta genç faşistlerden mürekkep bir grup ile faşist üniversiteliler grupları, millî marslar söylemek suretiler şehrin sokaklarını dolaşmışlardır.

Roma, 9 (A.A.) — Reuter ajansının muhabiri bildiriyor: Popolo d'Italia gazetesinin bildirdiğine göre şimendifer işçileri Tunustaki İtalya konsoloshanesinin önünde nümayişler yaparak büroda general konsolosun önünde bulunduğu pencereye taş atmışlardır. Atılan taşlar buronun duvarlarında asılı bulunan İtalya kral ve kraliçesinin resimlerine isabet etmiştir.

Mekke'de bir Arab kongresi toplanıyor

Şam 9 (A.A.) — Filistin lehinde burada çalışmakta olan Arab mehafilin den öğrenildiğine göre, Filistin Arablarına Arab dünyasında yardım edilmek meselesini halletmek üzere hac mevsiminde Mekke'de bir Arab kongresinin toplanması için Kral İbnissuud ile müzakerelere girişilmiştir.

Yeni Vali Manisada alkışlarla karşılandı

Manisa, 9 (Hususî) — İstanbul Valisi Lütfi Kırdar bugünkü ekspresle geldi, İshakçelebi istasyonunda köylüler ve Manisalıları namına bir heyet tarafından alkışlarla, yaşa sesleri ile karşılandı.

Lütfi Kırdar kendisine karşı yapılan bu samimi istikbalden son derece müteahhis olmuş, Manisalıların daima kalbinde yaşayacaklarını söylemiştir.

Japonya Çinde açık kapı siyasetinin değiştirilmesini istiyor

Tokyo 9 (A.A.) — Hariciye Nazırı Arita, bugün İngiltere ve Amerika büyük elçilerini kabul ederek kendilerile uzun bir müllakatta bulunmuştur.

Nazır, Japonyanın hayatı menfaatlere iktizasınca Çinde açık kapı siyasetinin Uzakşarkta hâdis olan yeni vaziyete uydurmak üzere tadili lâzım geldiğini bildirmiştir.

Amerikada casusluktan mahkûm edilen Almanlar

Nevyork 9 (A.A.) — Nevyork federal mahkemesi tarafından Almanya lehine casusluk suçundan dolayı son günlerde mahkûm edilen üç Alman, kararı istinaf etmişlerdir.

Ukranyalılar Muhtariyet İstiyorlar

Varşova 9 (Hususî) — Diyetin bugünkü toplantısında Ukranyalı mebuslar, Ukranelerle meskûn bulunan şarki Lehistanın altı vilâyetine muhtariyet verilmesine dair meclise bir takrir tevdi etmişlerdir.

Mevzuubahs vilâyetlerde yaşayan halkın sayısı yedi milyondan fazladır.

Ukrenlerin bu talebi siyasi mehafilde büyük bir heyecan uyandırmıştır.

Zagrepte bomba patladı

Belgrad 9 (A.A.) — Avala ajansı bildiriyor:

Dün akşam saat 19,30 da, Zagrepte Yugoslav halk partisinin ve Adriyatik muhafızları cemiyetinin binası önünde bir bomba patlamıştır. Yaralanan genç bir hademe ölmüştür. Tahkikat neticesine göre, bunun mürit sol cenaha merbut gençlerden mürekkep bir tethişçi grup tarafından yapıldığı sanılmaktadır.

Eski Rumen Başvekili Tataresko Paris sefiri

Bükreş, 9 (A.A.) — Stefani ajansının muhabiri bildiriyor: Romanya hükümetinin eski başvekil Tataresconun Romanyanın Paris elçiliğine tayini hakkında Paris hükümetinin muvafakatini istinzaç ettiği bildirilmektedir. Fransa hükümeti bu istinzaça muvafık cevap verdiği için Tataresco Pazar günü Parise hareket edecektir.

Söylendiğine göre hariciye nazırı Comnene, yeni nazırın tayininden sonra Vatikandan nezdine sefir olarak gönderilecektir.

Ankara garında Yeni tesisat

Ankara 9 (A.A.) — Ankara garının vücutte getirilen markiz tesisatı bugün saat 18 de törenle açılmıştır. Törende Nafia, Millî Müdafaa, Hariciye, Maarif Vekilleriyle, mebuslar, Vekâletler ileri gelenleri ve kalabalık bir halk kütlesi hazır bulunmuştur.

Kordelâyı Nafia Vekili namına Millî Müdafaa Vekili General Kâzım Özalp kesmiştir.

Başvekil Roma Elçisini kabul etti

Ankara, 9 (A.A.) — Roma büyük elçisi Hüseyin Ragıp bugün Başvekillette Başvekil Celâl Bayar tarafından kabul edilmiştir.

Erenköyde bir köşk yandı

Dün gece Erenköyde Kokarpınar sokagında doktor Hamidin iki katlı köşkünden yangın çıkmıştır. Ateş, köşk yandıktan sonra söndürülmüştür.

Satıhtan sabaha:

Siyaset ALEMİNDE

Yugoslavya yarın umumî intihabat yapıyor

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Yugoslavyada yarın umumî intihabat vardır. Bu intihabın ehemmiyeti, millî Yugoslav siyasetine dört sene müddetle vereceği yeni istikamette temerküz ediyor. Bundan ötürüdür ki dost memleket halkının intihabat sandıkları önünde alacakları vaziyet, Balkan Antantının sadık bir azası bulunan Yugoslavya ile aramızdaki sıkı dostluktan dolayı bizde hususî bir alâka yaratıyor.

Yarın intihabata iştirak edecek siyasî Yugoslav teşekküllerine bir göz atıldığı zaman iki ehemmiyetli grupun karşı karşıya bulunduğu görülür. Bunlardan biri, bugünkü Stoyadinoviç hükümetine müzaheret gösteren geniş Yugoslav radikal birliğidir ki halkçı Hırvatlarla radikal Sırlıları, başlarında doktor Spaho bulunan Bosna müslümanlarını ihtiva etmektedir. Diğeri ise Hırvat muhalefetinin reisi bulunan doktor Maçekin riyaset ettiği parlamento harici eski Sırb fırkalarının döküntülerile muhalif Hırvat köylü fırkası, Yugoslav millî partisinin bir kısmından ibarettir. Bunun haricinde diğer küçük siyasî teşekkülleri pek hesaba katmak doğru değildir. Çünkü vâzu kânun, seçilecek mebusların mahallî menfaatleri değil, millî davalarla alâkadar kimseler olabilmelerini düşünmüş, bunun için de fırka listelerinin seçimde müteber olabilmeleri için hiç olmazsa memleketin yarı seçim dairelerinden namzed gösterecek şekilde şümulü ve geniş tanım edilmesini esas koymuştur. Bundan dolayıdır ki bazı demokrasilerde ârânın dağılmasını mucib olan ve çok defa müddet birkaç rey ile mühim vaziyetler üzerinde müessir olabilecek roller oynayan küçük küçük fırkaların taazzuvuna sed çekmek istemiştir.

Bu vaziyet önünde yarın yekdiğerine karşı esaslı surette rekabet edebilecek kuvvetlerin bir taraftan hükümet blokile diğer tarafta Hırvat köylü fırkasının lideri doktor Maçekin başkanlığı altında toplanan fırkalar olduğu kendiliğinden anlaşılır.

Hükümet blokunun oldukça ehemmiyetli bir muhalefet grupile karşı karşıya bulunmasına rağmen vaziyetten galib çıkacağını gösteren mühim bir takım emareler yok değildir. Şöyle ki:

Doktor Maçek, takriben yirmi sene denberi muhalefet mevkiinde bulunmaktadır. Bu müddet zarfında müsbet bir netice elde ettiği görülmemiştir. Buna mukabil hükümet blokunun lideri Stoyadinoviçin üç sene gibi nisbeten mahdud bir zaman iktidar mevkiinde bulunmasına rağmen memleketin iktisadî seviyesini yükselten mühim işler yapmış, işinin vaziyetini ıslah eden asgarî yevmiye, müsterek iş mukavelesi, içtimai sigorta gibi sosyal ileri muvaffakiyetler kaydetmiş, borçlu köylünün ağırlığını hafifleten tedbirler almış ve bilhassa memleketin sanayileşme faaliyetine azamî hız vermiştir. Bunun haricinde dahilde tatbik

(Devamı 10 uncu sayfada)

Kitap ve kitabçı

Son haftalar içinde İstanbul kütüphanelerinin vitrinlerini yeni yeni cildlerle süslenmiş görüyoruz. Her halde kitabçılarımız artık kitabın okunduğuna kanaat getirmiş olacaklar ki nasraf edip kitap basıyorlar. Bu manzarayı memleket hesabına bir müjde olarak karşılamalıyız.

Yalnız bir nokta var. Basılan kitaplar acaba ciddi bir kıymet ifade ediyorlar mı? Tercüme eserlerin pek haalî oldukları anlaşılıyor. Büyük eserleri lisansımıza çevirmek için o lisans üstünlüğü bilmek kâfi değildir. Mütercim hiç olmazsa müellifin yarı kudretine sahip olabilmelidir. Bu mevzuu başka bir fırsata bırakarak mevcut ve münteşir kitapların kalitesine avdet edelim. Büyük bir kütüphanemizin mühim bir masraf ihtiyarı ederek neşrettiği beş yüz sayfalık edebiyata aid bir cild gözümüze ilişti. Kestirme söylemek lâzımsa edebiyat namına irtikâb edilmiş bir cinayet.. Muhakkak ki bunu yazan ve yahud hazırlayan edebiyatçı tabiin gafletinden istifade ederek telifini mühim bir eser olarak kabul ettirmiş ve gene muhakkak ki telif hakkı istememek suretiler tabiin hoşuna da giderek müsveddelerini bastırarak fırsatını bulmuştur.

Millî kütüphanemizi böyle müsveddelerden kurtarmak için kitabçılarımız bir müşavere heyeti teşkil etseler ve basılmak üzere kendilerine getirilen eserleri bu heyetin tedkikinden geçirtseler hem sermayelerini israf etmemiş, hem de millî irfanımıza böyle yalın kat eserleri sokmamış olurlar. Bu vaziyet, memleketin edebiyat, fikir ve ilim sahasındaki şöhratlerinin, fahri olarak kabul edeceklerine şüphe yoktur.

Bürhan Cahid

Fransız Başvekili parlâmentoda siyasetini şiddetle müdafaa etti

Müzakereler bütün gece devam etti, kabinenin itimad kazanacağı muhakkak sayılıyor

Paris 9 (Hususî) — Mebusan meclisi, bugün öğleden evvel ve sonra iki toplantı yapmış, umumî siyaset hakkındaki müzakerelere devam etmiştir. Öğleden evvelki toplantıda söz alan Maliye Nazırı Reyno, hükümetin malî kararnamelelerini ve kalkınma programını müdafaa etmiş, Fransanın üç sene denberi kendi parasını harcamakta olduğunu söylemiş ve tatbik edilmekte olan kararnamelelerin amele lehinde netice vereceğini ilâve etmiştir.

Sağ cenah partileri Reyno'un izahatını alkışlarla karşılamışlardır. Başvekil Daladye de öğleden sonraki celsede söz almış ve gayet samimî olarak bütün düşüncüklerini bildireceğini söylemiştir.

Hükümetin gerek dahillî, gerek haricî siyasetini izah eden Başvekil, bilhassa şu üç mühim meseleye temas etmiştir.

Son grevler, hükümetin çıkardığı malî kararnamele ve ekseriyet meselesi.

Daladye'nin nutku

Başvekil ezcümle demiştir ki: «Bugün öyle bir saatte yaşıyoruz ki ziy bir açık sözlülük her türlü desise ve entrikalara müreccaktır. Bugün ya beni devirmeye, yahud da gayretlerime devam müsaadeye karar vermek lâzımdır. Her iki şıkta da küçük entrikalara tenezül etmeden sarih surette hareket edeceğim. Ben, hiçbir partinin, hiçbir adamın esiri değilim.

Umumî grevi ilham edenler, buna politik bir mahiyet verdiler ve bu suretle hükümetin haricî politikasını protesto etmek istediler. İşgal edilen fabrikaların duvarlarına yapıştırılmış propaganda ilanlarının fotoğrafları elimdedir. Bu ağızlar, gerek Çemberlayn hakkında, gerek benim hakkımda hakaretâmiz yazılarla doludur. Amele, Münih anlaşmasına karşı kışkırtılmıştır. Bütün bu müllâhazalardan haric, umumî hizmetlerin inkıfaa uğramasına müsaade edemezdim.

Hükümet, grev meselesi üzerinden sünger geçirmeğe hazır, fakat grev emrini ve renleri takib edecektir.

Daladye, haricî politikada komünistlerin hatta hareketini tenkid etmiş ve demiştir ki: Hükümetin politikası, bir teslimiyet politikası değildir. Komünistlerin politikası ise harbe müncer olacak bir politikadır. Binaenaleyh, sulhü kurtarmak için çalışmak olan bu büyük ihtiyara ve Fransız - Alman anlaşmasına karşı tartzileri çoğaltmak hiçbir şeye yaramaz. Fransız - Alman anlaşmasının tezill edici hiçbir mahiyeti yoktur. Ben Almanya ile sulh istiyorum. Ve bütün eski muharibler de Almanya ile sulh istiyorlar.

Dahillî sulh olmaksızın haricî sulh olmaz. Cumhuriyet nizamını muhafaza için hiçbir şeyin tesiri altında kalmaksızın yapmış olduklarına devam edeceğim.

Maliye Nazırı Reynaud'un söylediklerine avdet etmek istiyorum. Eğer kararnamelerde doğru olmayan ehiteler varsa maliye encümeni azası onları düzeltsin, fakat, manasız münakaşalar içinde küçük düşmekten ise bu akşam iktidar mevkiinden düşmeyi tercih ederim.

Sağ, merkez ve sol cenah mebusları Daladye'yi ayakta alkışlamışlardır.

Saat 19 da celseye fasıla verilmiş ve 19 da tekrar toplanılmıştır. Sosyalist Serol hükümeti karşı bazı tavizlerde bulunmaya sosyalist partisinin âmade olduğunu ancak halk cephesine ihanet edemeyeceğini söylemiştir.

Celse saat 22 de toplanmak üzere tekrar fasıla verilmiştir.

Saat 22 de toplanan celsede müstaklî çiftçi Baudaini halkçı demokrat Rellie Saulu ve bunun arkasından, Cumhuriyetçi federasyonun hükümete itimad edeceğini bildiren Xavier Valatt'i dinlemiştir.

Son dakika

Paris, 10 (Hususî) — Parlamento koridorlarında Daladye kabinesinin itimad kazanacağı muhakkak sayılmaktadır.

Cezireyi su bastı 40 kişi boğuldu

Haleb 9 (A.A.) — Fırat nehrinin bazı kollarında suların taşması üzerine Cezire'nin şimal kısmını su basmış ve bu mıntakanın diğer mıntakalarla alâkası kesilmiştir. Kırk kişi kadar kayıp vardır. Şimdiye kadar 9 cesed bulunmuştur.

Vali yol inşaatının ağır gittiğini tesbit etti

Şehirde bir çok yollar bozuk ve bakımsız olduğundan ve belediyenin bu işe sarfedilecek parası bulunmadığından hükümetin yardımı temin edilecek

Lütfi Kırdarın Manisaya na reketinden bir intiba: Vapurda

Asfalt yol inşaatını gözden geçiren Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar, işlerin ağır gittiğini tesbit etmiş ve yenden bazı emirler vermiştir. Manisa Nafta Müdürü Etem, İstanbul Nafta Müdürlüğüne nakledildikten sonra yol inşaatına hız verilecektir.

İstanbul Şehir Meclisi bu seneki yol inşaatı için bütçeye beş yüz yedi bin lira koymuştu. Bu para, iki senede ikmal edilecek bellibaşlı yolların inşasına harcanmıştır.

Şehirde birçok yollar bozuk ve bakımsızdır. Diğer taraftan birçok semtlerin en kısa zamanda tanzimi lazım gelmektedir. Bu işlere harcanmak için Belediyenin parası yoktur. Hükümet, gelecek seneden itibaren İstanbul Belediyesine 4 veya 5 milyon liralık yardımda bulunmağa başlayacaktır. Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar, İstanbul'daki tetkiklerini ikmal ettikten sonra Ankara'ya gidecektir. Vali, Ankara'da alâkadâr makamlarla, Nafta Vekâletine temasa geçecek, İstanbul için yapılacak yardımın bu seneden itibaren başlanmasını temin edecektir. Bu suretle Belediyenin 1939 senesi bütçesini beklemeden diğer yolların inşaatına geçilebilecektir. Belediye fen heyeti, yeniden yapılacak yolların projelerini hazırlayacaktır.

Vali dün Manisaya hareket etti

Lütfi Kırdar dün sabah Manisaya hareket etmiş, Galata rıhtımında Vali ve Belediye reis muavinleri, Parti, Vîlayet ve Belediye erkânı tarafından uğurlanmıştır. Vali, hareketinden evvel İstanbulun temizliği hakkında bazı direktifler vermiştir. Manisada iki gün kalacak olan Lütfi Kırdar, pazartesi günü şehrimize dönecektir.

68 numaralı vapur limanda bir kaza atlattı

Evvelki gece limanda bir hâdise olmuş ve Şirketi Hayriyenin 68 numaralı vapuru büyük bir tehlike atlattı.

Saat 20,20 de Vanıköy postasını yapmak üzere Köprüden hareket eden Şirketi Hayriyenin 68 numaralı vapuru, Üsküdar'a uğramış ve Üsküdar yolcularını bıraktıktan sonra yoluna devam etmiştir. Vapur, iskeleden uzaklaştıktan biraz sonra vapur kaptanı Yusuf kaptan birdenbire dümenin bozulduğunu ve sancak alabandırada kaldığını görmüş ve soğukkanlılıkla vapuru el dümenile ve çifte uskurla idareye başlamıştır. Fakat vapurun bu suretle idaresi mümkün olamamış ve vapur Salacak ve Haydarpaşa istikametinde geriye doğru düşmeğe başlamıştır. Bu sırada vapurda bulunan dört yüzü mütecevaz yolcu, kazayı anlıyarak telaş ve heyecan göstermeğe, kadın ve çocuklar bağırmağa başlamışlardır.

Vapur kaptanı, el dümenile ve çifte uskurla vapurun idare edilemeyeceğini görerek etraftan imdad istemiş ve Şirketin 56 numaralı vapuru vaziyeti görerek imdada koşmuştur. 56 numaralı vapur da yalnız başına 68 numaralı vapuru kurtarmağa muvaffak olamamış, 52 numaralı vapur da hâdise yerine gelerek yardıma başlamıştır.

Vapurun bulunduğu yerde sular şiddetli aktığından ve dalga bulunduğundan 68 numaralı vapurun kurtarılması bir hayli güç olmuş ve 52, 56 numaralı vapurların yardımıyla ve birçok çalışmalardan sonra vapur Üsküdar iskelesine çekilmiştir.

Üsküdar iskelesinde yolcular 52 numaralı vapura aktarma edilerek Boğaz iskelelerine götürülmüşler ve 68 numaralı da 65 numaralı vapurun yedeğinde limana getirilerek şamandıraya bağlanmıştır.

Hâdise sırasında yolcular büyük bir korku geçirmişlerdir. Vapur kaptanı büyük bir meharetle vapuru idare ederek müessif bir kazanın önüne geçmiştir. Deniz Ticareti Müdürlüğü kaza hakkında tahkikata başlamıştır. Vapur dümeninin neden bozulduğu tetkik edilmektedir.

Mareşal Fevzi Çakmak bugün şehrimize geliyor

Atınada Balkan hükümetleri büyük erkânıharbiye reisleri toplantısında bulunan Mareşalımız Fevzi Çakmak, bu akşam saat 6 da hususî trenle şehrimize dönmüş olacaktır.

Atatürk'ün evi ziyaret edildi

Selânik, 9 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Mareşal Çakmak, refakatinde Türk Genel Kurmay heyeti azası olduğu halde, saat 12,30 da hususî trenle buraya gelmiş ve istasyonda üçüncü kolduğu kumandanı General Politis, mevkiî müstahkem kumandanı General Strimberg, Türk konsolosu ve Türk kolonisi tarafından karşılanmıştır. Mareşal Fevzi Çakmak ve refakatindeki zevat, Atatürk'ün evini ziyaret etmiş ve şehir içinde yarım saat kadar gezdikten sonra saat 21,14 te Türkiye'ye dönmek üzere Selânikten hareket etmiştir.

Takas tetkik komisyonu toplandı

Takas tetkik komisyonu, dün öğleden sonra Türkofiste toplanmış ve muhtelif takas muamelelerini tetkik etmiştir.

Sanayide en iyiyi en ucuza mal etmek prensipi tatbik edilecek

İktisad Vekâleti her hangi bir sanayi şubesinde lüzumlu gördüğü islahatı tavsiye ve temin edebilecek

Sanayi kontrolü hakkında hükümetin hazırlanmış olduğu kanun projesi Büyük Millet Meclisine verilmiştir. Meclisin İktisad Encümeninde görüşülmekte olan bu proje, her gün inkişaf eden sanayimizde en iyiyi en ucuza mal etmek prensipine hazırlanmıştır.

9 maddeden ibaret olan projenin esaslı hükümlerine göre, İktisad Vekâleti, millî endüstrinin ilerlemesi gayesiyle gerek hususî sermayeli olan, gerek sermayesinde kısmen veya tamamen devlet iştiraki bulunan bilvasıta veya bilâvasıta kendisine bağlı olan bütün müesseselerin işletme, idare ve işleme şartlarını, ekonomik vaziyetlerini ve bu maksadla bunlara aid evrak ve vesaiiki tetkike salâhiyetlidir. Yapılan tetkikler neticesinde görülen noksanlıkların islahı İktisad Vekâletine bilvasıta veya bilâvasıta bağlı olan sınıf müesseselere İktisad Vekâleti tarafından emredilebilecektir. Vekâlet lazım gelen islahatı hususî müesseselere tavsiye edecektir.

İktisad Vekâletince herhangi bir sanayi şubesinde tatbiki lüzumlu görülen islahat projeleri, bu sanayi ile alâkadâr müessese ve kimselerin mütealeası alındıktan sonra hazırlanacaktır. Kanunun tatbiki için yukarıda yazılı müesseselerden lüzum görüldükçe istenecek her türlü malûmatı bu müesseseler İktisad Vekâletince tayin olunacak şekil ve müddetler içinde göndermeğe mecbur olacaklardır.

İstenilen malûmatı mazeretsiz muayyen müddet içinde vermeyen, noksan veya yanlış bildiren şahıslarla, şirket ve müesseselerin müdür veya mümessilleri 5 liradan 25 liraya kadar para cezasıyla cezalandırılacaktır. Tekrarlanması halinde bu ceza iki kat alınacaktır. Vasıtalı veya vasıtasız olarak İktisad Vekâletine bağlı bulunan müesseselerin bilâncolarının, bu teşekküller idare merkezlerinde teferüatı tetkiki, İktisad Vekili veya tayin edeceği kimselerin huzurunda yapılacaktır. Kanunun tatbiki için İktisad Vekâletinin tayin eylediği memurlar endüstriyel mamulâtın maliyet ve satış fiyatlarının kontrol ve tesbiti ve satış kanun ile, iş kanununun sanayi müesseselerinde yapılan tetkikler hakkında vereceği salâhiyet ve mes'uliyetleri haiz olacaklar ve bu kanun hükümlerine göre cezalandırılacaklardır. Projenin tatbiki için İktisad Vekâleti bütçesine tahsisat konacaktır.

NOVOTNI
LOKANTA ve BİRAHANESİ
Mayestro MEHMET ZORLU idaresinde ve Macar KADIN sanatkarlarından mürekkep
HALASZ
Orkestra
Neşe - Eğlence

Şehir işleri:

Eminönündeki molozlar kaldırılıyor

Eminönündeki molozların kaldırılma ameliyesine hız verilmiştir. Yenden 10 kamyon bu işe tahsis edilmiştir.

Temizlik işleri tetkik edildi

Belediye Temizlik İşleri Müdürü ve Sıhhiye Müdürlüğü doktorlarından Remzi, temizlik işlerini kontrola devam etmektedir. Müdür, evvelki sabah saat 4 te Beyoğlu, Eminönü, mıntakalarının, dün sabah gene aynı saatte Beyoğlu ve Beşiktaş mıntakalarını tetkik etmiştir.

Askerlik işleri:

Tütün bey'ine ikramiyesi yoklamaları yapıyor

Üsküdar Askerlik Şubesinde: Üsküdar Askerlik Şubesinde tütün bey'ine ikramiyesi almakta olan ve kayıtlı bulunan malîl şübay ve eratin yoklamaları yapıldığından maaş, resmî sened ve raporlarla işler aded vesika fotoğrafları birlikte ve nihayet bir hafta zarfında şubeye müraacaat etmelerinin lazım geldiği alâkadara uyan olunur.

Toplantılar:

Halkevinde temsillere başlanıyor

Beyoğlu Halkevinden: Tatil edilmiş olan temsil faaliyetine 11-12-1938 pazar günü başlanacaktır.

MEVLÖT

Samsun tüccarından ve Armatör merhum Ahmed Aldıkaçı ruhuna 11.12.1938 pazar günü Sultanahmed camii şerifinde öğle namazını müteakib saat 13 de mevlüt okunacaktır. Arzu buyuran zevatın teşrifleri rica olunur.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı Drama kısmı

Bu akşam saat 20,30 da

VİNSOR'UN ŞEN

KADINLARI

Kültür işleri:

İk tedrisat kar'rosu geldi

İstanbul Maarif Müdürlüğü ilk tedrisat kadrosu gelmiştir. Bursadan Firdevs, Beykoz Ali Bahadır köyüne, Karstan Mete Çatalca Belgrad köyüne, Erzincandan Cemile ve Hayri İstranca köyüne, İspartadan Nazmiye Çatalca Boyalık köyüne, Vandan Rasme Yalova Esadiye köyüne, Tekirdağ'dan Muallâ ve Kocaeliden Cemile Şile Sofular köyüne, İstanbul Muallim mektebi mezunlarından Fatma Silvri Merkez mektebine, Kocaeliden Sıddika İstanbul 55 inel mektebe, Edremitden Şükriye Silvri Büyükcauslu köyüne, Bingöl Maarif Müdürü Bahri İstanbul üçüncü mektebe, İzmirden Fikriye, Yalova Çukur köyüne, Ankaradan Ziya Catalca Dursun köyüne, Kocaeliden Cevdet Şile Ulupent köyüne, Yozgaddan Zakire Şile Yazımanay köyüne, Ankaradan Yusuf Catalca Yassıviran köyüne naklen tayin edilmişlerdir.

ACIKLI BİR ÖLÜM

Beykoz Deri ve Kundura Fabrikası Sermühendisi Dr. Nuri Duran دچار olduğu hastalıktan kurtulamıyarak tedavi altında bulunduğu Alman hastanesinde hayata gözlerini kapamıştır. Cenazesi bugün öğle vakti Beyazıt camiiinde namaz kılınıldıktan sonra Edirnekapıdaki aile mezarlığına defnedilecektir.

Bugün Sakarya Sinemasında

JEAN GABİN ve MİRRELE BALIN tarafından emsalsiz bir tarzda oynanmış

YANIK GÖNÜLLER

ve DOLORES DEL RİO ve GEORGES SANDERS tarafından

ŞANGAY ATEŞLER İÇİNDE

Fransızca sözlü filmi ve yeni Paramunt Jurnal havadisleri Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilâtli matinelere

BUGÜN EĞLENCE - AŞK GENÇLİK - ZEVL GÜZELLİK ve HAYAT FİLMİ
MELEK DELİ GENÇLİK
Sinemasında
ROBERT TAYLOR - MOREEN O'SULIVAN - LIONEL BARRYMORE
Ayrıca: Paramunt Dünya Havadisleri Gazetesi - Bugün saat 12.45 ve 2.30 tenzilâtli matine

TAKSİM Sinemasında

Mısır ses kralı meşhur muganni

ABDÜLVEHAB'ın

Nefis ve mükemmel şarkılarile dolu

AŞKIN GÖZ YAŞLARI

Türkçe Sözlü ve Arapça Şarkılı

Emsalsiz ve muazzam aşk filminin 3 ÜNCÜ HAFTASI görülmemiş bir muvaffakiyetle devam ediyor ve şimdiye kadar İstanbulda hiçbir filme müyesser olmıyan fevkalâde bir raşbet görüyor. Cidden mevsimin en parlak şaheseridir. İlaveten: EKLER JURNAL tarafından alınmış ATATÜRK'ün muazzam cenaze merasimi filmi
Bugün saat 11 ve 1 de tenzilâtli matinelere vardır.

DANIELLE DARRIEUX'un

Lâtif ve cazip güzelliği... Şahane mevzuunun ihtişamı...
Göz kamaştırıcı Lüks ve Dekorlariyle

KATIYA

Büyük Fransız filmi bütün İstanbul halkını

SÜMER SINEMASINA

koşturuyor.

İlaveten: EKLER JURNAL tarafından alınmış ATATÜRK'ün muazzam cenaze merasimini gösteren Avrupa filmi.
Bugün saat 11 ve 1 de tenzilâtli matinelere vardır.

Suvareler için biletlerinizi evvelden aldırınız.

İki haftadanberi bütün İstanbul halkını güldüren
Senenin en güzel türkçe sözlü

Aynaroz Kadısı

film her seansta baştanbaşa vâsi salonunu dolduran

SARAY Sinemasında

Parlak muvaffakiyetle devam ediyor. İlaveten: FOKS JURNAL operatörleri tarafından ANKARADA alınan

ATATÜRK'ün BÜYÜK CENAZE TÖRENİ

bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilâtli fiatlarla matinelere.

MEMLEKET HABERLERİ

Karabük fabrikaları Zonguldak kömürlerinin istihlâkını arttıracak

Bugün sadece ev mahrukatı için kâfi gelebilen 120.000 ton yıllık kok istihlâtının birkaç misli artacağı tahmin ediliyor

Zonguldak (Hususi) — Karabük çelik ve demir fabrikalarının inşaatı hayli ilerlemiştir. Birden birer dev azamete yükselen izabe fırınları ve imalât-hane bacaları ile beraber burada, sineması, konforlu otel ve gazinolarla hü-lâsa bütün sivil ihtiyaçları ile de yepyeni bir şehir doğmaktadır.

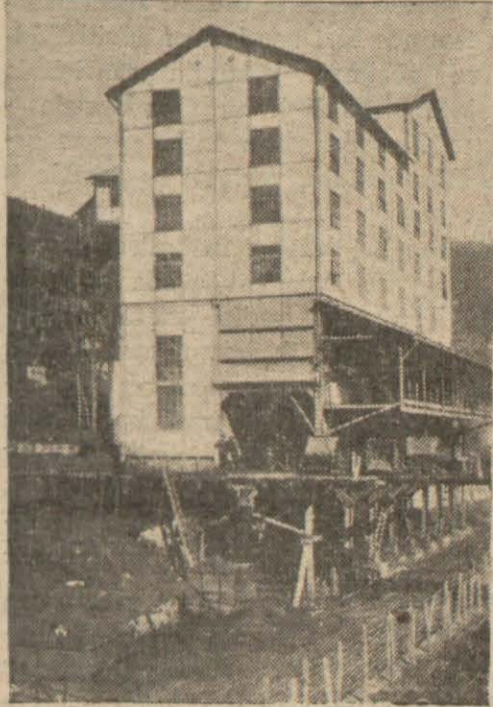
Karabük fabrikalarının havza kömür ocaklarının yıllık istihlâli üzerine yapacağı tesir büyüktür.

Zonguldak havzasının yıllık istihlâ-lâti, 1935 senesinde kaydedilen nisbî bir yükselmeyi hesaba katmazsak, yuv-arlak bir rakam içinde 2 milyon ton-dur.

İki milyon tonluk istihlâlin 800 bin tonu iç pazar, 400-500 bin tonu dış pazar müstehliklerine gitmektedir. Yüzde otuzdan aşağı düşmeyen lavvar zayıflığı —ocaktan çıktıktan sonra yı-kama yapılarına sevkedilen kömürün, ayıklanan taşı, toprağı, ve yıkanırken suya karışan nisbetile verdiği kayıp-madde istihlâl müesseselerinde cer ve muharrik kuvvetlerin kazanlarında yanan kömürü de istihlâlden düşünce geriye kalan miktar hiç mesabesinde-dir. Bundan başka üç senedenberi fa-aliyet halinde bulunan kok fırınları da bu geri kalan miktarın 200.000 tondan fazlasını be'letmektedir.

Yarın, Karabük çelik ve demir fabrikaları tam randmanla çalışmaya baş-ladığı zaman, bugün sadece ev mah-rukatı için kâfi gelebilen 120 bin ton yıllık kok istihlâtının birdenbire bir kaç misline fırlaması da zaruri bir em-tivaki olacaktır.

Malumdur ki, metelozjik sanayiin günlük gıdası kok kömürüdür. Kara-bük çelik fabrikalarımızı ekmeksiz bi-rakmamak için bugünkü kok fabrika-sının yanbaşında ikinci bir kok fab-

Zonguldakta kömür yıkıyan yapılarından biri

rikası daha yükselmek ve her iki fabrikayı da gece gündüz tam yolla çalış-tırmak bir mecburiyet haline gelecek-tir.

Bundan çıkarılacak netice şudur ki: Zonguldak kömür ocakları bugünkü randmanlarını hiç değilse yarı yarıya çoğaltmak mevkiindedirler. Çünkü sa-nayi plânının tahakkukile boyuna art-makta olan iç pazarların istihlâkını, haric talepleri ve kok yapmak için ham kömür isteyen kok fabrikalarının ih-tiyaçlarını karşılamak ancak bugünkü randmanın demin de söylediğimiz gibi hiç değilse yarı yarıya artması ile ka-bildir.

Hükümetin bu uğurda sarfettiği gay-ret, bizzat Başvekilin Zonguldak hav-zasında kömür istihlâlini çoğaltmak maksadını istihdaf eden tedkiklerle de aşıkârdır.

Zonguldaklılar yeni liselerine muallim bekliyorlar

Zonguldak, (Hususi) — Maarifse-ver tüccarlarımızdan Mehmed Çelikel kendi cebinden harcadığı para ile Zonguldağa 100.000 liraya mal olan bir lise hediye etti.

Maarif Vekâletinin kadirşinas bir hareketle «Mehmed Çelikel» Lisesi adını verdiği mekteb, yeni tedrisat devresinden itibaren kayıtlarını talebeyi açmış bulunuyor. Fakat lise-nin tedris heyeti kadrosu henüz ta-mamlanmış değildir.

Zonguldaklıların Maarif Vekâletin-den en büyük temennileri, iliselerinin muallim kadrosunun bir an evvel ik-malidir.

Urfadaki sel felâketine Uğrayanlara Kızılay Yardımlar yapıyor

Urfadan yazılıyor: Şiddetli yağmur-ların Urfa ve civarında husule getirdiği zararları kısaca bildirmiştim. Yağmur, gerçekten ehemmiyetli zararlar yap-mıştır.

Haran kazasının gümrüğe aid olan harabede ve 15 kilometre şarki cenubi-sindeki Tektok dağları üzerinde Üstel deresinin Hamik ve Haziz mevkilerin-de kışlamak üzere çadır kuran on iki çadır halkından 42 kişi ile beraber 100 merkeb boğulmuş, on bin liralık kadar da ev eşyası hasara uğramıştır. Boğul-anların cesedleri jandarmalarımız ta-rafından aranmaktadır.

Alâkadarlar tahkikata devam etmek-tedirler. Kızılay Kurumu felâketzede-lerin sağ kalanlarına yardımlar yap-maktadır.

Trakya'ya 3026 Göçmen daha perleşt!

İpsala (Hususi) — Dördüncü seferi-ni yapan Vatan vapurile Romanyadan gelen göçmenlerden kazamıza (565) nüfustan ibaret (145) hane gelmiştir. Beraberlerinde (61) at, (65) öküz, (53) inek, (7) buzağı, (149) koyun, (5) merkeb, (85) araba, (10) pulluk, (1) tırmık, (1) ekin makinesi, (13536) kilo ev eşyası getirmişlerdir.

Göçmenler kazamızın İbriktepe, Ha-cıköy, Kozköy, Pazardere, Sultan köy-lerine yerleştirilmişlerdir.

Göçmenlerin müstahsil bir hale ko-nulabilmeleri için kazamız kaymakamı Behcet Tümsavaş ve iskân memuru Kadri Oral icab eden tertibatı almış-lardır.

Anavatana kavuşmuş olan göçmen-ler bu mes'ud günü gördüklerinden çok memnundurlar.

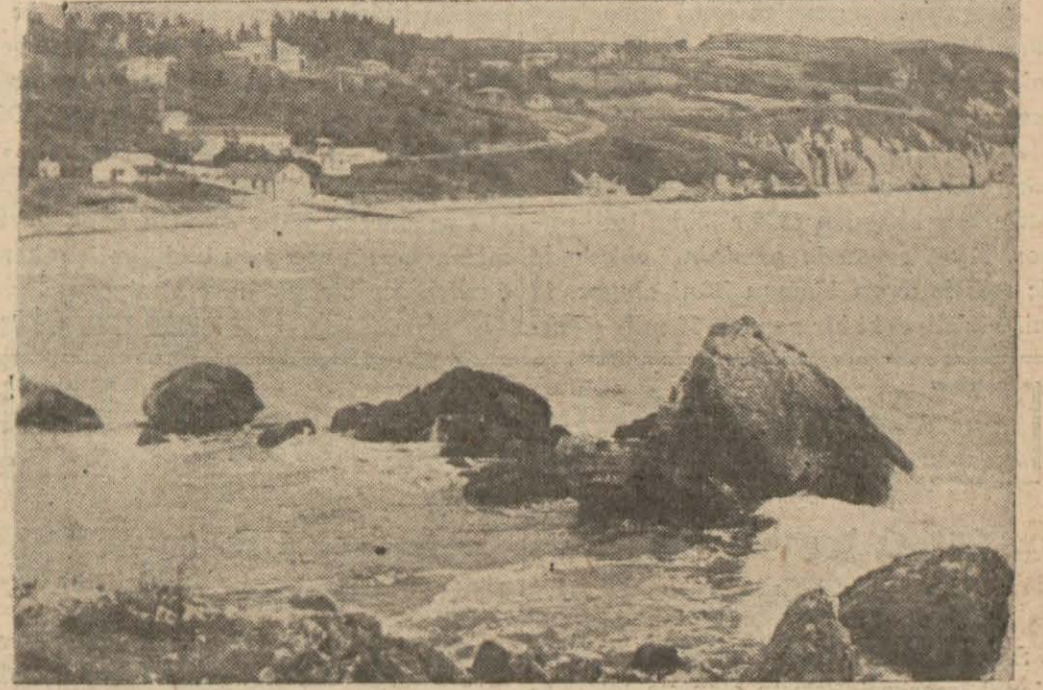
Çorlu (Hususi) — 2461 kişilik 5 in-ci göçmen kafilesi de Nâzım vapurile Marmara Ereğlisine gelmiş ve evvel-kiler gibi müretteb mahallerine gidin-ciye kadar Marmara köyündeki göç-men kampına yerleştirilmişlerdir. Bu ırkdaşlarımız anavatanda gördükleri şefkate karşı minnettardılar.

Niksarda parti idare heyeti seçimi yapıldı

Niksar (Hususi) — Parti idare hey-etine Mehmed Şükrü Turan, Osman Özbek, Hakkı Tandiyen, Ahmed Ce-leb, Mustafa Özdemir seçilmişlerdir. Başkanlık seçiminde de Mehmed Şük-rü Turan kazanmıştır.

Şile köylerinde yeniden yedi köy okulu yapılıyor

İstanbul maarif müdürü ile maarif umum ve ilk tedrisat müfettişleri kültür işlerini tetkik ettiler

Şileden bir görünüş

Şile (Hususi) — İstanbul Maarif Müdürü Tefvik Kut, Maarif U. Müfet-tişlerinden Necmeddin, ilk tedrisat mü-fettişlerinden İzzet, Maarif mimarlar-ından Şemseddin buraya gelerek okul işleri üzerinde tedkikatta bulunmuş-lar ve buradan iyi bir pedagojik ve psikolojik esaslar dahilinde günden güne verimli olarak yürüyen, gittikçe talebe adedi artan Teke nahiyesi yatı okuluna gitmişler, gördükleri düzen-den dolayı memnun kalmışlardır.

Kazamızın yedi köyünde yedi yeni köy okulu yapılmaktadır. Bu okulları Maarif Vekâletince müsaddak plâna tevfiikan inşa edilmektedir. Yeni okul-lara malik olacak köyler Karabeyli, Üvezli, Kömürlük, Kervansaray, Ala-calı, Gökmaşi, Kurfallı köyleridir. 939 takvim yılından itibaren meriyet mev-

kiine girecek olan köy bütçelerine tah-sisat konmak suretile daha bir çok köy-lerde okul inşaatına başlanacağı an-la-şılmaktadır. Bu işlerde faaliyet ve hiz-metleri sebkeden başta kaymakam Re-bii Karatekin olduğu halde Alacalı na-hiye müdürü Halid Sezer, Avga nahi-yesi müdürü Muhlis Turasay, kaza ma-arif memuru Faik Ertan ve bu köy muh-tarları cidden takdire şayan görün-mektedir.

Ayrıca kazamız çocukları arasında trahom görüldüğü şayi olunca İstan-buldan Maarif Sıhhiye Müfettişlerin-den Mustafa Enverle göz mütehassısı İhsar. İsmail ve ilk tedrisat müfettiş-lerinden Muharrem buraya ge-lererek çocukları muayene etmişler ve tedbir almışlardır.

Muradlıda bir domuz Bir genci parçaladı

Muradlı (Hususi) — Muradlı nahi-yesinin Çevirmişkaya köyünden (17) yaşında Hüseyin oğlu Hasan Hancılar tarlasında çift sürmekte iken yaralı bir domuzun taarruzuna uğramış ve vü-cudünün muhtelif cihetlerinden ağır yaralandığı için Çorlu askeri hastane-sine kaldırımlarsa da orada ölmüştür.

Balıkesirde kalp paralar bulundu

Balıkesir (Hususi) — Son günler zarfında Balıkesirde kalp para sürücülüğü yapıldığı görülmüştür. Tütün ba-yii Fahrî ile eczaneci Avni polise mü-racaatla alış veriş esnasında kalp eli-şer kuruşluk sürüldüğünü söylemiş-lerdir. Polis bu hususta tahkikata gi-rişmiştir.

Afyon belediye reisliği seçimi

Afyon (Hususi) — Yapılan seçimde belediye reisliğine birkaç yıldanberi şehre yeni bir şekil vermiş olan eski reis Hüseyin Tiryakioğlu tekrar seçil-miştir.

Trabzon'a Namık Kemal ihtifali

Trabzon (Hususi) — Büyük Türk şa-iri ve vatanperveri Namık Kemal'in ö-lümünün ellinci yıldönümü münase-letile şehir münevverlerinin iştirakile halkevinde bir ihtifal yapılmıştır. Ka-labalık bir kütlenin iştirakile yapılan bu ihtifalde büyük vatanperverin ha-tırasına saygı gösterilerek sükkattan sonra muallim Nihad Sanal ve Yusuf Baran şairin ebedî büyüklüğünü ve vatanperverliğini birer konferansla te-barüz ettirmişlerdir. Ayrıca hürriyet aşığı büyük şairin hürriyet kasidesi ve bazı kıymetli manzum parçaları okun-muş ve zevkle dinlenmiştir.

Bursada merinos koyunları yavrulmaya başladı

Bursa (Hususi) — Merinos mıntaka-sının bir çok köylerinde, bu yaz devletçe tohumlanmış olan koyunlar yavrulma-ya başlamışlardır. Kuzulama, bilhassa ta-bii surette tohumlanan koyun sürülerin-de artmaktadır. Karacabey, M. Kemal-paşa çevresinde de sun'i tohumlama mah-zulü kuzular elde edilmeğe başlamıştır.

Maraşta Parti binası bitmek üzere

Maraş (Hususi) — Maraşta ileri faa-liyetin başkanlığını yapan belediye şehre yeniden iki güzel eser kazandı-rmak üzere. Bunlardan biri Batıpark, diğeri de parkın yanbaşında bulunan binadır. Bina parti ocağına tahsis edi-lecektir. İnşaatın bir aya kadar bitece-ği tahmin ediliyor. Belediye Reisi Doktor Hakkı Sükü-ti'nin faaliyeti devam etmektedir. Yukarıdaki resim parti binasının ta-rı yapılmış halini göstermektedir.

Tokatta Ziraat Bankasının köylüye yardımı

Tokat (Hususi) — Ziraat Bankası bin-üç yüz köylüye tohum parası olarak bu-güne kadar yirmi beş bin lira tevzi et-miştir. Bu tevziati elli bin liraya ıblâğ etmek üzere mesaisine devam etmekte-dir.

Bu tevziattan sonra zürra yaz ekimi-ne başlayacaklarında bu iş için de ay-rica bir ikinci elli bin liralık ikrazata başlayacaktır. Resim bankadan para alan köylüleri banka binası önünde göster-mektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey Belediye re-ilerinin doktor olması şehir-lerin sıhhati, bilhassa gıda maddelerinin temizliği için pek lüzumlüdür.

... İstanbulun yeni Beledi-ye Reisi Lütfi Kırdar da..

... göz doktoru imiş...

Hasan Bey — İşte buna memnun oldum.

— Neye Hasan Bey?

Hasan Bey — Biz şehirli-lerin gözlerimizi açmanın da çaresini bulacaktır, azizim!

Hâdiseler Karşısında

HABER - MİZAH

Bu yazıyı serlevhalarla birlikte dün çıkan ciddi bir gazeteden kopye ettim:

Yeni vapurlar

Sür'atlerinin tedricen artması temin edilecek
Almanya'da yaptırılan yeni vapurların sür'ati mezelesi son zamanlarda bazı mü-talealara yol açmıştır. Dün bu hususta şu malûmat alınmıştır:

«Vapurların sür'atini 13 milden 15 mile çıkarmak için makinelerin beygir kuvvetlerinin 2800 den 4800 e iblâğı icab ediyor. Aynı zamanda geminin eb'adında da tadilat ıcrası lüzumu hâsıl oluyor. 13 mil sür'atindeki bir vapuru 16 mile çıkar-

mak için ise beygir kuvvetini 6800 e iblâğ etmek lâzım geliyor.

Bu işleri kolayca yapmak mümkün değildir. Aynı zamanda fazla masrafa ihtiyacı vardır. Geminin sür'ati artınca sarfıyatı da çoğalacaktır. Bu ciheti peyderpey ve imkân nisbetinde halletmek zarureti hâsıl olmuştur. Bununla beraber Etrüsk gibi 13,5 mil sür'atinde olan gemilerin sür'ati 14 mile çıkarılmıştır. Diğerleri için de tedkikat yapılmaktadır.»

Yazı burada bitti. Bundan daha güzel mizah yapamayacağımı bildiğim için kendimden hiç bir şey ilâve etmiyorum.

İSMET HULÜSİ

Bunları biliyor mu idiniz?

Süveyş kanalını kimler idare eder?...

Süveyş kanalını hissedarlar idare eder. Kanal, merkezi Pariste olan ve tescil edilmiş bulunan Compagnie Universelle du Canal Maritime de Suez adile maruf bir şirketin mahdır.

Şirketin 400 bin hissesi vardır. Bunlardan 176 bini İngiltere hükümetinin elindedir. Geri kalan hisseler de Holandalı ve Fransız hissedarlardadır.

İngiltereye bu hisseleri kazandıran, Benjamin Disraelidir; ve bunları da 4 milyon İngiliz lirası mukabilinde, paraya ihtiyacı olan Mısır Hıdivinden satın almıştır.

1968 de, Süveyş kanalı Mısır hükümetinin malı olacaktır. Bilindiği gibi, Fransız mühendisi Ferdinand de Lesseps bundan 69 sene evvel, Mısırlılardan, kanalı işletmek imtiyazını almıştı.

Nevyork sergisi hazırlıkları

1939 da NevYorkta açılacak olan dünya sergisine 17 memleket iştirak etmektedir. Sergi komtesinin teşebbüsü ile asrımızın tanınmış simaları bu vesile ile radyo ile hitabelerde bulunacaklar; bu hitabeler bütün Amerikada ve diğer memleketlerde dinlenebilecektir.

Şimdiye kadar hitabe iradını kabul eden yüksek şahsiyetlerden sırasile Fransa cümhurreisi Lebrun 1 ikincikânun, İrlanda cümhurreisi Dr. Hyde, ve İrlanda başvekilli de Valera 8 ikincikânun, Danimarka kralı Kristiyan 15 ikincikânun, Holanda kraliçesi Vilhelmiya 22 ikincikânun, Romanya kralı Karol 12 şubat, Norveç kralı Haakon 19 şubat, Belçika kralı Leopold 26 şubat, Yugoslavya Naibi Prens Pol 5 mart, İtalya kralı Viktora Manoel 12 mart, Macaristan Naibi Amiral Horti 19 mart, Japonya kralının biraderi Prens Şişibu 2 nisan, İsveç kralı Gustav 9 nisanda hitabelerini vereceklerdir.

Madenî para ne vakit meydana çıktı?

Madenî para, bildiğimiz gibi hiç te eski bir tarihe malik değildir. Ancak 2700 senelik bir icattır. Akdeniz sahillerile, Uzakşarkın ahalisi, madenî parayı aynı çağda kullanmaya başlamışlardır. Sıkke, değiştirme vasıtası olan eski usul mübadele tarzına nihayet vermiştir.

Amerikalılara göre ideal zevce nasıl olur?

Amerikada Yale üniversitesi profesörlerinden doktor Hill, «ideal bir zevce nasıl olmalıdır?» sualine karşı şu cevabı vermiştir:

— İyi bir zevcenin mükemmel, usta bir açığı olmasını temenni ederim. Fakat yuva kuracak olan tahsilli, kültürlü bir kadın, iyi bir ruhiyatçı, bir diplomat, bir fenci, iyi kitaplarla, iyi musikinin kılı kırk yaran bir münekkidi, bir artist, bir iktisadçı, iyi bir muhasib, ve nihayet sarı hastalıkların ilâçlarını bilen yarım bir hastabakıcı olmalıdır.

Yeni bir kanser tedavisi usulü

İngilterede yeni bir kanser tedavisi usulü tatbik olunmuştur.

60 yaşlarında bulunan ve ameliyat yapılması imkânsız olan dil kanserli bir İngiliz, (ağır su) şırıngaları yapılmıştır. Bu hastalıktan dolayı konuşamayan, bir lokma yemek yiyemiyen hasta, günlerce devam eden bu tedaviden sonra konuşmaya ve iştiha ile yemek yemeğe başlamıştır.

Ağır su ile tedavi usulünü bulan üç Amerikalı fen adamdır.

(Ağır su) maddesi bildiğimiz alelade suda bulunur, ve bunun 6000 de bir parçasını teşkil eder; ve uzun devrelerle sudan elektrik geçirilerek elde edilir ki, gayet pahalıya mal olur.

Amerikanın milyonerleri

Son günlerde neşredilen bir istatistikten Amerikada, senelik gelirleri bir milyon doları aşanların 61 kişi olduğu anlaşılmıştır.

Kadın Köşesi

Kışlık elbiselerinizi çiçekle süsleyiniz

Çünkü çiçek bu sene pek moda olduğu gibi elbiseye de, sahibine de neşe ve tazelik veren bir garnitürdür.

Koyduğumuz modellerden soldaki krepten veya kadifeden yapılsa sık durur. Kolları, yakasındaki sıklıktan renginde düvetindir. Bu garnitürün esas ropla birleştiği yerlere yaldızlı deriden birer ufak demet ilâşirilmiştir. Onlarsız rop hiç te bu kadar seçkin olmayacaktır.

Sağdakini istediğiniz renk ve eınste yünlü kumaştan yapabilirsiniz. Göğsüce ilik düğme yerine şerid geçirilir. Kolları yakasına renk renk çiçek işlenilir.

Her kadın bilmelidir

Bir hasta odasını havalandırmak için bir bardağa biraz su koyup üzerine bir kaç damla (Essence de terébenthine) damlatınız.

(Essence de terébenthin) in eritici hasası, yağ, katran, boya lekelerini çok iyi çıkarır. İçine biraz zeytinyağı karıştırılırsa mobilyalara güzel bir cilâ olur.

(Essence de terébenthine) çabuk uçar. Ağzı sıkıca kapalı şişelerde ve serin yerlerde tutulmalıdır. Çabuk tutulacağı için kullanılacağı zaman ateşten uzakta bulunmalıdır. Saf olursa kokusu güzeldir.

Kütüphanelere nasıl bakılmalı:

Kitapların sık sık tozu alınmalı, temizlenmeli. Kitab yaprakları bazan lekelenir. Bu lekeleri şu tedbirlerle çıkarabilirsiniz.

Parmak lekesi:

Leke yerine biraz sabun sürüp hafif ıslatılmış bir bezle çok hafif sildikten sonra kullanılmamış iki kurutma kâğıdı arasına koyarak kurutunuz.

Rütubet lekesi:

Çok hafif chore suyu ile sildikten sonra temiz su ile de hafifçe silip kurutma kâğıdı ile kurutunuz.

Bazı çocuklar sütü severek içmezler. Bunlara sütlerini iştiha ile içirmek için eilerine bir saman sapı veriniz, onunla içsinler. Hem eğlenerek içerler, hem de sütü daha iyi hazmederler.

iki ahbab çavuşlar:

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularıma Cevablarım

Uzunköprüde Bay «S. F.» ye:
Nişanlınızı, hattâ istikbali temin etmek maksadile de olsa uzun müddet bekletmek hakkınız değildir. Nişanın nikâh olmadığını unutmamak lâzım. Aranızdaki vaziyeti resmileştirebilirsiniz, o zaman birleşmeyi atıye talik etmek mümkündür.

Bayan «Nu.» ya:

Dostlarınızın söyledikleri doğrudur. Bu vaziyette bir erkeği evlenmeye sevkede bilmek için tek çare onu baba yapmaktır. Fakat bu da erkeğin ince hisli, kalb sahibi olup olmasına bakar. Maamafih başka imkân yoktur, her tehlikeyi göze alarak talihinizi de-

niyeceksiniz.

Ray «M. Y.» ye:

Mektubunuz bana kız ile aranızda mevcut münasebetin derecesi hakkında tam bir fikir vermedi. Eğer gönül yolunda kat'i dönülmez adımlar atmış iseniz düşünmeye lüzum yok, hakikati onun ailesine söyleyiniz, muhalefetten vazgeçecekleri muhakkaktır. Aksi halde düşüne bilmeliyim için bana kızın, ailesinin, kendinizin vaziyetleriniz hakkında biraz daha tafsilât vermeniz lâzım.

Bay «M.» e:

Kızı sözlerinde samimî görmüyorum, evlenmeden ayrılmayı düşünen, bir diğerine vâdilerde bulunan şimdiden kötü yola namzedlik koymuş sayılır. Bu sevdadan vazgeçiniz.

TEYZE

Mahkemelerde

65 lik bir ihtiyar yüzünü gözünü sararak dövüldüğünü iddia etti

Sargıları açılınca hiçbir yerinde yara görülmedi, ihtiyar mahkeme masraflarını ödemeğe mahkûm edildi

Sultanahmedde, Soğuksuçeşme yokuşunda oturan 65 lik bir ihtiyar, dün eli yüzü sarılı olarak mahkemeye gelmiş, gene o sokakta oturan Hüsameddin isminde biri tarafından dövüldüğünü ve yüzünün gözünün yara içinde bırakıldığını telâşlı bir tavırla anlatmıştır. Bundan sonra suçlu yerine geçen Hüsameddin, vaziyeti şu şekilde izah etmiştir:

— Ben bu ihtiyarı mahalledeki çamaşırçı kadınlarla kavga ederken gördüm. Yanlarına gidip meseleyi sordum. Kadınlar, ihtiyarın çamaşırılık eden kadına 5 lira çamaşır borcu olduğunu söylediler. Bu parayı kadın müteaddid defalar istediği halde ihtiyar vermekte ısrar ediyormuş. Nihayet dün akşam gene böyle bir teklif karşısında kalan ihtiyar, kadına fena bir teklifte bulunmuş ve bu söz kadının fenasına gitmiş ve ihtiyara çıkmış. Bu yüzden devam eden münakaşa üstüne ben geldim ve ihtiyara:

— Ayıbı değil mi sana Emin Ağa! diye işe müdahalede bulundum. Bunun üzerine Emin bana da çıkışmağa başladı, bir taraftan da çamaşırçı kadınla ağır kavgası yapıyordu. Nihayet onları ayırmak için ihtiyarı kolundan tuttum. Bu sırada Emin bağırmağa başladı.

«— Seni mahkemeye vereceğim. Bana dayak attın!»

Diyerek polise müracaat etti. Halbuki ben onun ne kafasını yardım, ne de dayak attım.

Dinlenen iki şahid de, Hüsameddin'in ihtiyar Emine dövmediğini söylediler. Bunun üzerine hâkim ihtiyara yarısının neresinde olduğunu sormuş İhtiyar, garib ve telâşlı bir tavırla sargılarını göstermiştir. Sargıya kimin sarılı sualine de:

— Doktorlar! cevabını vermiştir.

İhtiyardan yaralarını açması istenilmiş ve Emin bunun üzerine büyük bir şaşkınlık geçirmiştir.

Hâkimin ısrarı üzerine çar ve naçar sargılarını çözen ihtiyarın alınca ve yüzüne dikkatle bakıldığı zaman hiçbir yara, hattâ bir kızartı bile görülmemiştir.

Neticede, kafasını beyaz tülbindlerle sararak dayak yediğini ve yaralandığını iddia eden davacı Eminin, Hüsameddine isnad ettiği suç sabit görülmediğinden suçlunun beraatine ve ihtiyarın da mahkeme masraflarını ödemesine karar verilerek mahkemeye nihayet verilmiştir.

Bu vaziyette sargılarının bir işe yaramadığını anlayan ihtiyar Emin, beyaz tülbindlerini katlayarak cebine sokmuş, ağır ağır merdivenlerin yolunu tutmuştur.

Limanda batan bir yelkenli davasına devam edildi

Sahpazarı açıklarında Namakkemal adlı kum dolu bir yelkenliye çarparak batmasına sebep olduğu iddiasile Trak vapuru aleyhine yelkenli sahibi Salih Reis tarafından açılan davaya dün Ağırceza devam edilmiştir.

Dünkü duruşmada Trakin ikinci

kaptanı şahid olarak dinlenmiştir. İkinci kaptan vak'ayı şu suretle anlatmıştır:

— O gün seferden dönmüş, yolcuları rıhtıma bıraktıktan sonra beşinci şahı mandıraya bağlanmak üzere Boğaz isletiminde ağır ağır ilerliyorduk. Ben vazifem icabı geminin baş tarafında idim.

Salıpazarı açıklarında demirlemiş bulunan bir İngiliz gemisinin önünde birden bir yelkenli peyda oldu ve bizim seyir istikametimize amud olarak ilerlemeğe başladı. Hava sert ve de nüz kabarktı. Vaziyetin tehlikeli olabileceğini düşünen birinci kaptan, ihtiyar makamında iki düdüğü çaldı. Geminin yelkenliye iyice yaklaşıyordu. Ben vapurun burnundan: «— Yelkenli mayına et!» diye bağurdum. Yelkenli hiçbir şey olmamış gibi seyrine devam ediyordu. Nihayet tehlikenin belli olması üzerine biz gemiyi durdurduk. Bu sefer yelkenli de, ana yelkenini indirmedi istedi, fakat yelken iyi işlemedi takıldı kaldı. Yelkenli yoluna devam ederken biz de havanın ve suların tesiriyle onun üzerine doğru ilerlemeğe başladık. Bize amud vaziyette önümüzden geçmek isteyen geminin kıç tarafına bindirdik. Zaten fazla kum yüklenmiş olan yelkenli su almağa ve biraz sonra da batmağa başladı.

Denize dökülen yelkenlinin tayfalarına geminin tahliye simidlerini atarak kurtarma ameliyesine başladık. Gerimizden gelen kılavuz da vak'ı mahalline yetiştirdi ve gemi tayfasını denizden topladı. Bu vaziyetten süvarinin hiçbir kabahati yoktur» demiştir.

Bundan sonra diğer iki şahid daha dinlenmiş, mahkeme diğer bazı şahidlerin de dinlenmesi için başka bir günne bırakılmıştır.

Evlerinden kaçan iki kız ailelerine teslim edildiler

Küçükpazarda oturan 13 yaşındaki Bedriye ile, Tavanlıçeşmede oturan 14 yaşındaki Melâhat isminde iki kız bir müddet evvel evlerinden habersizce firar ettiklerinden dolayı aranmakta idiler. Nihayet ele geçen küçük firarlı ailelerine teslim olunmuşlardır. Teslimden evvel Adliye doktoru tarafından yapılan muayenede ikisinin de bir taarruz uğramadıkları anlaşılmıştır. Bedriyenin ve Melâhatın neden firar ettikleri sorulduğu zaman kızları:

— Böyle yapmamıza ailevi bazı ihtilâflar sebep olmuştur, deyip gündüzleri sinemalarda, geceleri de Bedriyenin halasının evinde kaldıklarını ve bol bol gezdiklerini ilâve etmişlerdir.

Gece yarısı bir kadının evine giren biri tevkif edildi

Kumkapıda oturan Maryamın evine gece yarısı duvardan atılarak giren Varsakin suçlu sabit görüldüğünden dün Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemelerinde duruşmasına müteakib fine karar verilmiştir.

Hile

MİZAH

Bir mangalın hayatı

Yazan: İsmet Hulûsi

Bitpazarından geçiyordum. Eski eşya alıp satan dükkânlardan birinin önünde bir bakur mangal gördüm. Kulbu kırıkta. Bacağı kırıkta. Akluma geldi:

— Mangal başı kış gününün lâîzari - dir.

— Dedim. Mangal, bu söze cevap vermek ister gibi bir hal almıştı. Dikkat ettim. Evet, evet yanılmamışım.. Mangal konuşuyordu.

— Ah, dedi. Sen benim hayatımı bir bilisen..

— Nasıl bilebilirim ki..

— Sana hatıralarımı vereyim de oku..

— Peki mangal.

★
Bana hakikaten hatıralarımı vermişti. Şimdi ben onun kafama yazdığı hatıralarını kafamda yazılı aslından okuyor; ve kopya ediyorum.

★
Süleymaniye'de doğmuştum. Caminin altındaki dükkânda; Fikretin Kılıç şii'rinde yazdığı gibi. Çekiç altında muhakkar.. Günlerce ezildikten sonra günün birinde ter temiz ve sapsarı bir mangal olarak ortaya çıkmıştım. Güneş üzerine vurduğu zaman parıl parıl parlar, bakaların gözlerini kamaştırırdım. Ne ise kendimi çok methedip sözü uzatmayayım; günün birinde dükkâna gelen orta yaşlı, netre pantolonlu gözlüklü bir bey beni dükkân sahibine göstererek:

— Almak istiyorum.

Demişti.

Uzun uzun konuştu. Elele verdim. Ne nihayet anlaşmış olacaktı ki göz - lüklü bey para çantasını çıkardı, dükkân sahibine para verdi.

★
Biraz sonra dükkânda beni kırmızı bir gaz bezi içine sardılar. Duvağı örtülü bir geline benzemiştim. Bir arabaya koydular. Araba kalabalık bir evin önünde durdu. Sonradan öğrendim. Bu evde düğün varmı ve ben, yeni evlilere düğün hediyesi olarak gönderilmişim.

★
Aylar geçmiş, kış gelmişti. Karnıma kömür koyup yaktılar ve beni bir odanın ortasına bıraktılar. Ev sahipleri, misafirler etrafımda toplanıyor, konuşuyor, güllüşüyorlardı. Doğrusu hayatımdan çok memnundum. Hiç bir zaman ev sahiblerinden ayrılmıyordum. Ne kadar da işlerine yarırıyordum! Yemeklerini benim üzerimde ısıtırlardı. Evin bayanı karnımdaki ateşin üzerine maşa koyar, maşayı kaldırır, onunla saçlarını kıvrırdı. Yedi yaşındaki küçük beyin dadısı da hemen her gece küçük bey için üzerimde mısırdan patlatırdı. Küçük beyin dadısı dedim de aklıma geldi; ev halkı içinde hiç hoşlanmadığım biri varsa o idi. Odada kalabana, yalnız kaldığı zamanda öksürür ve karnımı kenarlarında toplanan küllerin üzerine tükürürdü.

★
Kaç kişi böyle geçirdim, hatırlamıyorum. Her halde pek az değil. Bir kış gece odaya çıkarılmışım. Odanın köşesin - yarıyordum. Onu o zamana kadar hiç görmemişim.

— Nedir, neye yarar?

— Diye dikkatli dikkatli bakıyordum. Et - rafındakiler:

— Hele sobada kor olsun, mangala a - hrız!

Dediler. Adı soba imiş.. Sıcaktı, o da benim gibi oda ısıtıyordu. Ne yalan söy - liyeyim. Yerimi alan soba dedikleri şeyi kiskanmıştım. Fakat ev sahiplerine gene fena insanlar değillermiş ki, beni at - mıyorlar, benden de istifadeyi düşünüyor - lardı. Odunlar yanıp kor olunca korları kürekle alıp karnıma koydular. Ve beni odanın bir tarafına bıraktılar. Fakat eskisi gibi etrafımda toplanmadılar. Ben bir köşede içimdeki kor kül oluncuya ka - dar tek başıma unutulmuş kaldım.

★
Geceleri, hizmetçi salon dedikleri b' - yük odada duran sobadan beni doldu - ruyor, kendi odasına götürüyordu. Bu hizmetçiye de çok kıziyordum. Onu g' - zel güzel ısıttığım halde gene demediğini bırakmıyordu:

— Kendileri salonda sobayla ısınırlar, yatak odalarında sobayla ısınırlar, ben bu pis mangalın başında pineklerim.

★
Artık beni temizlemiyorlar, limonla sil - miyorlardı. Gündüzleri mutfağın bir kö - şesinde bomboş oturuyordum. Geceleri de o münasebetsiz hizmetçinin odasına götürülüyordum. Bundan başka işim kal - mamıştı. Bu arada hizmetçi bir gün kul - bumu hızlıca çekmiş, koparmış.. Çöp te - nekesine atmıştı. Bir gün de beni elin - den taşa düşürmüş bir ayağımı kırmış - tı. Ben kırık kulpla, kırık ayakla gene işe yarıyordum. Bir kaç kış daha bu suretle işe yaradım.

★
İki sene oldu. Bizimkiler oturdukları evden apartıman dedikleri sefertası gibi kat kat bir binanın bir katına taşındılar. Çöp tenekesi, küp, hizmetçi odası eşyası konulan arabaya ben de konuldum. Ve apartıman dedikleri yere götürüldüm. Apartımana girer girmez dört tarafıma bakındım ve birdenbire sevindim. Bu apartımanın duvarlarında soba borusu deliği yoktu. Demek soba kurulmayacak. Gene ben odaların ortasına konulacak, o - dadakileri ısıtacakım. Fakat bir kaç gün sonra yanıldığımı anladım. Meğer apart - ıman dedikleri bu yer sobayla değil, o - daların duvarlarına çivili duran kalorifer dedikleri kat kat borularla ısınyormuş. Hattâ hizmetçinin minimini odasında bile bu borulardan iki tane vardı. Artık o bile bana muhtac değildi. Buna üzülürken bir cihetten de seviniyordum. Benim yerimi alan soba dedikleri o fıçı biçimindeki şey de ettiğini bulmuştu.

★
Bir gün bodurumda eski nalınlarla yan yana oturuyordum. Bizim evin on sekiz yaşına gelmiş olan küçük bayanı bod - ruma inmişti. Beni gördü, evirdi, baktı, çevirdi baktı da yüzü güldü. Hizmetçiye bağırdı:

— Gülsüm buraya gel.

Hizmetçi gelmişti. Yanımdan geçerken bir ayağı bana dokundu. Küçük bayan hiddetlendi:

— Mangala ne çarpıyorsun. Gözün kör mü?

Doğrusu ne sevinmişim.. İmkân olsa küçük bayanın boynuna atılacak, onu do - ya doya kucaklıyacaktım.

Arkadan emir verdi:

— Gülsüm, bu mangalı al, güzelce te - mizle, parlat benim odama getir.

(Devamı 10 ncu sayfada)

Ciğerlerinizin kuvvetini ölçmek ister misiniz?

Su ve mum tecrübelerile sağlam ciğerlere malik olup olmadığınızı meydana çıkarabilirsiniz!

Kış geldi. Nezeleler, gripler, bronşit - ler de başladı. Ciğerleriniz bir çok hü - cumlara uğruyacaklar. Acaba kendilerinizi koruyabilecekler mi? Kendilerini koru - mak vaziyetindeler mi? Belki kendinize güveniyorsunuzdur. Fakat acele etmeyin. Avrupa tıp alimlerinin son ve ciddi id - dialarına nazaran insanların yüzde yet - miş beşi nefes almasını bile bilmemekte - dirler. Nerede kaldı ki ciğerlerinin va - ziyetlerini bilsinler.

Ciğerlerin ne suretle muayene edile - ceklerini size tarif eylemeden evvel ci - ğer denilen torbaların ne demek oldu - ğunu misaller ile arzedeğim.

Ciğerler öyle birer torbadır ki sökülüp yere yayılacak oldukları takdirde 200 metre murabbak bir sahayı ferah ferah kaplayabilir.

24 saat zarfında ciğerlerinize ne kadar hava ithal eylediğinizi hiç hesap eyle - diniz mi? Eylemediniz ise size söyleye - lim:

10,000 litre...

Ciğerlerinizde 24 saat içinde ne kadar hava cereyan eylediğini biliyor musu - nuz? Tam 20,000 litre!

Bu suretle ciğerlerin ne kadar faal bi - rer uzuv olduğuna artık kani olmuşsu - nuzdur. Teneffüs kabiliyeti insanın te - mel taşıdır. Teneffüsünüzde bir intizam - sızlık, bir gayri tabiiyet bulunduğu tak - dirde vücudünüz fazlasile müteessir o - lur...

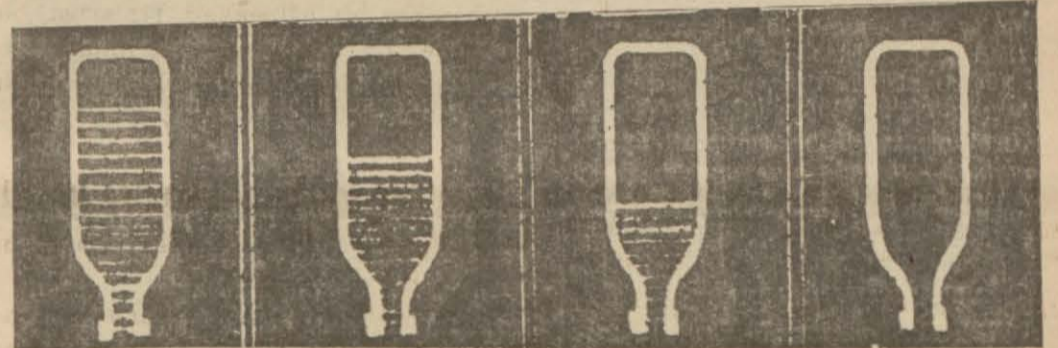
Ne için «vücut» den bahsediyoruz da «ciğerler» den bahsetmiyoruz diye soran bulunur. Sebabi şudur ki insan yalnız ci - ğerleri vasıtasile değil, fakat bütün vü - cudile nefes alır.

Ciğerler yalnız birer vasıtadan ibaret - tir. En mühim vazifesi kana oksijen ver - mektir.

Ciğerler sağlam olursa insan da tabia - tile sağlam olur. Ciğerler hasta olursa vü -

Küvet, şişe ve lâstik boru ile yapılacak nefes tecrübesi

Küvet tecrübesi neticesinde şişenin içindeki su miktarı ve ifade ettiği mana:

Sağdan itibaren: 1 - Sağlam ciğerler, 2 - Orta kudrette ciğerler, 3 - Vasattan aşağı ciğerler, 4 - Fena ciğerler

2 - İki, yahud üç litrelik büyücek bir şişe.

3 - Elli santim kadar boyunda lâstik bir boru.

Şimdi tecrübe şu suretle yapılacaktır: Küvetin içine on santim kadar su dol - durunuz. Şişeyi de ayrıca su ile doldu - (Devamı 12 nci sayfada)

Okuyucu Mektupları

20 senedir çöpçü Ugraman Bir mahalle

Okuyucularımızdan Kasımpaşada hastane yokusunda emekli deniz yar - bayı Salâhaddin Eral yazıyor:

— Tam yirmi senedir bizim ma - halleyci çöpçü ugramamıştır. Evlerimi - zin çöplerini kanun ve talimat hîlâfi - na kapımızın önüne koymaktayız. Çünkü evlerimizin içi ve bahçelerimiz birer çöplük haline gelmiştir. İşke - den hastane yokusuna kadar üç temiz - lik ameleli ortalığı süpürmekte ve fa - kat yokuş başına geldiği zaman dur - maktadırlar.

Vaki müracaatlarımız bugün, yarın diye karşılanıyor. Alâkadar makama - tın nazarı dikkatine arz etmenizi rica ederim.

Yozgadlılar fabrika istiyor

Yozgad okuyucularımızdan Edib Al - trok yazıyor:

— Ötedenberi Ankara tiftikleri d' - ye şöret bulan cins tiftik keçisi Yoz - gadda yetişir ve bu şöret Yozgadın vaktile Ankaraya bağlı olmasından ileri gelir. En iyi tiftik ve yapağı ye - tiştiren Yozgadda bir dokuma fabrika -

sının bulunması zarureti vardır.

Aynı zamanda Yozgad cenub vilâ - yetlerinden sonra topraklarının veri - mi itibairle en önde bulunan bir mem - lekettir. Bu itibarla bir şeker fabrika - sının pancarını da temin kabiliyetini taşımaktadır.

Akdağ madenindeki simli kurşun ve şap madenleriyle de Yozgadın bir hu - susiyeti vardır.

Yurdun her yanında fabrikalar ku - rulurken Yozgadın hususiyetlerini gözönünde tutarak Yozgadlıların da kalkınmasında âmil olacak bir fabri - kanın kurulmasını can ve gönülden arzuluyoruz.

Radyoda alaturka musiki

Okuyucularımızdan Adanadan L. Sa - rikelle yazıyor:

— Kanaatimce alaturka musikiyi günün her saatinde büyük bir zevk ve duygu ile dinliyecek kütle büyük bir ekseriyeti teşkil eder. Alaturka kadar alafranga musikiyi de vukufu ve zevkle dinlemek isteyenler için ise mevcut yabancı istasyonlar fazlasile kifayet etmektedir.

Bu sebeble ekseriyetin istekleri na - zari dikkate alınarak radyo programı - mızda millî musikiye daha geniş yer verilmelidir.

Nefesin kudretini anlamak için yapılacak «mum söndürme» tecrübesi

cudünün en uzak yerleri, meselâ beyin, barsaklarda da rahatsızlıklar baş gös - terir.

Ciğerlerinizin sağlam olup olmadığını bizzat kendiniz de anlayabilirsiniz. Bunu size öğreteceğiz.

Bunu tecrübe etmeniz için üç şey lâ - zımdır:

1 — Büyükçe bir küvet.

İsmet İnönünün seyahatinden intibalar

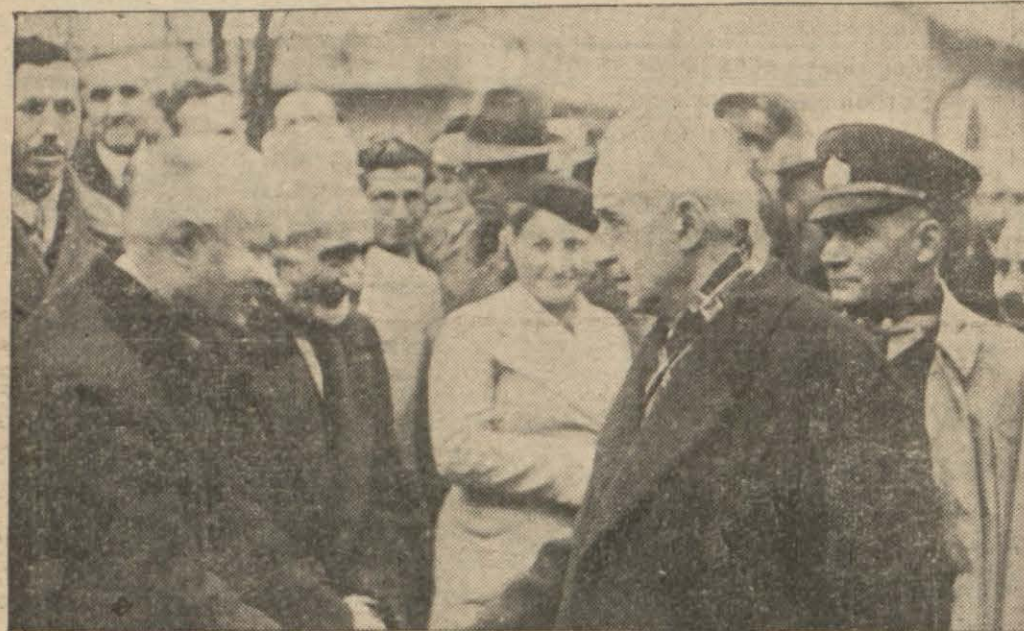
Cümhurreisi İsmet İnönü köylünün dileklerini dinliyor

Millî Şef köylüler arasında

Kastamonuda halk Büyük İnönünün arkasından vilâyet konağına doğru ilerlerken

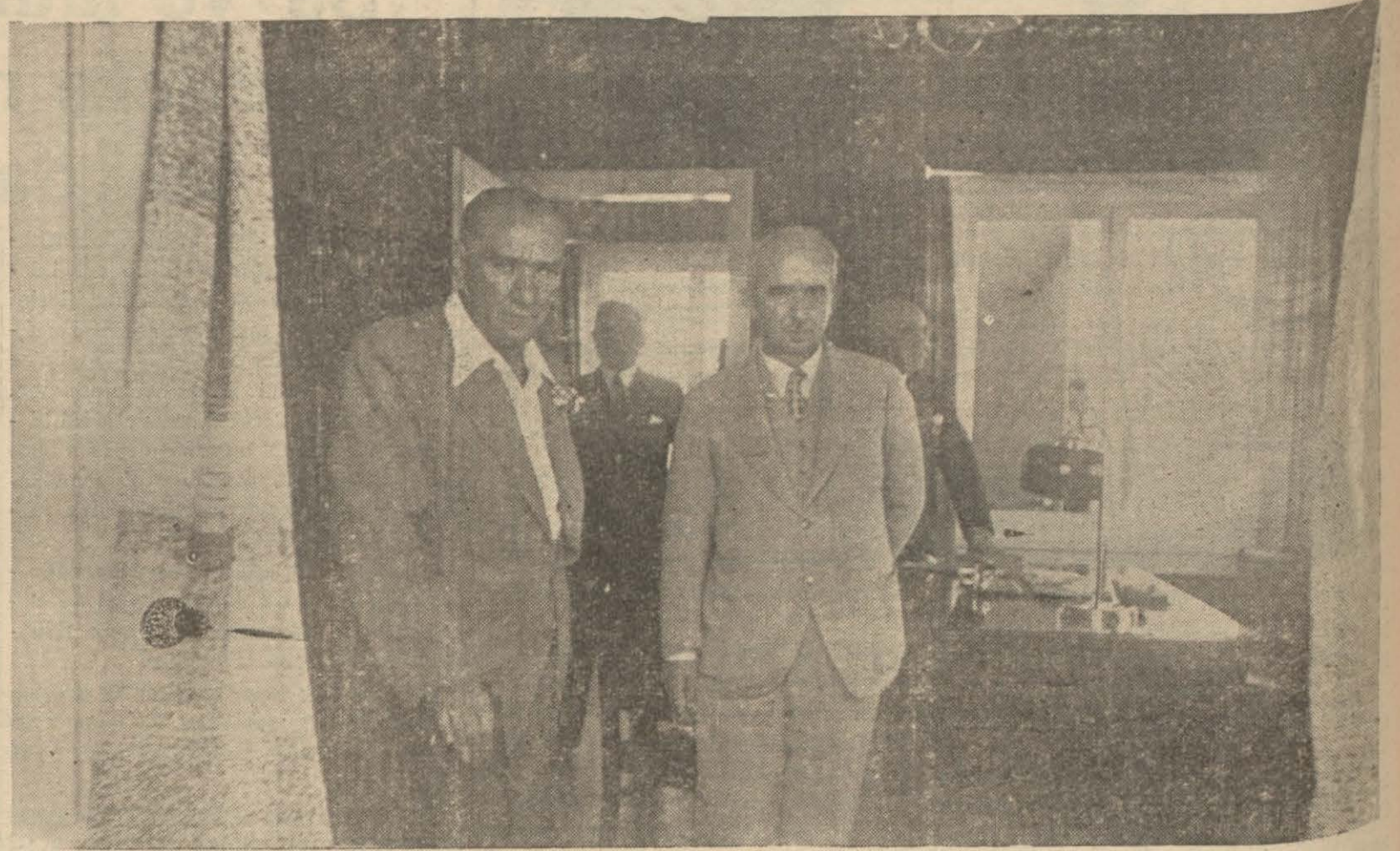
Cümhurreisi İnönü Çankırı'da halk ile görüşüyor

Millî Şef Kasta monu Halkevinde

Atatürk'ün Hatıratı

İstanbul hükûmeti ile muhaberat ve münasebatın kesilmesine karar verildi

Atatürk, İsmet İnönü ile beraber İstanbul'da

— 23 —

Ebedî Şefimiz, bu vak'ayı takip eden hâdisatı şöylece naklediyorlar:

İstanbul hükûmeti ile münasebet kesiliyor

— Alınan tedabir ve tertibat ve bilhassa gösterilen asabiyet ve şiddet sayesinde, Ali Galib ve Halil Beylerin iş-fale çalıştıkları aşair dağılmış, nevmid kalan Ali Galib Urfaya ve oradan Halebe firar etmiştir. Mister Nevil de nezaret tahtında müreffeh Elbistan üzerinden gitmiştir. Diğerleri de birer suretle firar eylemişlerdir. Bu safahatı, daha ziyade, izahta fayda görmüyorum.

Bu hiyanetin, müşterek müteşebbislerine karşı, alınması lâzım gelen vaziyet sarıhtı. Ancak mukabil teşebbüste mümkün olduğu kadar cephe hücumundan sarfı nazar etmek, o günün icabatı olmakla beraber teşebbüs kuvvetini muhtelif hedeflere tevcihten içtinaben bir noktada temerküz ettirmek, muvafık ihtiyat idi. Biz de, hedefi taarruz olarak yalnız Ferid Paşa kabinesini tesbit ettik ve padişahın zimedhal olduğunu bilmezlikten geldik. Ferid Paşa kabinesinin, padişahı hakayikten haberdar etmeyip işgal etmekte olduğu tezini tuttuk. Padişah, vaziyetten ağah olduğu takdirde derhal kendisini işgal edenlere lâyük olduğu muameleyi tatbik edeceğine emniyetimiz olduğunu ileri sürdük ve hükûmetin sabit olan cinayeti üzerine kendisine itimadın insilâbı tabii olduğundan hakikat hali yalnız ve ancak doğrudan doğruya padişaha arz etmekle vaziyetin islahı mümkün olacağını teşebbüsümüz için nokta-i azimettik. Bu mülahazaya binaen; Eylülün on birinci günü, padişaha hitaben bir telgrafname hazırlandı; bu telgrafnamede (hükûmetin, bilmuharebe kongreyi basmak suretile beynelislâm sefki dimaya tasaddi ettiğinden Kürdistanı ayaklandırmak suretile vatani parçalamak plânını para mukabilinde taahhüd etmiş oldukları vesâik ile tahakkuk ettiğinden, hükûmetin bu babda vasıtai icraiyesi olanların hâsiren firara icbar edildiği, derdestleri halinde kanunun pençesi icraatına tevdi olunacakları ve bu cinayetleri tertib ve dahiliye ve harbiye nazırları tarafından tebliğ ve tatbik ettiren hükûmeti merkeziyeye, milletin itimad ve emniyetinin münselib olduğu zikredildikten sonra, namuslu zevattan mürekkep bir heyeti cedidei hükûmetin teşkilî ile bu casus şebekesi hakkında tahkikat ve icraatı seadî adılanenin icrası talep ve bir heyeti idilei hükûmetin teassüsüne kadar merkezi hükûmetle bir veçhile muhabere ve münasebette bulunmamağa karar vermiş olan milletten, ordunun ayrılamayacağı, zati vak'aya muttali ve mahaliine müavir olan kolordular kumandanları arasında mecbur olduk) deniliyordu.

İşte bu telgrafname suretinin umum kolordularca İstanbul'a çekilmesi münasib düşünüldü. 11 Eylül günü telgraf başında kolordu kumandanlarına şu servisi verdim:

«Şimdi bir suret vereceğim. Bu suretin 3 üncü, 15 inci, 20 nci, 13 ve 12 nci kolordu kumandanlarının müşterek irzasile çekilmesini münasib görüyoruz. Mütalea ettikten sonra diğer kumandanlarla aynı zamanda çekmek için intizar buyurunuz.»

Eylülün 11 inci günü bilhassa 12/13 üncü gecesi her tarafta kolordu kumandanları telgraf merkezlerini işgal ederek mukarrer olduğu veçhile İstanbul ile muhabereye çalışıyordu. [1] Fakat sadrazam ortadan kaybolmuş gibi idi. Cevab vermiyordu. Biz de, telgraf başında, sadrazamın telgrafları alıp cevap vermesi için tazyikatta bulunuyorduk. İstanbul merkezi telgraf memurları ile vuku bulan uzun çekişmelerden sonra bir telgraf memuru şu servisi verdi:

«Sadrazam paşaya yazılan ifade telefonla söylendi. Alınan cevabda: Telgrafname mündericâtı sadrazam paşa hazretlerine arz olundu. Vuku bulacak maruzatları usulü dairesinde telgrafla arz olunmalıdır. Telgrafnameler de usulü dairesinde takdim edilir, buyurduklarını müdür bey söylüyor efendim.»

Bunun üzerine nisfilüydün saat 4 de şu telgraf Sivas telgrafhanesine gönderildi:

11/12-9-335

Sadrazam Ferid Paşaya

Vatan ve millet hukuk ve mukaddesatını payımal ve zati hazreti padişahın şeref ve haysiyeti mülûkânelerini ihlâl ile teşebbüsât ve harekâtı gafilâneniz tahakkuk eylemiştir. Millet padişahımızdan başka hiç birinize emniyeti kalmamıştır. Bu sebeble hal ve istihramlarını ancak zati hümayuna arz etmek ızrarındadırlar. Heyetiniz gayri meşru hareketinin netayici vahimesinden korkarak millet ile padişah arasında hail oluyor.

Bu babdaki temerrüdünüz daha bir saat devam ederse millet artık kendisini her türlü harekât ve icraatında serbest tevlâkkide mazur görecektir. Bu, son ihtarıdır. Bundan sonra millet alacağı vaziyet burada bulunan ecnebi zabitanı marifetile itilâf mümessillerine dahi muvassalan bildirilecektir.

Umumî kongre heyeti

Sivas telgraf müdüriyetine de aynı zamanda, telefonla şu emir verildi:

«Kongremizden müntehab bir heyetle telgrafhaneye gönderilecek bir telgrafımızın doğrudan doğruya mabeyni hümayuna keşidesine İstanbulca münaat olunduğu bildiriliyor. Bir saat zarfında telgrafın keşidesine muvafakat olunmadığı takdirde İstanbulla bütün A-

(1) Bu muhabere, Sadrazam vasıtasile icra edilecektir.

nadolu telgraf muhaberatını kat'a mecbur olacağımızı mafevkinize bildiriniz. (Sivas umumî kongre heyeti)»

Büyük Şef, kolordu kumandanlarının vaziyeti bildirdiği gibi, bütün telgrafları nelere de icab eden emirleri verdi. Fakat İstanbul üzerinde hiç bir tesir husulü getirilemedi. Bunun üzerine artık fiilen harekete geçildi.

Saat beşte sadrazama (berayi malûmat kaydıle) verilen ve aynı zamanda bilûmum kumandanlara ve vilâyata vuku bulan tebliğat şundan ibaret idi:

«1 — Hükûmet milletin sevgili padişahına olan maruzat ve irtibatını kesmekte ve tahakkuk eden harekati hainanesinde devamda temerrüd eylediğinden millet te meşru bir heyeti hükûmet merkezine geçinceye kadar hükûmeti merkezine ile münasebatı idariyesini ve İstanbul ile her türlü telgraf ve posta muhaberatı ve müraselatını tamamen kat'a karar vermiştir. Mahalli memurini mülkiye, askerî kumandanlarla müttehiden bu hususu temin edecek ve neticeyi Sivasta umumî kongre heyetine bildirecektir.

2 — İşbu tebliğat bilcümle kumandanlara ve rüesayi memurini mülkiyeye verilmiştir.

(Umumî kongre heyeti) 12-9-335

Büyük Halâskâr, bunu takip eden hâdisatı şöyle anlatıyor:

— Ayın on ikinci günü hükûmeti merkezine ile umumiyetle muhabere ve irtibat katedildi. Bazı müstesna mahallerde ve mahallerle olan münakaşatımızı ayrıca izah edeceğim. Ondan evvel daha malûmatca izah edeceğim. Ondan evvel daha malûmatca izah edeceğim. Ondan evvel daha malûmatca izah edeceğim. Ondan evvel daha malûmatca izah edeceğim.

Damad Ferid Paşa hükûmeti mebusan intihabı için sureta bir emir vermişti. Fakat içinde bulunduğumuz tarihe kadar yani Anadolu'nun İstanbulla kat'ı irtibat ettiği 12 Eylül gününe kadar, bu emir tatbik olunmamıştı. Son vaziyet üzerine en mühim meselenin mebusan intihabını tacilen temin etmek olacağını takdir buyurursunuz. Binaenaleyh 13 Eylülde derhal bu hususla da istigale başlanıldı. Uzun tafsilât vermektense zikrettiğim tarihte verilen ilk umumî talimatı aynı nazarı itilâza vazetmeği daha faydalı addederim. Tebliğat şudur:

Tel

Balıkesirde K. 14, Konyada K. 12, Diyarbakırda K. 13, Erzurumda K. 15, Ankara'da K. 20, Bursada fırka 17, Çine'de fırka 58, Bandırmada fırka 61 kumandanlıklarına ve fırka 61 vasıtasile Edirne'de K. 1, Niğdede fırka 11.

Ferid Paşa hükûmeti, taannüdünde devam ediyordu. Malûm olduğu veçhile düşünciye kadar devam etti. Memleket günlerce mercisiz bırakmak elbette pek büyük mahzurları dai olurdu.

(Arkası var)

And içtik Atatürke

Öksüz olduk hepimiz, bırakın ağlıyalım,
Bir daha and içelim: İzinde çağlıyalım..

★

Çöktü siyah bulutlar; yurda, cihana kâbus,
İnanmıyor; ağlıyor, çağlayan büyük ulus.
Nasil yaklaştı ölüm Tanrının baş oğluna?
Emrinde ve uğrunda milyonlar hazır Ona,
Zehroldu bütün her şey.. suyumuz ve aşımız,
Nasil, nasıl olur da çağlamaz göz yaşımız?..

★

Samsundan bir Peygamber gibi seslendi Türke,
Ve (Sâr) uyla dirildi, yatan, asırlık ülke..

Yürüdü adım adım şafakları açarak,
Kalblerimize iman, gözlere nur saçarak..
Her sözü, her adımı kıvılcım, meş'aleydi,
Mukaddes emirleri tâ büyük arşa değdi..

Çekildik asırlarca geriye, hep geriye,
O dedi: Toplan, haydi, atıl, koş İleriye!
En medeni milletin safındayız yarına,
Cihan gıpta ediyor GÜNEŞ ÇOCUKLARINA...

★

Ağıtıyla inliyor bütün yurd; dağlar, taşlar,
Akmakta bir sel gibi gözlerimizden yaşlar..
Kıt'alar ve kavimler.. cihan.. Türklük ağlıyor,
Yas tutmakta küremiz, bak karalar bağlıyor.
Ağla Türk! Ağla cihan! Güneş bizi bıraktı,
Hayır, Güneş sönmedi; ebediyete aktı..

Neyliyelim öksüzüz; nerde Büyük Şefimiz?
ATAsız, Onsuz kaldık, ağlıyoruz hepimiz...

★

İleriye, Tanlara gitmekte Onun izi,
Dört gözle beklemede tarih ve yarın bizi.
Yaramıza dermandı, derdimize ilâçtı,
Başbuğdu, başımızda Ay-Yıldızdan bir taçtı.
Bircik yaratandı, Tanrıya en yakındı O,
Başarılar, zaferler Fatihî, akındı O..
Yıldurmdı; Tanrıdan gelen Bozkurtumuzdu,
Eş'siz (Ergenekon) tar delen Bozkurtumuzdu..

★

Atamız! Bozkurtumuz! Sönmiyen Güneşimiz!
Yaşayan Başkomutan! Ölmüyen Güneşimiz!
Ağarttığın yollarda durmadan koşacağız,
İzindeyiz, yarına adınla koşacağız..
Ülkünün kalesiyiz, Mehmetçimiz yolunda,
Zaferler taş verecek Güvendiğin Oğluna!
İmanla yoğuruldu, gene yoğurulacağız,
İNÖNÜ'nün peşinde hedefi bulacağız!
Biz varız müsterih uyu ey Güneşimiz!
Mâbedinin ışığı sönmiyen ateşimiz..
Dövünüp ağlıyalım; saçımızı yolalım,
«İzinden bir dakika gitmezsek kahrolalım!..»

★

Her zaman Güneşler baş, şafaklar amaç Türke,
Dünyaya haykırırız: And içtik Atatürk!..

Afyon 15-11-938

OSMAN ATTILÂ

MONOLOĞ

Meşhur futbolcular

Siz meşhur futbolcu nedir bilir misiniz? Belki bilmezsiniz. Öyle ya.. Benim babam bir gün beni aldı. Meşhur futbolcuyu göstermek için stadyoma götürdü. Sizin babanız belki sizi alıp götürmediği için bilmiyorsunuzdur. Stadyom o gün belki ben geldim diye, bilmem ya, belki de her zaman öyle oluyor. Hıncahınç dolu idi.

Ortada geniş bir meydan vardı. Babama döndüm:

— Baba, dedim, bu ne münasebet sizliktir. Bu kadar insanı meydanın kenarına tıklım tıklım doldurmuşlar, meydan bomboş. Parmaklıkların kapılarını açsınlar meydana çıkalım da rahatlayalım.

Babam anlattı. Meğer o meydan meşhur futbolcular içinmiş:

Sordum:

— Bu meşhur futbolcuların sayıları pek mi fazla?

— Evet dünyadaki meşhur futbolcuların sayıları fazladır. Fakat şimdi bu sahaya çıkacak olanlar ancak yirmi iki kişidir.

İşte bundan bir şey anlamamıştım. Biz binlerce insan için daracak yerler.. yirmi iki kişi için de koskoca meydan.. fakat daha fazla soramadım. Birdenbire bir kargaşalık oldu. Etrafındakiler:

— Yaşa, varol, gol isteriz..

Diye bar bar bağırmağa başladılar.

Ne oluyor? diye bakındım, kısa pantolonlu, kısa kollu fanileler giymiş 22 kişi ellerinde bir tek top ortaya çıktılar.

Top bizim mahallede çocukların oynadıkları meşin topun aynı idi. Aralarında soyunmamış biri vardı; babama sordum:

— Baba bu kim?

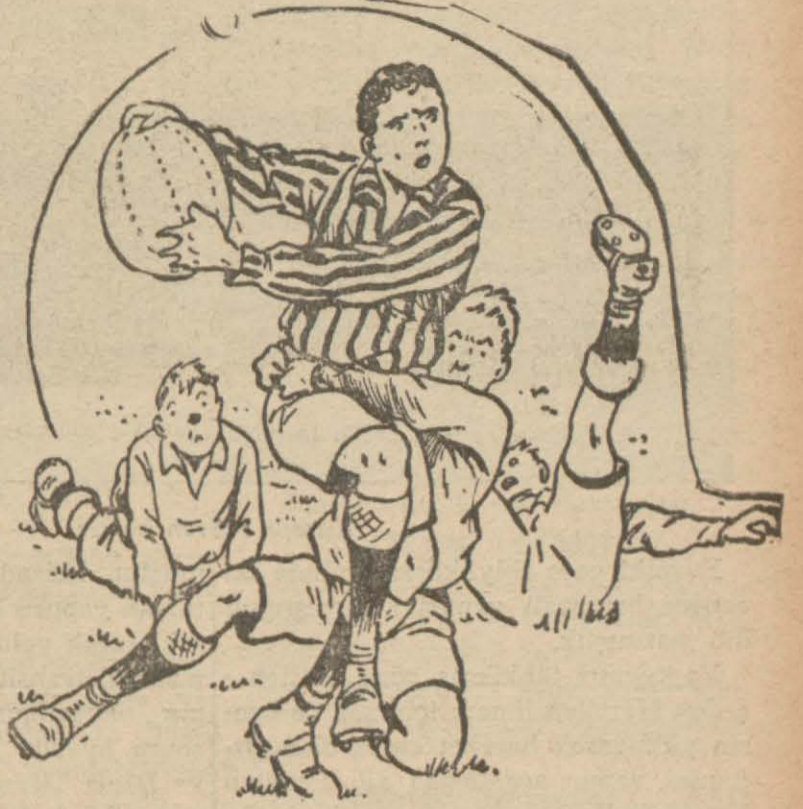
— Hakem!

— Ne yapar?

— Maçı idare eder.

— Maçı idare eder de ne demek?

— Futbolcular oynarlarken o gözle rini onlardan ayırmaz. Gol olursa düdükle çalar.

— Gol nedir?
— Top kaleye girince gol olur.
— Kale nedir?
— Hani meydanın iki ucunda arkalarında ağ olan direkler var ya, onlara kale derler.

Ben bakmış bakmış da onları balıkların ağlarını kurutmak için diktik leri direkler zannetmişim.

— Baba bunlar nasıl kale, ben kale bilirim. Yedikulede gördüm.

— Onlar başka kale.. bu kalelere futbol kaleleri derler.

— İyi şey baba balıkların da işlerine yarıyor. Onlar da ağlarını bu kalelere gerip kurutuyorlar.

— Hayır oğlum, bu ağların kalelerin arkasına konulmasına sebep topun kaleye girdiği belli olsun dıyedir. Top kaleye girince bu ağlara takılır ve işte o zaman gol olur.

Neyse uzatmayı. Hakem dedikleri adam düdükle çalar çalmaz, meşhur futbolcular topu birbirlerinden kapmak için koşuşmaya başladılar. Gene babama döndüm:

— Baba, bu meşhur futbolculara ne diye yalnız bir tek top almışlar? Her biri için birer top alsalardı da böyle birbirlerinden topu kapmaya çalışmasalardı daha iyi değil miydi?

Meğer futbol bir tek topa oynanır mış. Herhalde hoş bir şey değil. Her ne ise efendim koşuştular, topa vurdular, gol diye bağırıldılar, ve nihayet dağıldılar. Biz de çıktık.

Yeni bilmecemiz

Değirmenden evine dönen bir köylünün karşısına bir köpek çıkmıştı. Köylü köpeği korkutmak için ayağını uzatınca köpek de atlamış, ayağından papuçu kapmış kaçmıştı.

Köpek nerede, ağızdaki papuçu görüyor musunuz? Arayın... Görürseniz olduğu yere bir işaret koyun ve resmi kesip bize gönderin. Bir kişiye bir kilo çikolata, bir kişiye bir futbol topu, yüz kişiye de ayrı ayrı güzel hediyeler vereceğiz... Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmeceye cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmeceme» kelimesini ve bilmecenin gazetesinde çıktığı tarihi yazınız.

Dikkat:

Bilmeceme, ve bilmeceme mükâfatları hakkındaki dileklerinizi üzerinde «İdare» kelimesi yazılı ayrı bir zarfın içinde göndermenizdir.

Bilmecede kazananların isimleri her hafta muntazaman pazartesi günleri ilân edilir. Taşrada olanların hediyelerini posta ile gönderilir. İstanbulda olanların hediyelerini pazartesi veya perşembe günleri öğleden sonra idarehanemizden alabilirler.

Büyük müsabakada kazananların resimleri

10 lira kazanan

Şehzadebaşı Saffetli sokağı
numara «1» Doğan Sütüncü

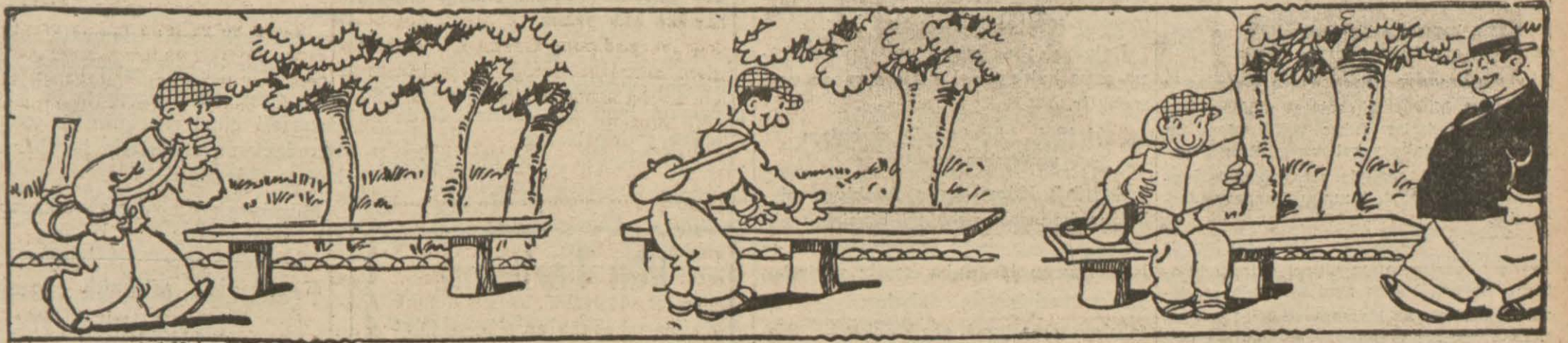
15 lira kazanan

Tarsusta kahveci bay Ah-
med oğlu Yakup

25 lira kazanan

Ankara Erkek Lisesinden
1383 Büleld Okan

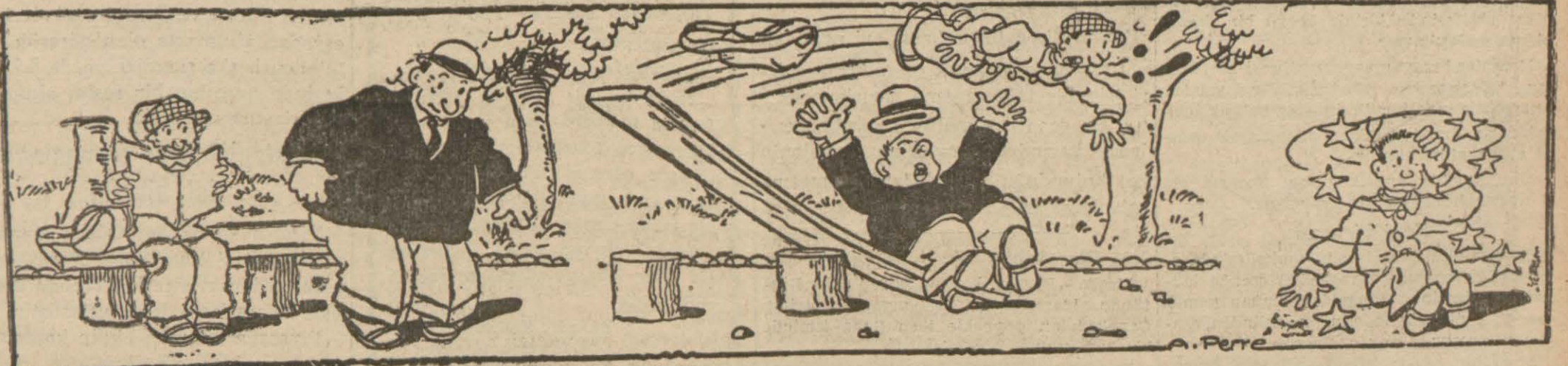
Bu hiç aklıma gelmemişti

— İki kütüğün üzerine bir tahta koymuşlar. Kapanmış. Aklıma bir şey geldi.

— Kütüklerden birini beri yana çekerim. Güzel bir eğlence.

— Şu gelen adam oturacak, ben de ayağa kalkarım, sırtüstü yuvarlanırım.

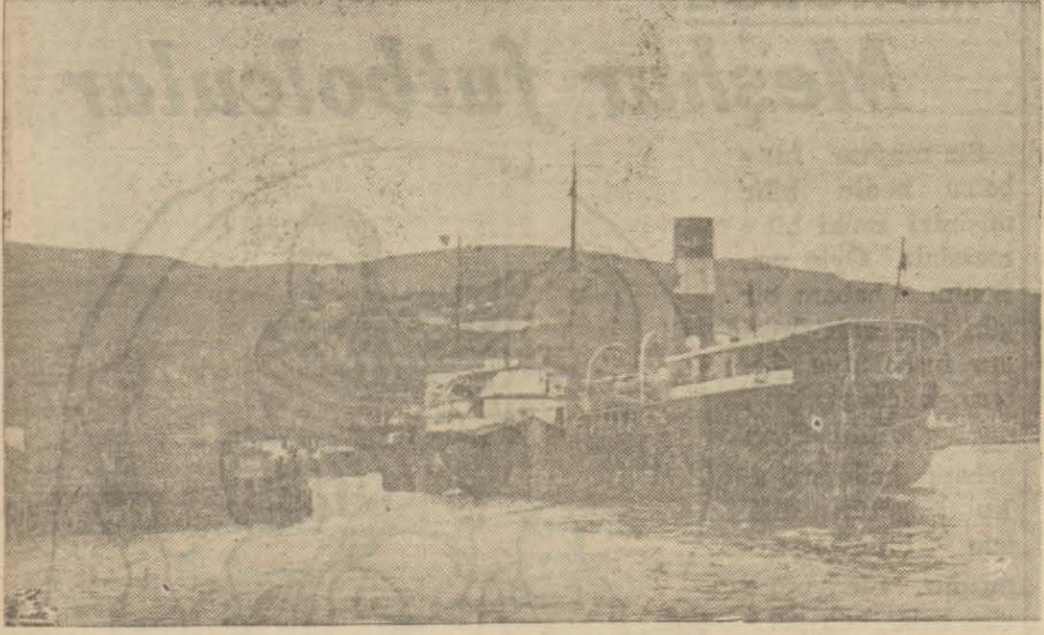

— Bu hiç aklıma gelmemişti.

Bir İtalyan vapuru Büyükderede Panama bandıralı bir vapura çarptı

Batma tehlikesi karşısında karaya oturan vapur 60 bin İngiliz liralık zarara uğradı, 1200 ton gaz denize döküldü

Karaya oturan vapur

Evvelki gece Büyükdere önünde iki cenabi bandıralı vapurun çarpıştığı dün yazılmıştı.

Yaptığımız tahkikata göre, Kösten - ceden Marsilya limanı için gaz ve benzin yükliyerek hareket etmiş olan Or-yantal vapur acentasına aid Panama bandıralı Beme vapuru, evvelki gün Büyükdere önüne gelmiş ve demirlemiştir. Vapur burada sıhhi muayenesini yaptırırken gene Köstenceden gaz yüklü olarak gelen İtalya bandıralı Ciorcio vapuru, Boğazdan girmiş ve tam volla Büyükdereye doğru gelmeğe başlamıştır. İtalyan vapuru bu sırada suların ve karanlığın tesirile birdenbire Panama vapuruna yanaşmış ve büyük bir şiddetle vapurun üzerine bindirmiştir. Bu çarpışma sonunda Bemenin sancak tarafında derin bir yara açılmış, vapurun hamulesi olan gazlar denize dökülmüş ve sular gemiye girmeğe başlamıştır. Birkaç dakika sonra sular geminin iskelesinden hücum ederek vapuru yana batırılmış, ve batma tehlikesi karşısında bulunan vapur derhal kaptan tarafından Büyükdere kibrit fabrikası önünde karaya oturtul-

Pollste :

Bir bahçıvan alacak yüzünden bir kadını döverecek yaraladı

Kızıltoprakta Ciftehavuzlarda Ali Şükrü'nün köşkünde bahçıvanlık yapan Mehmed, evvelki gün Sara Altunyan isiminde bir kadını iki lira alacak meselesinden kavgaya tutmuş, münazaa neticesinde kadını yumrukları döverecek yaralamıştır. Suçlu yakalanarak takibata başlanmış -

Ağaçtan düşen bir adam öldü

Erenköy Kız Lisesi kapıcısı 60 yaşlarında Ali, ayın ikinci günü sabahleyin mekteb kapısı önünde bulunan çınar ağacına merdiven dayamak suretiyle çıkmış, kurumuş yapırları toplamağa başlamıştır.

Ali, bu sırada müvazenesini kaybederek 4 metre yüksekliğindeki çınar ağacının tepesinden yere düşerek ağır surette yaralanmıştır.

İhtiyar kapıcı, nakledildiği Nümune hastanesinde evvelki gün vefat etmiştir.

Bir randevuyu kadın daha yakaladı

Emniyet Müdürlüğü zabıta ahlakıye bürosu, evli kadınları fuhşa teşvik eden bir randevucuyu daha yakalamıştır. Evvelce yakalanan Atina şeklinde randevuculuk yapmakta olan Novart, tanınmış randevucular dandır.

Taksimde, Ayazpaşada Mete caddesinde Ayıldız apartmanının altıncı daifesinde oturan Novart, burayı aynı zamanda randevu mahalli olarak kullanmaktadır. Epey zamandır tarassud altında bulunduğunda bulunan apartmanında evvelki akşam tarafında arama yapılmış, içeride fuhuş maksadıyla getirtilen iki kadın ve iki erkek bulunmuştur. Kadınlar hakkında yapılan tahkikat neticesinde, birinin kocalı bir kadın olduğu anlaşılmıştır.

Kadınlar herayı muayene zührevi hastalıklar müessesesine gönderilmişler, yapılan muayenelerinde her ikisinin de bulaşık hastalıkları malûl oldukları anlaşılacak tedavi altına alınmışlardır.

Dün Ayıldız apartmanının Novarta aid 6 numaralı daifesi seddedilmiştir.

Feci kırkza

Şehrinininde Denizapal mahallesinde oturan Mükerremin 2 yaşındaki çocuğu Muzaferin üzerine, mangalda bulunan yemek tenceresi düşmüş ve çocuğun belinden aşağısı yanmıştır.

Muzaffer, berayı tedavi Şişli Etfal hastanesine kaldırılmıştır.

muştur. Müsademeyi hafif geçiren İtalyan vapuru derhal kaza yerinden uzaklaşarak yoluna devam etmiş ve limandan transit geçerek kaçmıştır. Beme vapurunun acentası, hâdiseden sonra evvelki gece Müddeumumiliğe ve Deniz Ticareti Müdürlüğüne müracaat ederek İtalya vapurunun tevkiif edilmesini istemiş, fakat mahkeme kararı olmadığı için vapuru resmen tevkiif etmek mümkün olmamıştır. Adliye ve Deniz Ticareti Müdürlüğü ve emniyet beşinci şube müdürlüğü kaza hakkında tahkikata başlamış ve yaralı Beme vapuru dün Büyükdere bir heyet tarafından muayene edilmiştir.

Beme vapuru acentası kazadan sonra 1200 ton gazın denize döküldüğünü ve 60,000 İngiliz lirası zararı olduğunu bildiren mahkemeye müracaat etmiştir.

Adliye ve Deniz Ticareti Müdürlüğü tarafından kaza tahkikatına ehemmiyetle devam olunmaktadır.

Yaralı vapur kurtarıldıktan sonra ehemmiyetli bir tamirden geçirilerek yoluna devam edecektir.

Müteferrik :

Bir heyet Taksim bahçesinin rrojesini hazırlıyacak

Taksim bahçesine verilecek yeni şekil için bir heyet teşkil edilmiştir. Heyette fen heyeti müdürü Hüsnü Keseroğlu, Selâmi Sedes, mimar Rükneddin ve mimar Gote bulunmaktadır. Bu sabah Taksim bahçesine gidecek olan heyet, bahçede tetkikat yapacaktır. Bahçe için beş senelik bir proje hazırlanacaktır.

Pazarlıksız satış kontrolleri siddet'endirilecek

Pazartesiden itibaren pazarlıksız satış kontrolleri şiddetlendirilecektir. Bu suretle pazarlıksız satış kanununa tâbi dükkân, mağaza ve emsali yerler tamamen kontrol edilmiş olacaktır.

Belediye, her ay sonunda pazarlıksız satış hakkında Vekâlete rapor verecektir.

Atatürk Köprüsünün dubaları yerlerine konuluy r

Atatürk Köprüsünün Azabkapı cihetine konacak dubaları birbirine eklenmiştir. Azabkapı önünde batmış olarak duran bir duba henüz yerinden kaldırılmadığı için, dubaların yerine takılma ameliyesi gecikmektedir. Yakında çürük duba kaldırılacak, yeni dubalar yerlerine konacaktır. Eski köprü'nün dubaları hurda demir olarak Etibankaya satılacaktır.

Busenbe beş barındırma evi açılacak

İstanbul'da açılacak barındırma evleri için bir talimatname hazırlanacaktır. Bu sene beş muhtelif semtte açılacak barındırma evlerinin, amelenin bol bulunduğu muntakalarda olmasına çalışılacaktır.

Bir otobüs bir kıza çarptı

Maçka - Beyazid hatına işleyen şoför Rüş-tünün idaresindeki 3406 numaralı otobüs, Çarşıkapıdan geçmekte iken Suna isiminde bir kıza çarparak yaralamıştır.

Yaralının müdavayı yapılmış, şoför kazayı müteakib kaçmıştır.

Kumbara talihlisi

İş Bankası küçük çarî hebablarına aid keşidelerden sonuncusu ayın birinci günü yapılmıştı. Bu keşide 1000 lira kazanan Bayan Atiyenin resmini yukarıda görüyorsunuz.

Siyaset âleminde

(Baştarafı 3 üncü sayfada)

ettiği politika daima feridin hürriyet ve müsavati hedefini gütmüştür. Dış siyasette ise komşu memleketlerle iyi geçinmek suretile devamlı bir sulh havası yaratmıştır. Bilhassa Balkan Antantuna gösterdiği sadakat, bu teşekkülün çok kıymetli bir sulh amili olmasına yardım etmiş ve Balkan tesanüd fikrini geniş halk kitleleri arasında yaymaya çalışmakla kolektif Balkan emniyetini artırmıştır.

İşte bütün bu ahval, Stoyadinoviç blokunun intihabatta geniş bir ekseriyet kazanacağını gösteriyor.

Selim Ragıp Erceç

Mizah : Bir mangalın hayatı

(Baştarafı 7 inci sayfada)

Gülsüm, istemiye istemiye beni aldı, ovdu, parlattı ve küçük bayanın odasına götürdü.

★

Bayan, bu odayı kendi zevkine göre süslemiş. Duvarlara artist resimler, asmış. Yere bir halı yaymış, bir yana bir divan koymuştu. Divanın üzerinde renk renk, çeşid çeşid yastıklar vardı.

Küçük bayan beni odanın bir köşesine koyduktan sonra karşıma geçti:

— Ne iyi durdu. Tam alaturka bir süs.

Dedi. İşte o odada aynı yerde iki yaz, iki kış geçirdim. Küçük bayanın kendi yaşında misafirleri geliyorlar, beni görürnce:

— Ne orijinal şey!

Diyorlardı. Küçük bayan çiçeğe meraklı idi. Bazan ona çiçekler gönderirdi. Bir zamanlar külle ateş konular karmıma küçük bayana getirilen çiçekler konuluyordu.

★

Yazık ki bu da uzun sürmedi. Küçük bayan evlendi. Ve ben onunla birlikte yeni evime gidemedim.

★

Üç gün evvel bir eskici kapı önünden geçiyordu. Beni ona sattılar. O da bu dükkâna getirip bıraktı.

İsmet Hulûsi

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci	sahife	400	kurş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında faclaza miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlâncılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Bir Haftalık RADYO PROGRAMI

Ankara radyosu Pazar gününden itibaren mutad neşriyatına başlıyor

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

PAZAR 11/12/938

12,30 Müzik (küçük orkestra), 13,00 Saat Ayarı ve haberler, 13,10 Müzik (türkçe şarkılar - P1), 13,40 Konuşma (ev kadını saati), 13,55-14 Müzik (karışık program-P1).

17,30 Müzik (cazband - P1), 18,00 Plâk seçimi - Skeç - yazan - (Ekrem Reşid), 18,30 Saat ayarı ve haberler, 18,40 Müzik (yayla türküler), 19,10 Konuşma (çocuk saati), 19,25 Müzik (serenatlar), 19,45 Konserin takdimi, 20,00 Müzik (radyo orkestrası - Şef: Hasan Ferid Alnar).

21,00 Saat ayarı ve arabca söylev, 21,15 Müzik (İncesaz faslı), 22,15 Müzik (varyete-P1), 22,45-23 Son haberler ve yarınki program.

★

PAZARTESİ 12/12/938

12,30 Müzik (bir virtüozun plâkları), 13,00 Saat ayarı ve haberler, 13,10-14 Müzik (kabare).

18,00 Müzik (dans saati), 18,30 Konuşma (doktorun saati), 18,45 Müzik (neş'el plâklar), 19,15 Saat ayarı ve haberler, 19,25 Müzik (viyolonsel - Edib Sezen konseri).

19,40 Temsil - hafif bir komedi - (Kuyumcu) yazan (S. Moray), 20,00 Müzik (on dokuzuncu asrda Türk bestekârlarından birkaçı), 21,00 Saat ayarı ve arabca söylev, 21,10 Müzik (İncesaz faslı), 22,00 Konuşma, 22,20 Müzik (küçük orkestra), 23,15 Müzik (sinema melodisi), 23,45-24 Son haberler ve yarınki program.

★

SALI 13/12/938

12,30 Müzik (karışık program - P1), 13,10 Saat ayarı ve haberler, 13,20-14 Müzik (opera seleksiyonları).

18,00 Müzik (operet), 18,30 Konuşma (tayyareci konuşuyor), 18,45 Müzik: Saz eserleri ve oyun havaları, 19,15 Saat ayarı ve haberler, 19,25 Müzik (İncesaz faslı), 20,00 Müzik (Rlyaseticümhur bandosu - Şef: İhsan Küncer)

20,45 Temsil - bir dram - Han ve onun oğlu yazan (Maksim Gorki), 21,00 Saat ayarı ve arabca söylev, 21,10 Müzik (küçük orkestra).

22,10 Konuşma (Türkiye postası), 22,25 Müzik (bir operanın tamamı - takdim eden-Cemal Reşid), 23,45-24 Son haberler ve yarınki program.

★

ÇARŞAMBA 14/12/938

12,30 Müzik (Flamenko - P1), 12,00 Saat ayarı ve haberler, 13,10 Müzik (halk türkülleri ve oyunları), 13,50 - 14 Müzik (bir sonat - P1).

18,00 Müzik (şarkılı cazband), 18,30 Ko-

Tramvay Şirketi murahhasları Ankaradan döndüler

Tramvay Şirketinin hükümetçe satılmaması hakkında Nafia Vekâletile temaslarda bulunmak üzere bir kaç gün evvel Ankaraya giden Tramvay Şirketi murahhasları, müzakerelerin inkıtaa uğraması üzerine dün şehrimize dönmüşlerdir. Müzakerelerin durması yüzünden, Tramvay Şirketi İstanbul merkezli umumî merkezle telegrafla müracaat ederek yeni murahas gönderilmesini istemiştir.

Elektrik Şirketi satış mukavelesini imza etmiş olan murahas M. Spesial, pazartesi günü şehrimize gelecek ve buradaki murahaslarla beraber Ankaraya gidecektir.

Müzakerelere birkaç güne kadar tekrar başlanacaktır.

Fransızlar gümrük resmini tezyid ettiler

Şehrimizdeki alâkadar makamlara gelen haberlere göre, Fransa hükümeti gümrük idaresi, cenabi memleketlerden Fransa ve Cezayire gönderilecek eşyadan almaktaki olan gümrük resminden başka şimdilik yüzde 8,75 nisbetinde munzam bir resim alınmasını kararlaştırmıştır.

Kontrplâkların damgalanması işi bitirildi

Ticaret ve Sanayi Odası, kontrplâk nizamnamesi mucibince bir müddet tenberç devam etmekte olduğu kontrplâk damgalama işini bitirmiştir.

Piyasada bulunan bütün kontrplâklar damgalanmış ve bunların miktarı 260 bini bulmuştur

nuşma, 18,45 Müzik (gitar ve mandolin), 19,15 Saat ayarı ve haberler, 19,25 Müzik (Türk müziği muhtelif şarkılar), 20,00 Müzik (Radyo orkestrası - şef: Praetorius).

21,00 Saat ayarı ve arabca söylev, 21,10 Müzik (İncesaz faslı), 22,00 Konuşma (mizah saati), 22,15 (Müzik (küçük orkestra), 23,15 Müzik güzel sesler), 23,25-23 Son haberler ve yarınki program.

★

PERŞEMBE 15/12/938

12,30 Müzik (Türk müziği - P1), 13,05 Saat ayarı ve haberler, 13,15-12 Müzik (komşu memleketler için muhtelif plâklar).

18,00 Müzik (Türk müziği - İncesaz faslı), 18,30 Konuşma (ziraat saati), 18,50 Müzik (Türk müziği, muhtelif şarkılar), 19,15 Saat ayarı ve haberler, 19,25 Müzik (muhtelif şarkılar), 20,00 Temsil - (Geçmiş avcısı genç Osman), yurd piyesleri. Tertib eden (Ekrem Reşid - halk türkülleri beraber), 21,20 Saat ayarı ve arabca söylev, 21,10 Müzik (küçük orkestra), 22,10 Konuşma, 22,25 Müzik (koro - P1), 22,45 Müzik (dans), 23,45-24 So haberler ve yarınki program.

★

CUMA 16/12/938

12,30 Müzik (türkçe eserler), 13,00 Saat ayarı ve haberler, 13,10 Solist konseri - P1,

18,00 Müzik (Türk müziği - İncesaz faslı), 18,45 Konuşma (SPOR FAALİYETLERİ), 19,00 Müzik (Fanfar - P1), 19,15 Saat ayarı ve haberler, 19,25 Müzik (İncesaz faslı), 20,00 Müzik (Rlyaseticümhur filarmonik orkestrası - şef: Hasan Ferid Alnar).

21,00 Saat ayarı ve arabca söylev, 21,10 Müzik (tambur, kemence, ney), 21,30 Konuşma, 21,45 Müzik (şarkı ve taksim), 22,15 Müzik (küçük orkestra).

23,15 Müzik (Romans ve Balalayka). 23,45-24 Son haberler ve yarınki program

★

CUMARTESİ 17/12/938

13,30 Müzik (keman ve çello soloları - P1), 13,50 Saat ayarı ve haberler - borsa haberleri, 14,00 Müzik (birkaç şarkı), 14,40 - 15,30 Müzik (dans saati).

17,30 Müzik (Türk müziği saz eserleri muhtelif şarkılar), 18,30 Konuşma (dış politika hâdiseleri), 18,45 Müzik (İncesaz faslı), 19,15 Saat ayarı ve haberler, 19,25 Müzik (Şan resitali - Nurullah Şevket).

19,50 Memişle Satılmış radyoda (İ. Dellideniz, N. Berküren), 20,00 Müzik (folklor: Kutlu Tezel, ve Halil Bedil Yönetgeninin iştirakile), 21,00 Saat ayarı ve arabca söylev, 21,10 Müzik (küçük orkestra).

22,00 Konuşma (haftalık posta kutusu), 22,15 Müzik (operet seleksiyonları), 22,45 Müzik (cazband), 23,45 - 24 Son haberler ve yarınki program.

50 kedi beslemek yüzünden çıkan bir dava mahkemeye intikal etti

Çemberlitaşa oturan Memnune isiminde bir kadını kiracısı Tevfik nasüb, garib bir kavgadan dolayı dün sorguya çekilmişlerdir. Kavganın sebebi, Tenasübün kedileri sevmesi ve evinde 50 kedi beslemesidir. Bu yüzden şikâyet eden ev sahibi Memnune ile, Tenasüb arasında başlayan-ağz kavgası büyümüş ve mahkemeye intikal etmiştir.

Dün, Sultanahmed birinci sulh cezasında muhakemelerine başlanmış ve şahidlerin celbi için duruşma başka bir güne bırakılmıştır.

Bekçiye hakaret eden bir adam 55 gün hapse mahkûm edildi

Elektrik İdaresinin, Silâharağa fabrikasında makinistlik eden Ekrem, tarikatında bir kadını Edirnekapı haricinde bir otomobil gezintisi yaparlarken aralarında bir münakaşa başlamıştır. Ekrem, kadının istimdadi üzerine vaziyete müdahale eden bekçiye de hakareti etmiştir. Hakaret suçundan dün birinci aslıve cezada yapılan duruşma neticesinde mahkeme, Ekremi 55 gün hapse ve 30 lira para cezasına mahkûm etmiştir.

Mangaldan sıçrayan kıvılcım kömürleri tutuşturdu

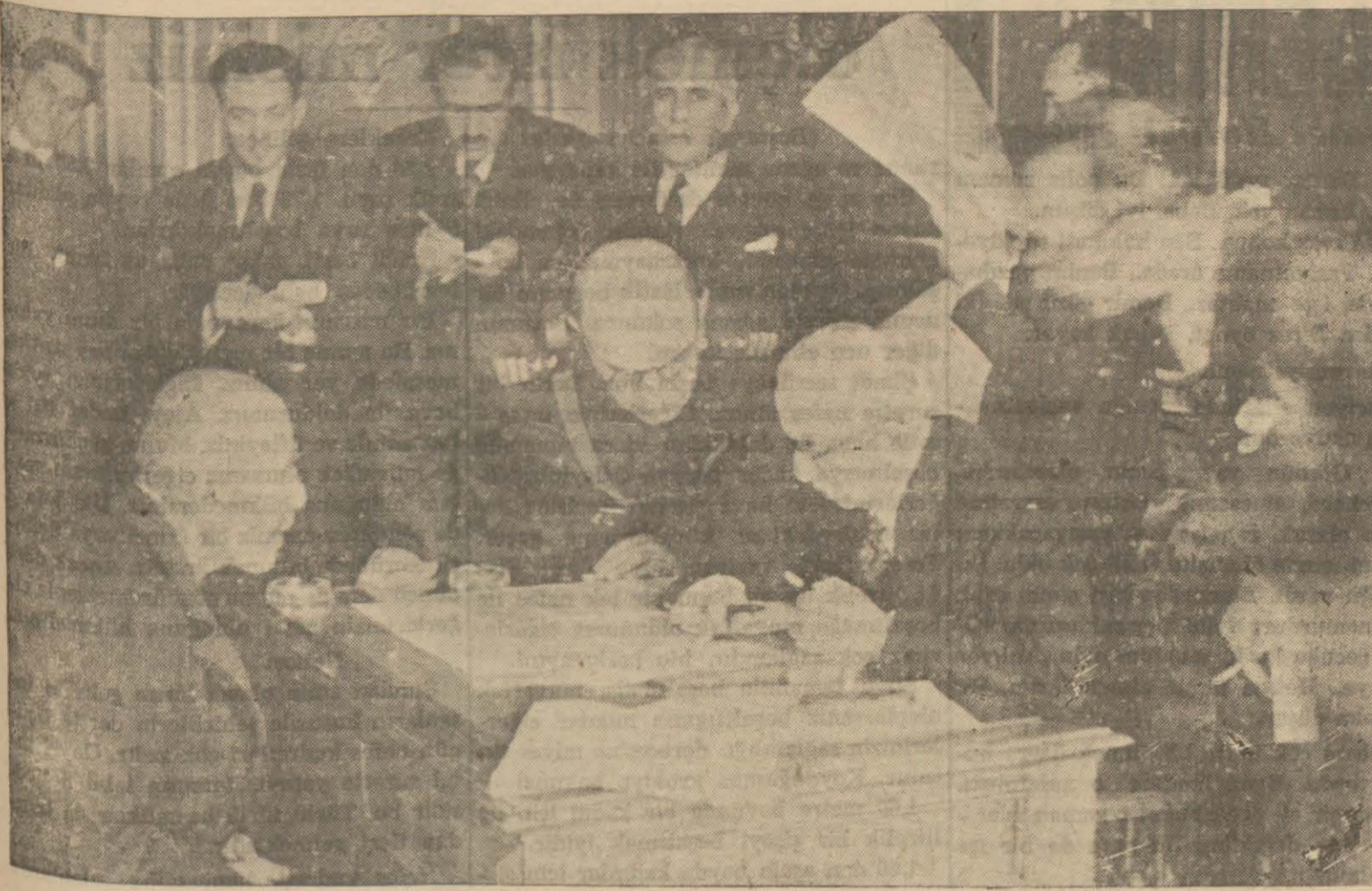
Vefada, Kovacılar caddesinde oturan Nazife, mangala kömür koyarken sıçrayan kıvılcımlar kömürükte bulunan kömürleri tutuşturmuş ise de ateşin büyümesine meydan verilmeden söndürülmüştür.

Gaz maskelerinin satışına başlandı

Kızılay fabrikasında imal edilen gaz maskelerini satışına başlanmıştır. Diğer vilâyetlerden de sipariş kabul olunmaktadır.

Cümhurreisinin lisanından vatan ve milletin manzarası

Cümhurreisi Kastamonuda bir köylü ile görüşürken

(Baştarafı 1 inci sayfada)

set mevkiini alarak her cümlesi alkışlarla karşılanan aşağıdaki nutku irad buyurdular:

Arkadaşlar; Cumhuriyet Halk Partisinin Kastamonu vilâyet kongresini açıyorum. Kongre azasını ve kendilerine salâhiyet veren Parti teşkilâtını, muhabbetle selâmlarım. Bu vesileden istifade ederek birkaç gündür beraber bulunduğum Kastamonu vilâyetinin muhterem halkına teşekkür ve saygı duygularımı söylemek isterim. Kastamonudan bütün Türkiye'yi haberdar etmekle bahtiyarım ki, halk içinde geçirdiğim bugünlerin intubandan pek memnunum. Büyük Türk milleti, Çankırı ve Kastamonu merkezinde, kazalarında ve köylerinde yaşayan vatandaşların çalışkan, yüksek ahlâklı, iyi ve vatanperver vatandaşlar olduğundan emin ve müftüh olabiliş.

Kadın ve erkek vatandaşlarla temaslardan aldığım intiba şudur ki, onlar, şurlu ve fedakâr olarak, büyük Türk ailesinin içinde milliyetçi ve lâik Türkiye Cumhuriyetinin aşınmaz ve sarsılmaz kaleisi olmak meziyetini isbat etmeğe her zaman hazırdırlar. Kastamonuluları takdir duygularım, bütün memleketin kendilerine emin olduğum tevaccühlerinden dolayı, tebrik arzusuyla beraberdir. Vatandaşların meselelerini, şehirli ve köylüsünden ayrı ayrı dinledim. Sade, terbiyeli ve hülâsa söyleyerek, dünyanın her yerinde güzel konuşur sayılacak olan vatandaşlarımız, seyahat günlerimi istifade ettiğim görüşleriyle süslemişlerdir. Vatandaşlarımızın, kendi hususî ihtiyaçlarını söylerken, vatanın umumî mesele ve ihtiyaçlarını da beraber düşünce kabiliyetinde olduklarını şükürle zikretmek isterim.

Asırlardan beri vatan hududlarına yığıt göndermiş olan Şimalî Anadolu vatandaşlarımızın, tarihe şöret salan kahramanlık vasıflarının, en temiz bir canlılık bulunduğundan büyük Türk milleti emin olabilir. Vatandaşlarımızın cümhuriyeti nasıl kendi öz canları saydıklarını, Büyük Millet Meclisine ve Cumhuriyet hükümetine nasıl temiz bir surette bağlı ve inanmış olduklarını yakından bir daha görmek beni güvenle ve iftiharla doldurdu. Cumhuriyet hükümeti ile vatandaşlarımız arasındaki bu yakın kaynaşma, vatanın umranı için büyük müjdedir. Rahatça söylenebilen ve vatandaşla devlet memuru arasında ciddi ve samimî ahenk bulunan yerlerde, ihtiyaçların tesviye ve temin edilmesi muhakkaktır.

Memleketimizin servet ve kudretini arttıracak o kadar güzel imkânlar görüyoruz ki, az zaman içinde, Kastamonu kelimesi ile hülâsa etmek istediğim, Şimalî Anadolu'nun kültürü ve umranı ile mümtaz bir cevher gibi parlayacağına kat'î olarak emin bulunuyorum.

Kongrenin sayın azası, Cumhuriyet Halk Partisinin vilâyetinde, sizin gibi güzide azaları sayesinde, temin ettiği sevgi ve itimadı muhabbetle kaydetmek isterim. Unutmayalım ki, sınıf ve zümre farkı tanımaksızın, büyük Türk milletinin yekpare bir insanlık ve meşhuret kütlesi olmasını ideal tutan Parti-

mizin başlıca kuvveti, bütün vatandaşların muhabbet ve itimadı olduğu gibi başlıca vazifesi de, bütün vatandaşların hizmet ve ihtiyaçlarının teminidir. Parti azalığımı, hususî menfaat mülâhasasına asla tenezül ve müsaade etmeyen bir siyasi terbiyenin sıfatı ve şartı telâkki etmek sayesinde, Partiyi bütün vatandaşları kucaklayan büyük bir aile ocağı haline getirebiliriz. Şimdiye kadar aldığımız yol daha güç idi. Geçmiş partilerden yılmış olan Türk milleti, Cumhuriyet Halk Partisinin hususî menfaatsiz ve vatanperverane çalışmasına itimad ettikten sonra, siyasi hayatında huzur ve emniyet bulmuştur. Milletin kalbinde kazandığımız bu kıymetli itimadı gelecek zamanlarda daha ziyade arttırıp yükseltmek başlıca hedefimiz olacaktır.

Vatandaşlarımız,

Bugün birçok milletler, siyasi ve içtimai bakımdan gerek kendi içlerinde, gerek birbirine karşı kararsız bir haldedirler. Birçok memleketlerde, gerek komşuları ve gerek kendi halkları arasında yarının, beklenilmeyen ne hâdiseler meydana çıkaracağını bilmemek endişesi vardır. İnsanlık için ızdıraplı olan bu kararsızlık karşısında, Türk milleti, içerde ve dışarda, fikirleri sade ve açık ve kararları kat'î olarak verilmiş bulunma-kla bahtiyar ve mağrurdur.

İçerde, lâik, cümhuriyetçi ve milliyetçi bir rejim, huzur ve istikrar içinde bütün vatandaşların samimî hizmetinden istifade etmek, vatanı imar etmek, vatandaşların maddî ve manevî seviyelerini yükseltmek fikirleriyle meşhurdur. Milletler arasındaki münasebette, sulh ideali ve karşılıklı emniyet havasının vücut ve kuvvet bulması, ana siyasetimizin açık hedefidir. Sözüne güvenilebilecek ahlâkta, sözünü yürütecek kudrette bir Türkçe, bugünkü Türkiye, elbette milletler arası sulh ve ahenginin başlıca mesnedlerinden bir kıymetlisidir. Türk vatandaşı ve millet hizmetinde vazife sahibî olarak, dünyanın bugünkü vaziyetinde elimize geçen her zamanı fırsat bilerek vatanımızı imar etmek ve milletimizi yükseltmek istiyoruz. Vazife ifa ederken kaybedilecek bir saniyemiz yok gibi dikkat ve süratle ve büyük insanlık ailesinde yüksek mevki ve vazifelere namzed bir büyük millet sıfatıyla do istikamet, kudret ve kahramanlıkla hazırlanmak mecburiyetindeyiz. Yüce hedefler için taşkın bir sevk ve azim ile çalışmak havası; işte Türk milletinin bugün ciğerlerini dolduran temiz hava budur.

Vali Doğanın nutku

Kastamonu, 9 (Hususî) — Parti vilâyet kongresinde Cümhurreisi sayın İnönü'nün çok alkışlanan nutkundan sonra Vali Avni Doğan kürsiye gelerek İlyön Kurulun bir yıllık icraat raporunu okumuş ve ezvümle şunları söylemiştir: «Bu yıl kongremiz Reiscümhurumuz Büyük İsmet İnönü'nün uğurlu elile açılmak şerefini taşıyor. Bu mazhariyetin ifade ettiği yüksek değeri candan takdir ederek bütün Kastamonunun şükranlarını bitmez, tükenmez saygularile birlikte huzurlarına sunmak isterim. İsmet İnönü gibi apaydın bir zekâyâ,

metin bir iradeye, sarsılmaz bir nizam ve disipline sahib bir devlet reisine malik olmak paha biçilmez bir talih eseridir.»

Vali Doğan, bundan sonra, Atatürkün en derin acılarıyla yandığımız şu günlerde tek teselli onun izinde yürümekte olduğunu ve bırakılan eserin ehlinin elinde olduğunu tebarüz ettirmiştir.

Bundan sonra, kürsiye gelen Parti azalarından Bayan Hacer Dicle, heyecanlı titriyen bir sesle Reiscümhur İsmet İnönü'ne bütün memleketin hissettikleri bağlılığı bildirdi.

Büyük İnönü, kongreyi bir müddet daha takip ettikten sonra yeni yapılan vilâyet hastanesini ve stadyomu ziyaret etmişlerdir.

Tedkikler

Kastamonu, 9 (A.A.) — Anadolu ajanının hususî muhabiri bildiriyor:

Reiscümhur İsmet İnönü bugün öğleden sonra Kastamonu fidanlığı ile eğitim kursu binalarını gezerek tedkikatta bulunmuş ve ondan sonra Araç heyetini, Kastamonu belediye reisi ile bazı Kastamonuluları ve Devrekâni mümessil'lerini kabul buyurmuştur.

Savarona ve Za'er torpidosu Karadenize hareket etti

Cümhurreisliğine aid Savarona yatı dün öğleden sonra refakatinde Zafer torpido muhribi bulunduğu halde Karadenize hareket etmiştir. Hava müsaid olduğu takdirde Reiscümhur İsmet İnönü İneboludan Zonguldağa kadar olan seyahatlerini deniz yolile ve Savarona yatile yapacaklardır. Zafer torpidosu da bu seyahatte yata refakat edecektir.

İki kardeş birbirleriyle evlenmek üzere iken anneleri ortaya çıktı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Kadın istidasında S. adındaki kızile M. adındaki oğlunun evlenmek üzere bulduklarını bildirerek mâni olunmasını istemektedir.

İstidaya göre kadın oğlunu bundan 18 sene evvel İstanbulda Hamdi adında bir zata evlâdlık vermiş, onlar da çocuğu kendi nüfus kütüklerine kaydettirmişler... Fakat geçen sene misafireten İstanbulla giden kız bir toplantıda M. adındaki hiç tanımadığı kardeşine tesadüf etmiş ve iki genç sevimişler, bu sevginin neticesi olarak ta evlenmek üzere İzmire gelmişler...

Adliye bu emsalsiz aşk faciasını tetkik etmektedir.

Romanyada 50 bin kişi tevkif edildi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Şimdiye kadar 40 - 50 bin kişinin tevkif edildiği söylenmektedir. Birçok şüpheli evler ve bilhassa Üniversite talebelerinin ikametgâh ve klüplerinde araştırma yapılmaktadır.

Önümüzdeki hafta içinde birçok mevkufların duruşması yapılacaktır. Verilecek kararlar alâka ile beklenmektedir.

Baro Reisi Hasan Hayri istifa mı etti ?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kanununun muvakkat maddesinin tasfiye demek olmadığını söylemekle beraber baronun yeni idare heyetinin bu tasfiye ile uğraşması lüzumuna kail bulunan baro reisi Hasan Hayri, yüksek adli makamlarla arasında çıkan fikir ihtilâfı yüzünden istifa etmiştir.

Ancak baro istihale devresinde bulunduğu cihetle yeni seçime kadar işleri tedvir etmesi kendisinden rica edilmiştir.

Bay Hasan Hayri dün, arkadaşımızın baro reisliğinden istifa edip etmediği sualine:

«— Şimdilik böyle bir niyetim yok!» Şeklinde cevap vermiştir. Buna rağmen istifanın emri vaki olduğu iddiasında ısrar edilmekte ve Adliye Encümeni mazbata muharriri Kocaeli sayırlı Salâhaddin Yargının yeni baro reisliğine seçileceği söylenmektedir.

Salâhaddin Yargı da sualimizi şöyle cevaplandırmıştır:

«— Böyle bir şeyden haberdar değilim! Yeni kanun mucibince avukatlar heyeti umumiyesi toplanacak ve yeni idare heyetini seçecektir. Yeni reis seçimi etrafında müdavele efkârda bulunulurken herhalce isim geçmiş olacak, şayia bundan galât olsa gerektir.»

Rum ve Ermeni avukatlar ne diyorlar?

Yahudi avukatlardan sonra Rum ve Ermeni avukatlar da artaya atılan iddialara şiddetle mukabele etmektedirler. Bunları sıralıyalım:

K. LOGOETİ

— Böyle bir Rum, Ermeni, Yahudi barosu teşekkülünden haberdar değilim! O zaman Yunan avukatlarının burada bir barosu vardı. Bu kastediliyorsa, Türk tebaası Rum vatandaşların bununla hiç bir alakası yoktur.

Her ne de olsa 460 numaralı kanunun tatbiki sırasında muvakkat maddeye tevfiğin teşekkül etmiş olan komisyon tarafından hususî mezkûre arız ve amik tetkik edilmiş ve icab edenler baro levhasından ihraç edilmişlerdir.

Kalanlar meyanında atfedilen suçlulardan kalmış olanlar bulunabileceğine ihtimal vermek komisyonun lâyıkile vazifesini yapmamış olduğu isnadını ortaya çıkarmaktadır ki, bu doğru olmasa gerektir. Her ne de olsa bunca umumî ahvalden ve istihalelerden sonra bugün mübareke zamanındaki herkesin ahvali hususiyesini tetkike kalkışmak en basit kavaidi hukukiye ile kabili telif değildir. Arkadaşımız burada Rum avukata şu suali sormuştur:

— Bahsedilen suç vatana ihanettir. Vatana ihanet ahvali hususiyeye arasında mı yer alır?..

— Baro kurulduğu sırada mevcut elemanların baroya dâhulüne salâhiyetleri olup olmadığı kararı, şimdiki halleri ve hukuku müktesebeleri nazarı itibara alınarak verilir. Yoksa yirmi sene evvelki mübareke zamanındaki halleri gözönünde tutularak değil! Alelhusus ki, bu halter tetkik edilmiştir. Herkesin eline bir beraet hücceti verilmiştir.

Arkadaşımız bu kabil suçlarda müruru zaman olmadığına ve baro reisinin bu husustaki sarîh beyanatına işaret etmiş, buna karşılık avukat şöyle demiştir:

— Baro reisinin böyle bir şey dediğini hatırlamıyorum! Müruru zaman ile silinmeyen hiçbir suç yoktur.

ARTIN KAVUKÇIYAN

— Eskiden bir tasfiye yapılmıştır. Bu tasfiyeye göre ekalliyetlere mensub baroda kalan avukatların miktarı pek azdır. Bunlardan bir kısmının tarî kararlari bilâhare Vekâletçe refedilmiştir. Umumî mahiyette hakkı müktesebe riayet etmek caiz ise de memlekete ihanet gibi hâdiselerde hakkın ve müktesebin mevzuubeh ve müruru zamana tâbi olmayacağı aşikârdır. Binaenaleyh eğer hakikaten memleket aleyhine bu gibi hadisata iştirak eden avukatlar varsa ekalliyetlerin haricinde de olsa her zaman tetkike, bu gibi hal isnad edilenlerin maddî deliller ile takviye edildiği takdirde daima tasfiyeye tâbi tutulacağı gene avukatlar kanununun ahkâmı umumiyesindedir. Ben o zaman bilfiil avukat değildim.

Fakat sonradan yeni bir şey de duymadım. 1340 tasfiyesinde baroda kaydı bulunanların şeraiti maneviyelerinin vakitle tetkik edildiği, binaenaleyh bu gibilerin vaziyetlerinin araştırılması icab etmeyeceği mütaaleası varid görülse dahi, 1340 tarihinde baronun tasfiyesinden sonra birçok yaşlı arkadaşların tekrar müceddeden baroya kaydoldukları düşünülürse,

1340 tasfiyesinde baroda kaydı olup ta maddî sebebler dolayısıyla levhadan silinenlerin maddî engellerini kaldırarak baroya avdetlerinde şeraiti maneviyeleri gözden geçirilmemiştir. Çünkü tasfiye komisyonu dağılmış bulunuyordu.

DİMİTRAKİ GÜNER

— Gazetede neşriyatı takip ediyorum. Evvelâ ben azlık avukatlar namile bir zümre tanımıyorum. Ben şahsım için konuşuyorum. Türk camiasının bir ferdimim; Türk barosunun da bir avukatıyım. Eğer ben bu camiaya veya mensub olduğum mesleğe karşı bir ihanette bulunmuş isem, Türk kanunları vardır. Beni her suretle tecziye edebilir. Ben böyle bir hareketten haberdar değilim!

MİLTİYADİ MAYİDİ

— Vaktile bir tasfiye yapılmış, behsedilenlerden bir tane değil, yarım tane dahi kalmamıştır. Dosyalarda bütün künyeler, tahkikatlar mevcuttur, kimin çıkarıldığı, kimin kaldığı anlaşılabilir. Ben ne böyle bir baroya kaydedildim, ne de böyle bir baro kurduğundan haberim var, Bilmiyorum. Hiç te duymadım.

NİKOLAKİ LOGOTETİ

— Mütareke sıralarında burada bulunmadığım cihetle böyle bir baronun mevcudiyetinden haberim yoktur.

Yeni kanun baroya dahil olacak kimselerin evsaf ve şeraitini esasen göstermiştir.

Bence mütareke zamanında teşekkül etmiş olduğu rivayet edilen baroye mukayyed avukatlar varsa yeni kanun bunların bugünkü barodan ihraçlarını emretmez. Çünkü bir Kânunuevvel tarihinden evvel İstanbul barosuna dahil olan avukatlar için mükteseb bir hak vardır. Sonra ecnebi mahkemelerine sürükledikleri iddia edilen vatandaşları müdafaa için gitmişlerdir. Bu da bir kusur sayılmamalıdır.

Emir Abdullah Filistin mücahidleri tarafından idama mahkûm edildi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

başkumandanlığı Emir Abdullahı idama mahkûm etti ve keyfiyeti ilân eyledi.

Emir Abdullahın mücahidler tarafından idama mahkûm edilmesi, kendisinin Filistin haricinde, Maverayüşşerianın merkezi olan Amanda muhafaza altında bulunmasına rağmen gayet tehlikeli bir vaziyet demektir. Bunun için Emir Abdullah kendi görüş tarzını müdafaa etmeğin için büyük bir nutuk irad etmiş ve bunda Filistin davasının müdafaa esasında itidalden ayrılmamak lüzumunda ısrar eyleyişinin Filistin ve Arablık sevgisinden ileri geldiğini tekrar etmiştir.

Bu nutukta ileri sürülen sebebler rağmen, Filistinin müfrit nasyonalistleri onu bir İngiliz âleti olarak görmekte devam ediyorlar. Esasen memleketi dahilinde de pek büyük bir tevaccüh sahibî olmanın Emir Abdullahın hayatı tehlike de olduğuna hükmedilebilir.

★

Son günlerde İngilizlerle mücahidler arasında çok şiddetli müsademeler oldu. Hattâ mücahidleri sığınmış oldukları dağlarda takip ve muhasara etmek arzusu ile yapılmış olan bir hareket esasında her iki taraftan da karşı karşıya şimdikiye kadar hiç görülmedik miktarda kuvvet harekete getirilmiş olduğu anlaşılıyor. Bugün neşredilen bir mücahidin tebliğinde, bu muharebede mücahidler tarafından yapılan bir süngü hücumu neticesinde İngilizlerin dört yüz maktul ve üç yüz de mecruh vererek perişan bir surette çekilip gitmiş oldukları bildirilmektedir. Bu miktarda maktule herkesin inanamayacağı tahmin etmiş olsalar gerekirdi ki mücahidler, muharebe meydanında maktul olarak düşen İngiliz askerlerinin fotoğrafları alınmış olduğu için birkaç gün içinde teksir ve neşredilecek olan resimlerle herkesin hakikati vuzuh ile görüp anlayacaklarını tebliğlerinde zikretmektedirler.

Birçok evler dinamitle atıldı

Kahire, 9 (A.A.) — Filistinden buraya gelen haberlere göre, Ramallahta İngilizler birçok evleri dinamitle atmışlardır. Şehir içinde şiddetli sokak muharebeleri olmuştur.

Arablara Kudüs - Lidda demiryolunu bozmuşlar ve Kudüs civarında bir askerî tayyareyi düşürmüşlerdir.

"Son Posta,"nın Hikâyesi DAHA SONRA SÖYLERİM

Çeviren: İsmet Hulûsi

Louis Marville, servis şeflerine emirler verirken telefon çalmıştı. Telefonda konuşan kendi uşağıydı.

— Şimdi hastabakıcı; mösyönün pe-
derinin, mösyöyü istediğini haber verdi.
Marville birdenbire şaşırıldı. İhtiyar bir
kaç haftadanberi hasta idi. Ve günden
güne zayıf düşüyordu. Bütün işlerini bır-
aktı. Alelacele otomobiline bindi.

Otomobili Menilly'deki evinin önünde
durdurdu zaman akşam oluyordu. Bu saat-
te iki oğlu henüz mektebden dönmezler-
di. Karısı da akşam gezintisi için. soka-
ğa çıkmış olurdu. Marville babasının o-
turduğu kata çıktı, odasına girdi.

★
İçinde odunların alev yandıkları
şık bir şöminenin karşısındaki koltukta
babası oturuyordu. Dizleri bir battaniye
ile örtülmüştü. Göz kapaklarını araladı.
Daha sabahtan cansız görünen gözleri
biraz daha içeri çökmüştüler.

— Baba daha iyisin ya?
Baba oğul birbirlerine çok andırıyor-
lardı. İkisinin de ağızları ince, burunları
sivrice ve gözleri madeni gri renkte idi.
— Daha iyi miyim.. biliyorum. Fakat
konuşabiliyorum. Bunun için seni çağır-
tım.

Büyük bir gayretle başını odanın bir
köşesine doğru çevirdi. Orada oturan
hastabakıcı, ihtiyarın niçin baktığını an-
lamıştı. Ayağa kalktı, odadan çıktı. U-
zaklaşan ayak sesleri duyuldu.

— Bak bakalım bizi dinliyecek kimse-
ler bulunmasın. Kapıları kapa, yanma
gel.

Oğlu yanında idi:
— Dinle; sana söyleyeceklerim var. A-
cele etmek mecburiyetindeyim. Artık ya-
şamıyacağımı anlıyorum. Evvelâ sora-
yım: Bu sene işler nasıl? Netice iyi ya?!

Louis Marville işlerden bahsetti. Bir
çok rakamlar söyledi. İhtiyar, dikkatle
dinledi. Bütün hayatında uğraştığı şey-
ler, hâlâ onu alakadar ediyorlardı.

— Bu çok güzel, dedi, bütün işleri tek
başına idare etmek te güç değil? Nihayet
ben seni bilirim. Bana benzersin. Senin
için iş her şeydir. Ve sen de iş adamısın
Şimdi dinle oğlum, biraz daha yaklaş.
Gözlerini kapadı. Sanki kendi kendisine

Müfritlerinin elinden gelse, zava-
blara kendi havasını teneffüs etme

hakkını bile ç-
görecekt, tanı-
yacaksınız. Hal-
buki Takvor Ka-
şeryan, namı di-
ğer Bay Takvor
Kaşer, Türkiye
nin her bir tara-
fında, ellerini ce-
bine koyup, ka-
pelasını da en-
sesine yıkıp, lord gibi gezer; kimse de
«Burada ne arıyorsun?» diye sormaz.
— Her yerde gezebilirsiniz, öyle mi?
Tiyatroya, sinemaya, Türklerin devan-
ettikleri her yere girebilir misiniz?
— Ne diyorsun, madam? Biz Alama-
Yahudisi değil, Türk Ermenisiyiz!
Karı bu ifadeyi, daha bir yaşına gir-
miş gibi, hayretle dinledi. Ve bir müd-
det düşündükten sonra:
— Yazık! dedi. Türkiye enteresan
olmaktan çıkmış!
Bu lafa Takvor bütünü içerledi:
— Ya, ne istiyordunuz diye bağı-
rdı. Sizin keyfiniz kaçmasın diye biz
miskinlik içerisinde çürüye mi idik?
Zahir, birbirimizi yedikçe keyfiniz ge-
liyordu. Türk karılarını, size hoş gö-
rünmek için kafes arkasında boğacak,
çarşaf içerisinde umacı gibi gezdire-
cektik. öyle mi? Basımızdaki kırmızı
feslerle tepesi mühürlü şarap şişenin-
den farkımızı yaktı. Adliyede kaybet-
tiğimiz davayı seriye mahkemesinde
kazanırdık. Nikâhımızı imam, papaz
kıyar, çok defa çocuğumuz doğduktan
o nikâhın kaydını bulduramaz, evlâ-
dımızı nüfus kütüğüne geçirtmekte
zahmet çekerdik. Cebinde ecnebi pasa-
portu bulunduran dört paralık herif
tahtaları beller, ticarete bana rekabet
edip beni mahveder, kendisine karşı
hiç bir şey yapamazdım. Demek olu-
yor ki şimdi kazan ayağı başka türlü
oldu diye, artık enteresan olmaktan
çıkışmış. Bizim o bıraktığımız şeyleri

mücadele ediyordu. Ve yavaş sesle, kırık
kırık devam etti:

— İşte sana söyleyeceklerim. Babamı
tanırsın değil mi?.. Senin büyük baban!
— Tabii tanıyorum.

— O servetini, yani bizim servetimizi
nasıl elde etmişti, onu da bilirsin değil
mi? Hayatının yarısını hiç bir şeyde mu-
vaffak olmadan geçirmişti. Bütün gay-
retlerine, bütün zekasına rağmen fakirdi.
İş yapamıyordu.

— Biliyorum. Bu hal amcazadesi
Dautier'den kalan üç yüz bin franga sa-
hib oluncuya kadar devam etmişti. O üç
yüz bin frankla ilk fabrikayı kurmuştu.

— Evet, bunlar çok doğru, fakat şu da
var ki amcazadesinin üç yüz bin fransı
babama kalmıyordu. Babam aldı, gasbet-
ti, çaldı.. Sus cevap verme ve dinle.

Babamın amcazadesi Vantier'nin bir
başka varisi daha vardı. Yeğeni Blanc-
hard. Albret Blanchardı amcası büyüt-
müştü. Fakat bir gün neden aralarında
bir anlaşamamazlık olmuş, Albertle Van-
tier birbirleriyle darılmışlardı. Babamın
amcazadesi Vantier, bütün servetini ba-
bama bırakan vasiyetnameyi bu zamanda
yapmıştı.

Böyle bir vasiyetnameyi yaptığını son-
radan pişman olmuş, ve ölmeden iki üç
gün evvel ikinci bir vasiyetname yapı-
rak servetini Blancharda bırakmıştı.

Vantier'nin öldüğü gün babam bu vasi-
yetnameyi ele geçirmiş ve ortadan yok et-
mişti.

— Bunlar nasıl laf.. Bu polis romanı
mı?.. İmkân yok. Baba, iyi düşün.

— Yavaş konuş.. Ben hakikati söylüyo-
rum. Vasiyetname orada.. Benim yazıha-
nemde, işte anahtar.. Demir gözü aç.. İki
altıdır. Biraz oynat, kapak kayar.

İşte vasiyetname.
Tritriyen ellerinde tuttuğu vasiyetne-
meyi okuyordu.

— Gördün ya?.. Emin olabilirsin..
Blanchard, amcasının bütün servetine
sahib olacak, rahat rahat yaşayacakken;
sefalet içinde ölmüştü. Öleli çok oldu. İki
çocuğu vardı. Bunlardan biri şimdi ufak
bir memurdur. Evlidir, çocukları var. Ö-
teki çocuğu kızdı, muallim oldu. Anlıyor
sun ya.. Hatayı tamir etmek lâzım. Bu
da sana düşer.

Babam çok hasta idi, ölmek üzere bu-
lunuyordu. Bana bunları o anlatmıştı.
Sen tamir et, dedi. Fakat o zaman işler
den emin değildim. Bu para da bir işe
konulmuştu.

— Şimdi ki gibi.

— Şimdi tehlike yok. O zaman ben kar-
rar verememişim. Hem seni düşünüyordum.
Sen henüz çok küçüktün. Seni, se-
nin istikbalini düşünmek mecburiyetinde
idim. Her ne vakit olsa yapılıp, diye se-
neden seneye atmışım. Üç yüz bin frank
Blanchard ailesindedir, vereceksin.

İhtiyarın gitgide peltekleşen sesi kesil-
di, gözleri kapandı. Ölmüştü.

Louis Marville, vasiyetnameyi alelâ-
cele yerine koydu. Çekmeyi kapattı.

Zili çaldı. Hastabakıcı gelmişti. Bir
müddet daha orada kaldı. Yanan ateşe
baktı. Pencereden dışarıyı seyretti. Gör-
düklerinden bir şey anlamıyor gibi idi.
İçinde bir üzüntü vardı. Senelerce veril-
memiş bir para, bu paranın faizi.. Serveti
birdenbire azalacaktı. Blanchardlara hem
acıyor, hem de kızılıyordu. Büyük baba-
sının hatasını, babası tamir etmemişti. Bu
hatanın tamiri ona bırakılmıştı.

★
Yemeğin hazır olduğunu haber verdil-
er. Düşüne düşünce merdivenleri indi.
Yemek salonunda karısı, çocukları zen-
gin bir masanın etrafına toplanmışlardı.

Ciğerlerinizin kuvvetini ölçmek ister misiniz?

(Baştarafı 7 inci sayfada)

runuz ve ağzını mantar ile kapayınız.

Baş aşağı küvete daldırınız ve elinizi
suyun içine sokarak şişenin ağzındaki
mantarı çıkarınız, korkmayınız, su bo-
salmaz. Bundan sonra lastik borunun bir
ucunu şişenin ağzına sokunuz. Borunun
diğer ucu elinizde kalsın.

Şimdi tecrübeye başlayınız. Derin bir
surette nefes alınız. Ciğerlerinizin tama-
mle hava ile dolduktan sonra tamamiyle
boşalınca kadar boruyu üfleyiniz. Ci-
ğerlerinizdeki hava şişenin içerisine dol-
ar ve şişedeki su kuvveti içine geçer.
Fotografteki vaziyet hâsıl olur. Şişe
üç litrelik ise ve bunu bir tek nefes ile
boşaltmağa muvaffak oldunuzsa ciğerle-
riniz çok sağlamdır, hiç korkmayın!

Suyu tamamiyle boşaltmağa muvaffak
olamazsanız boşalttığınız miktar ciğer-
lerinizin sağlamlığı derecesine miyar tu-
turulur. Koyduğumuz krokiye bakınız!

1,60 metre boyunda bir kadın için üç
litrelik bir şişeyi boşaltmak iyidir.
1,60 dan aşağı boyda kadınlar için şi-
şenin istiaab derecesi tehlikesizce 2,75 lit-
reye inebilir.

İri yapılı kadınlar için üç buçuk lit-
relik istiaab derecesi elde edilmelidir.

13 yaşındaki gençler için: 2,20, 15 ya-
şındaki gençler için: 2,75 istiaab derecele-
ri normaldir.

Erkeklerle gelince:

1,70 den fazla boyda olanlar 3,50 lit-
relik suyu, 1,78 den fazla boyda olanlar
5 litre suyu boşaltmalıdırlar.

Şimdi basit, fakat daha az fenni bir
tecrübeden bahsedeceğiz:

Bir masanın kenarında bir mum yakı-
nız. Bu mum bir metre beş santim
mesafede yer alınız. Ciğerlerinizin iyice
hava ile doldurunuz. Alevi hedef itti-
haz ediniz ve üfleyiniz. Mumu söndürme-
ğe muvaffak olursanız ciğerlerinizin sağ-
lam olduğuna hükmedersiniz. İlk defa-
da söndüremezseniz bir ikinci veya üçün-
cü tecrübeye bulunabilirsiniz. Ancak dör-
düncü defa da mumu söndüremezseniz ci-
ğerlerinizin zayıf olduğuna hükmediniz.

Netice:

Şundan emin olmak lâzım gelir ki in-
sanların hususile şehirli olanların dörtte üçü-
nün nefes kudretleri çok azdır. Gayri ta-
bi surette yaşayış tarzının tabii netice-
sidir bu. Türlü türlü hastalıklar da bun-
dan ileri gelmektedir.

Nefes kudreti, tamüssihha olanlarda
düzeltilir. Bu bir terbiye ve talim
mesalesidir. Bu nefes terbiyesi meselesi
halledilince artık vücudun nezleler,
gripler, bronşitler, amfizeller uzaklaşır.
Hattâ, daha ileriye varalım: Bu nefes
kudreti sayesinde verem bile uzaklaştırı-
labilir...

RADYOLİN

ile SAHA, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

Çocuklarına baktı. Düşünceleri dağılı-
yordu. Yüzündeki çizgiler değişti. İçin-
den:

— Bunu onlara daha sonra söylerim.
Dedi. Bu daha sonranın hayattan ümi-
dini kestiği zamandan evvel olmayacağını
kendi kendine itirafın çekiniyordu.

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Anna Ivanovna'nın hastalığı

Yazan: V. Ardoz

Çeviren: H. Alaz

YAZAN: Ercüment Ekrem Talu

İlmakta ve kendi-
zize tatbik etmek
e serbestsiniz. Ni-
in alıp ta entere-
an olmuyorsunuz?

— Bu ne hararet-
i müdafaa? Bunu
siz mi söylüyorsu-
nuz?

— Evet, Ermeni
olduğum halde ben
öylüyorum. Kema-
lizmin mucizesi iş-
te budur. Memleke-
te, memleketime,
vatanıma öyle bir
nizam vermiştir ki,
daha dün, Osmanlı-
lık camiasından ayrıl-
mağa can atan
ben, Ermeni Takvor
Kaşeryan, bugün Türklüğe dört elle sar-
ılmış. Türk olmaktan iftihar duyuyorum.
Eğer, —pardon!— senin kafanda
iki paralık mantık olsa, asıl bu cihe-
tin enteresan olduğunu görür, tasdik
edersin.

— İhtimal ki haklısınız..

— Ne?! İhtimal mi? Bu işde Ayın-
tayn nazariyesi yürümez. Bu, hakikat-
tır. Madem ki gazetecisiniz, Avrupanın
palavralarını bir yana bırakın da, bize
gelin. Gözleriniz entrika yerine biraz
da temiz hakikat görsün. Kulaklarımız
politik dedikoduları yerine yekvücut
bir milletin, kurtarcısını nasıl takdis
ettiğini işitsin!

Takvor, nihayetinde dayanamadı ve
Ermenice: «Askısar?» ı bastırdı.

— Misis Fulblöd dalmıştı. Bu sözler o-
nun üzerinde çok büyük tesir yapmış.
Zormanı, onun gülbüz ve kuvvetli vü-
cudünü, çalmasını, seksapeni unuttur-
muştu.

Bir müddet, gözleri ya-
şındı.. Zorman sporcu idi amma, bu
herif de kültür sahibi idi güzel konu-
şuyor, konuşurken de hareketleniyor-
du. Sonra da hem Türk, hem de Erme-
ni olduğuru söylüyordu. Yani katmer-
li bir cazibesine vardı. Feleğin, doksan
dokuz defa çemberinden geçmiş bulu-
nan Misis Fulblöd'ün defterinde henüz
böylesi kayıtlı değildi. Fransız sahili-
ne çıkıncuya kadar, bu adamla, yaşlı-
lığına rağmen bir bal ayı geçirmeğe
karar veriyordu. Fakat, kamarasında

ötekine yer vermiş-
ti. Onu nasıl sepet-
liyecekti?

Bir iş bahane e-
derek, onlardan ay-
ıldı. Ve giderken
de, Takvorun buru-
şuk elini kendi eli-
ain içinde tutarak:
— Oh! dedi; söy-
lediğiniz şeyler ben-
de çok büyük alaka
uyandırdı. Bu mev-
zu üzerinde daha iyi
konuşuruz, olur
mu?

— Hay hay, ma-
dam! Emrinize âma-
deyim.. daima!

Zorman, kadının
nezdinde kendi mev-
kiinin sarsılmış olduğunu hissetmişti.
Ve bittabi Takvora karşı husumet du-
yuyordu. Bunu gizleyemiyerek:
— Ayıb oldu; dedi. Saçma sapan lâ-
kırdılar ettin. Karı bunları yemez, iç-
mez, neşreder, sen de mahçub olur-
sun.

Takvor irkildi:
— Neden? Ne saçma laf etmişim?
Doğru değildir sankim dediklerim?
Hakiket değildir?

— Kendi nokta-i nazarını müdafaa e-
derken başkalarına hücum etmekte ne
mana vardı?
— Kime hücum etmişim? Hâlâ bizi
barbar saymakta inad eden insana;
«Kafanı değiştir!» der isem ayıbdır?

— Bu, hiç de öyle benzemiyor.
— Öyle olmasa, dünya etrafında rö-
portaj etmeğe göndermezler idi. Gas-
tacılıkla kortezanlıklar bir araya sığmaz
Belli ki sen gaztacılık etmemişin.

— Sanki sen ettin mi?
— Helbet! Benim girip çıkmadığım
hangı zanaat vardır ki? Eskiden «Ce-
ride Şarkıye» de muharrirlik etmi-
şim.
— Acayib! Hiç de böyle gazete ismi
duymamışım! İstanbulda mı çıkıyor
du bu?

(Arkası var)

İlk Türk kadın casusu

Yazan: Ziya Şakir

Kumar masasında

Yerimden sıçradım. Doktorun elleri kavradım.
— Ne söylüyorsunuz, doktor bey..
— Böyle bir iz var, ha.. Aman, lütfen söyleyin.
— Nizameddin ile Davus, konuşurken, resimleri ve raporları adaya gönderceklerinden bahsetmişler.
— Evet. Öyle söylediler.
— Alâ.. hangi adaya?..
— Bilmem.
— İşte, bu karışık meselede, bizi hakikate götüreceğ olan iz, buradan başlıyor.
Doktorun bu sözleri, muzlim dimağın içine derhal bir nur verdi. Gözlemin önünden, kalın bir perde kalkmış gibi, dimağım birdenbire inkişaf etti.
— Bravo, doktor..
— Diye bağırdım. Ve sonra onun sözlerini en büyük bir dikkatle dinlemeğe başladım.
— Bak, kızım!.. diyordu. Yapılacak tek bir hareket var... Evvelâ, sırasile bunları öğrenmek lâzım... Adadaki muhabere merkezleri, neresidir?.. Bu merkez, niçin adada tesis edilmiştir? Adaya giden evrak, resim vesaire, hangi vasıtâ ile kendi memleketlerine gönderilmektedir?.. Bunlar öğrenildikten sonra iş kolaylaşır. Günün birinde, iyi terbiyatlı alınarak, bu muhabere evrakı, bütün vasıtalarla yakalanır. Mesele de böylece, bütün teferrüatla meydana çıkarılır.
Artık, doktorun bu mütalealarını büyük bir sevinç ve ümid ile dinliyorum.
— Bunu yapacağım doktor.. Ölümlü bir iş bile mat olsa, bu işde muvaffak olmağa çalışacağım.
— Diye, söyleniyordum.

Davus evvelâ beni yanındaki Türke takdim etti.

Eğer benim yerimde başka bir genç kadın olsa, ihtimal ki bu hararet ona tatlı bir sarhoşluk verirdi. Belki de onda, bir aşk hülyası doğurabilirdi.
Fakat, taş gibi katı olan irade kuvvetim, beni böyle hislerden uzak tutuyordu. Kafamın içinde, başka bir his uyanıyordu.
Davusa biraz müsaadekâr davranmak, onun erkeklik işihasını kamçılamak, beni maksada daha kestirme bir yoldan isal edecekti. Fakat görüyordum ki, emsalsiz bir güzelliğe malik olan bu genç erkek, balmumundan yapılmış bir heykel kadar hissizdi.
Nitekim, garib bir parola ile çaldıkları büyük bir demir kapıdan içeri girenken Cevad Beyin arkasına kalan Davus, kulağıma eğilerek:
— Bu adam'la fazla meşgul ol. Çar-

Hiç GÖRMEDİĞİM BİR ÂLEM
Beni bir sokak içinde bekleyen Cevad Beyin arabasile dönerken kafamın içinde bir çok şeyler dönüyordu. Benim meçhul bir ses mütemadiyen kulağıma şu sözleri fısıldıyor:
— Ya, Muğırduç onbaşı.. onu niçin ihbar ediyorsun... Bir taraftan, adadaki muhabere merkez ve vasıtasını öğrenmeye çalışırken, diğer taraftan da bu adamla niçin temasa gelmiyorsun?..
Diyordu.
O günü ve o akşamı bu meseleler etrafında inceden inceye düşüncelerle geçirdim. Ve tam muayyen olan zamanında, Tünelin kapısına giderek, Davus'u bekledim.
Davus, beni fazla bekletmedi. Yanımına, siyah elbiseli bir Türk ile geldi. Verdiği talimat mucibince, onu büyük bir teklifsizlikle karşıladım. İşin kolayca andıran çetrefil bir Fransızca ile konuşmaya başladım.
Davus evvelâ beni yanındaki Türke takdim etti:
— Madmazel Friza.. benim, yeni hevesli sevgilim.
— Dedi... O Türkün hüviyeti hakkında fazla izahat vermeğe lüzum görmiyordum.
— Aziz dostlarımdan Cevad bey... Demekle iktifa etti.
— Bu sefer tuzağa düşürülecek adamın adı Türk olduğunu anladım. İçimden bir acı ile düşünmeye başladım.
Davus, koluma girdi. Galatasarayaya doğru ilerledik. Ben susuyordum. Onun Türkçe konuşuyorlardı.
Davus, aksanları bozuk olmakla beraber, çok iyi Türkçe konuşuyordu. Bütün konuşmalar, âfaki şeylere iniyordu.
Böylece Venedik sokağına kadar geldik. Sokak zifiri karanlık içinde idi. Davus, kulağıma eğilerek:
— Bu sokak bizim yeri görmüyorduk. Böylece sendirilmeler üzerinde, adeta sendirilmeye yürüyorduk.
Beni düşünmekten menetmek için Davus, kolumdan sımsıkı tutuyordu. Onun gözünden geçen ılık bir hararet, bümucuduma yayılıyordu.

"Son Posta",nın siyasi tefrikası: 34

CIHAN HARBINİN ŞARKA AİD KAYNAKLARI

Yazan: Jean Pichon - Tercüme eden: Hüseyin Cahit Yalçın

Ayastafonos muahedesinin ilga edilerek Babiâlden Ermeni vilâyetlerindeki Hıristiyanlar lehine islahat vadinin istihsalı

Zaten 1870 deki mağlûbiyetlerdenberi, dini himayemiz pek şiddetli hücumlara uğrayordu. 1878 de, Fransa kapitülasyonlardan mütevellid bütün hukukunun muahedenameye iştirak edecek muhtelif devletler tarafından sarih surette tanınması yolunda kat'i bir şart ile Berlin kongresine iştirake razı olmuştu. Muahedenin metni bir ihtiyatî kayıddan bahsetti ve bu suretle şarktaki an'anevi hukukumuzu resmen tanıdı.
Berlin muahedemesi her devletin kendi tebaasını himaye hakkını tanıdı. Babiâli, çoktanberi, bu hakkı yalnız Fransızlar için kabul etmekten uzaklaşmıştı. İtalya, muahedenamenin bu maddesinden istifade ederek Fransanın bütün şark katolikleri üzerinde artık himaye hakkı olmadığını, yalnız Osmanlı tebaası katolik hıristiyanları himaye edebileceğini iddia etti. Çok şükür ki bizim himaye hakkımız Papa Léon XIII tarafından hararetle müdafaa olundu.
1888 de, Crispi kabinesi İtalya için İtalyan peskoposlarını ve misyonerlerini himaye hakkını istihsal etmek gayesile ittifakî müesellese devletlerle İngiltereyi bir nevi ittifaka konuşmuş olduğundan Papa Aspera rerum conditio ünvanile bir ta'min neşretti. Bunda, hangi millete mensub olurlarsa olsunlar, bütün misyonerlere Fransanın bütün hukukunu tanımağı ve yardım ve himaye istihsalı için yalnız ona müracaat etmeği emreyliyordu. İtalya, sonra Papalık makamı ile anlaşmak istedi. Fakat gene bizim hukukumuzun aleyhinde bulunmaktan geri kalmadı. Kudüsteeki Fransız aleyhtarı mücadeleyi bilhassa Custode ve İtalyan Franciscanileri idare ediyorlardı. Bunlar bizim baş konsolosumuzun himaye hakkına taarruz ettiler.
Biz yalnız Rusların ve İtalyanların tahrikleriyle uğraşmıyorduk. İkinci Guillaume'nin 1898 de Kudüse seyahati münasebetle Fransız himayesi aleyhinde yeni bir hücum daha vukua geldi. İmparator o zaman «Alman katoliklerinin hâmisî» ünvanını almış olduğu için, Papa Kardinal Langenieux'a gönderdiği yeni bir mektubda Fransanın hukukunu alenen teyid etti.
İşte bizim himaye hakkımızın rakiblerin gayretleri karşısında dağılıp gitmesine yalnız Papalık makamının iradesi mâni oluyordu. Bu şerait altında, ruhanî tarikatlar aleyhindeki kanunlar, kilise ile devletin ayrılması ve Fransız parlâmentosunun din aleyhtarı temayüller göstermesi yüzünden Fransa ve Papalık arasındaki diplomasi münasebetlerinin inkıtaa uğraması hasebile şarktaki davamızın ne kadar zarar görmüş olacağı kolayca tahmin edilebilir.
Büyük Harbin arifesinde, himaye hakkımız ortadan kalkmak üzere gibiydi. Cihan Harbinden sonra bu hak paydam kalamıyacaktı. Muhasamat başlar başlamaz, zaten Türkler ilk iş olarak kapitülasyonları kaldırdılar.

leri lehinde müdahale hakkını muntazaman tatbik etti. Bir gün Ermenistanı ele geçireceğini ve bu suretle Anadolu içinden geçerek Akdenize ineceğini ümid ediyordu. Fakat 30 mart 1856 tarihli Paris muahedemesi, Rusyanın Ermenistanda yalnız başına müdahalesine hatime çekti ve Ermenistanı devletlerin müşterek nezareti altına koydu. 1878 de, devletler Ardahanı, Karsı, Beyazıt ve Erzurumu Ruslara terkeden Ayastafonos muahedemesini ilga ettirince, Babiâlden Ermeni vilâyetlerindeki hıristiyanlar lehinde islahat vâdini istihsal eylediler.
Berlin muahedemesinin 61 inci maddesi bu taahhüden bahsetmekle beraber Türkler tarafından ahkâmına riayet edilmedi. Nasıl ki 1839 daki Gülhane hatı ile 1856 daki hattı hümayun da hükümsüz kalmışlardı. Hattâ Sultan Abdülhamid, 1890 da Kürd tebaalarını gayri muntazam Hamidiye alayları halinde topluyarak bütün Ermeni kavmini sistematiik bir surette mahvetmek projesini bile düşündü. Bu Kürd alayı Ermenistan için hakiki bir afet kesildi. Fakat, çok geçmeden, bu çareyi de tesirsiz addederek, muntazam kitaller tertib etti. Bu kitaller 1894 te, 1895 te, 1896 da yüz bin kadar Ermeninin hayatına maloldular.
1894 teki ilk Sassoun kitâlipden sonra, Fransa, Büyük Britanya ve Rusya sefirleri İstanbul'da bir memorandum ile bir islahat projesi kaleme aldılar. İslahat projesi Berlin muahedemesini imza etmiş olan diğer üç devlet, Almanya, Avusturya ve Macaristan, İtalya tarafından da tasvib olundu. Sultan da projeyi kabul etti. Fakat bu da Berlin muahedemesinin 61 inci maddesi gibi tatbik edilmedi. Filhakika, Abdülhamid Kayzerin İstanbul seyahati esnasında vâdetmiş olduğu Alman müzaheretine güvenebileceğini bildirdi. O devirde İngiliz - Rus rekabeti Asyada gayet şiddetlenmişti.
(Arkası var)

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 262
Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

Aded	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.
Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

BAŞ ağrısı

Kendine beyhude yere eziyet ediyor

NEVROZİN

varken ıztırab çekilir mi?

Baş, diş ağrıları ve üstütmekten mütevellid bütün ağrı, sızı, sancılarla nezleye, romatizmaya karşı

NEVROZİN

kaşelerini alınız.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İSMİNE DİKKAT.
Taklidlerinden Sakınız.
ve Nevrozin yerine başka bir marka verilerse şiddetle reddediniz.

Küçük Asyanın Karadeniz ile Kafkas, İran, Suriye ve İskenderun körfezi arasındaki parçasında bulunan Ermenistan, Cihan Harbinden evvel, Van, Bitlis, Harput, Diyarbakır, Sivas, Erzurum ve Trabzon vilâyetlerinden teşekkül ediyordu. Türklerin nüfusu buralarda azdı. Halkın asıl büyük kütlesini kuvvetli bir hıristiyan nüvesi teşkil ediyordu ki onun büyük ekseriyeti Ermenilerden mürekkekti. Süryani ve Güldani, bir de ekalliyet vardı. Kuvvetli bir müslüman Kürd grubu da mevcuddu. Türkler tarafından müzaheret gören Kürdler hıristiyanlara karşı nefret beslemekte idiler. Osmanlıların fütuhatındanberi, Ermenistanı mevku surette kana boyıyan katliamların faileri onlardı.
Kaynarca muahedemesi, 1774 te, Çara Gregoryen Ermenilerle gayri mütehid Rusları himaye hakkını vermişti [1]. O tarihten itibaren Rusya mahmi-

(1) Türk fâtihler tek bir Ermeni patriği tanımışlardı. Fakat on dokuzuncu asırda, mütehid Ermeniler Gregoryen patriğinin yanı sıra bir Katolik Ermeni patriği de tesis ettiler.

«Son Posta» nin deniz romanı: 31

Deniz Şeytani

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dömen

Asil bir amca

Gerçi yarım ve çeyreğin ne demek olduğunu saat'ten öğrenmişim ama 1/5 bana tamamen meçhul bir kemmiyet idi! Muhakkak ki ana dilim olan Almancayı da tamamen bilmiyordum ve hiç olmazsa bu dilin gramerini tahsil etmeliğimi herhalde lüzum geliyordu. Sonra biraz da umumî malûmat sahibi olmaklığım mutlaka ve her şeyden evvel gerekiyordu. En sonra da seyrisefain ilminde yüksek riyaziye ve kozmografya malûmatına ihtiyaç vardı.

Profesörün nevid olup beni okuldan defetmesi halinde onu tahtie etmeğe hakkım olamayacağı biliyordum. Ona; tevdi edeceğim sırlarımın muhafazasını rica ederek hayatımın tekmi bir tarihini okudum. O da, beni bilgün bir gemici yetiştireceğine dair and içti.

Şimdi sakin bir hayat geçiriyordum. Simam eskî kabahğini ve yanıklığını kaybetmeğe başlamıştı. Aylar geçtikçe boynuma taktığım yakahkların numarasını küçülüyordum. Bilhassa ellerimin temizliğine son derece itina ediyordum. Yavaş yavaş ellerimdeki katrenli burusukluklar ve nasırlar zail oluyordu. Derslerime sabahın erken bir vaktinden tâ gecenin geç vaktine kadar çalışıyordum. Schultze ailesinin bütün azası bu yolda bana her türlü yardımı deriğ etmiyorlar ve benim bütün sıkıntılarına iştirak ediyorlardı.

Nihayet imtihan günü gelip çatı. Bütün profesörler resmî elbiselerini lâbis oldukları halde imtihan heyetini teşkil ettiler. El yazılarım hâlâ kaba ve hantâ olmakta devam ediyordu. Ellemimin ve parmaklarının büyüklüğü beni kalemlemin en büyük ve kalınını kullanmak mecburiyeti karşısında bulduruyordu.

Kullandığım kalem hemen diyebilirim ki bir baston kalınlığında bulunurdu.

Bir gün, sabahın erken bir vaktinde Lübeckli bir vatandaş bahçesini sulamağa gittiği vakit bir deniz okulu talebesinin bahçenin domatesleri arasında yatmakta olduğunu görmüş ve hayretle:

— Orada ne arıyorsunuz?

Diye sormuştu.

Bicare talebe ise o anda ne cevap vereceğini bilemiyerek bahçe sahibinin sualini:

— Siz ne sulavorsunuz?

Sualile karşılımıştı.

İki gündenberi imtihanada kazanmış bulunduğumu tes'îd etmekte idim.

Bu muvaffakiyet üzerine ebeveynimin nezidine gitmeğe tesvik olunuyordum. Profesör Schultze kendi hesabına el altından yaptığı bir soruşturma neticesinde ana ve babamın berhabet olduklarını, biraderimin ise benim gibi denizci olmak hevesine kapılarak o mesleğe intisab etmiş ve hâlen donanmada küçük rütbeli bir zabıt olduğunu öğrenmişti. Vaki teşviklere rağmen, zabıt olmadıkça evv' advet etmeyeceğim hakkındaki andımı hatırladım ve vazgeçtim.

Hamburg - Cenubi Amerika hattına işleyen Petropolis vapurunda küçük zabıt olarak bir vazife almışım. Binaenaleyh temiz giyinmek lüzumunu hissettığım için kendime bir çift göderi eldiven, beyaz iskarpin almış ve ilk defa olarak ceketimin yenilerini şeritlemiş bulunuyordum. Petropolis vapurunun güvertesinde yeni uniformalarla promenat yaparken kendimi bir (ilye) gibi hissediyordum. Yalnız kollarımdaki şeridler beni sıkıyor ve selâm almalar bana acayib görünüyor.

Bilgilerimi arttırmak için elime geçen kitapları okuyorsam da bunlardan anlayamadıklarımın daha çok olduğunu görüyordum.

Petropolis vapurunda dokuz aylık bir stajdan sonra denizcilik talim ve terbiyesi için bir yıllık gönüllü olarak donanmaya girmekliğim tecihan ka-

Bir gün bir emirber gelerek (Luchner) adında bir gönüllü nefer araştırdı.

bul edilmişti. Bu, harb halinde ticaret filosu zabıtlarından donanmaya bir sınıf yedek sübay yetiştirmek ve hazırlamak için itihaz olunmuş bir me-toddu. Gönüllü olarak donanmada bir sene talim ve terbiye gördükten sonra vaki olan imtihanada muvaffak olduğum takdirde deniz teğmeni üniformasını giymek salâhiyetini elde etmiş bulunacaktım. Böylece imparatorluk donanmasının bir deniz sübayı sıfatile gezebilecektim.

Bir gün ben ve başka bir arkadaş, gönüllü hizmet yoklaması için trenle Hamburgdan Kiele gidiyorduk. Hayatında ilk defa olarak trenin en pahalı kompartimanında seyahat ediyordum. Tam karşımızda, büyük rütbeli bir deniz sübayı olarak telâkki edebildiği-

miz sivrice sakallı bir zat oturuyordu. Binaenaleyh biz de ona göre etvar ve hareketimizde büyük bir vakar ve terbiye içinde bulunuyorduk. Bir aralık akadaşım:

— Luchner, demişti, ne güzel manzara değil mi?

— Cidden güzel!

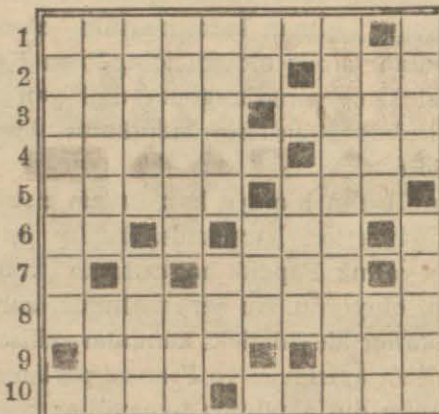
Diye cevap verdim.

Bunun üzerine sivri sakallı zat bir çok defalar nazarlarını bana çevirmişti.

Kiel ders talim meydanında her gün yaptığımız ayak talimleri, evvelce bacaklarımızın kırılan yerlerinde ağrılar husule getiriyordu. Böyle talimde bulunduğumuz bir gün bir emirber gelerek «Luchner» adında bir gönüllü nefer araştırmıyordu. (Arkası var)

Günün Bulmacası

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

- 1 — Şakacı.
- 2 — Sıhhat - Baş.
- 3 — Parasız - Meneden.
- 4 — Fena oluyunlar - Yanmak masdârından emri hazır.
- 5 — Talihî idare eden mevhum şey - Bir nevi kumaş.
- 6 — Kasabın sattığı - Kabul etmemek.
- 7 — Takke şeklindeki şapka.
- 8 — Rasgelme.
- 9 — En çoğun ziddi - «M» harfinin arab-cada ismi.
- 10 — Cerahat - Elekten geçirme.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Dr. İHSAN SAMİ Gonokok Aşısı

Belsöğüklüğü ve ihlâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşdır. Divanyolu Sultan Mahmud türbesi No. 113

Dr. Besim Ruşen

Cerrahpaşa Hastanesi Dahiliye Mühassısı Çarşıkapı Tramvay Dürak. Ahun Ap.

Bir doktorun günlük notlarından

Midedeki Hazımsızlıklar

— 1 —

Birkaç gündünerberi mide eksikliğinden mütehasıl hazımsızlıkları anlattık. Bugün bilâkis mide usaresinin lâykile akmasından mütehasıl, yani usarenin eksikliğinden mütehasıl hazımsızlıklar - dan bahsedeceğiz.

Mide usarı lâykile ve miktarı kifayede akmazsa o zaman yedigimiz yemeklerin hazmı çok güçleşir. Yemekler halî tablilde iki, nihayet iki buçuk saatte mideden barsaklara geçmesi lâzım gelen bu müddet uzar, üç dört saat, bazan beş saate kadar midede kalır. Bu esnada hastada sıkıntı, şişkinlik, mide ağrısı, geğirme, gaz sıkıntısı gibi haller görülür. Nefesli kokar ve çıkan gazlerde taaffin vardır. Bu gibilerin mideleri hazm yapmak için fazla faaliyet ifasına mecbur olduğu gibi nihayet tevessüü mide husule gelir. Ve bu aylarca ve yıllarca devam ederek hastayı iz'âç eder.

Bu gibilere karşı ne gibi tedavi tatbik edilir ve bunların tâbi olacıkları rejim nedir? Bunu da yarın söyleyiz.

Cevap isteyen okuyucularımızın posta pulu yollamalarını rica ederiz. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda (Ziya Nuri), Alemddarda (Esad), Beyazıdda (Belki), Samatyada (Toffilos), Eminönünde (Aminasyan), Eyüde (Arif Beşir), Fenerde (Emilya - di), Şehremininde (Nâzım), Şehzadebaşında (İ. Hakkı), Karagömrükte (Suad), Küçükpazarda (Hikmet Cemil), Bakırköyde (Merkez).

Eyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde (Della Suda), Tepebaşında (Kinyoll), Karaköyde (Hüseyin Hüsnü), İstiklâl caddesinde (Limonciyan), Pangaltıda (Nargilectyan), Beşiktaşta (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalar'dakiler:
Üsküdar'da (İtlahad), Sarıyerde (Osman), Kadıköyde (Sıhhat, Rifat), Büyükdada (Halk), Heybelide (Halk).

SPOR

Futbolumuzu bugünkü vaziyetten kurtarmalıyız

Genç takımlar arasında tertib edilen maçlar yarın futbol bakımından hususî bir ehemmiyeti haizdir

Galatasaray, Fenerbahçe, Beşiktaş, Süleymaniye ve İstanbulspor klüplerinin teşebbüsile beş klüp arasında, iki devre devam etmek ve Kadıköyle Taksim stadlarında yapılacak üzere genç takımlar arasında lig maçları tertib etmiş olduklarını yazmıştı.

Yarın futbol yıldızlarını muntazam ve disiplinli bir çalışma ile hazırlamağa pek büyük bir yardımı olacağına hiç şüphe olmayan bu haberi ve esaslı hareketi hazırlayan müteşebbisleri burada tebrik etmek bize düşen bir vazifedir.

Geçmiş senelere şöyle bir göz atacak, hafızamızı öikkatlice yoklayacak olursak, futbol sahalımızın en maruf ve şöhretli yıldızları Bekirler, Nihadlar, Zekiler, Alâeddin ve Leblebi Mehmedler ilk oyunlarında dördüncü, üçüncü ve ikinci takımlarda oynamışlar, o takımlarda oyun kabiliyetleri inkişaf ede ede nihayet Türk millî takımında uzun seneler pek şerefli maçlar yapmak suretile büyük bir muvaffakiyet göstermişlerdir.

Futbolun ilk mektebi bu küçük takımlar olduğuna hiç şüphe yoktur.

1924 te Pariste yapılan Türkiye - Çekoslovakya maçından sonra takımın antrenörü İngiliz Billy Hunter Türk çocuğunun futbola karşı gösterdiği büyük kabiliyeti derhal sezdiği için:

«Bana mekteplerde çalışmak imkânını veriniz, 1928 Amsterdam olimpiyadına bir genç takım hazırlayabilmek için önümüzde bulunan zamandan istifade edelim, Amsterdamda çok daha parlak derece alabiliriz» demiş, hattâ daha ileri giderek: «Dömiñale kadar yükselmek işten bile değildir» demek cesaretini göstermişti.

Bir vakitler genç takımlar maçlarından bir kısmı, o zamanın büyük takımları oyunlarını geride bırakacak kadar heyecan ve alâka taşırdı.

Genç takımlara verilen bu ehemmiyetin azaldığı, hattâ yavaş yavaş ortadan kalktığı bugünü iyice tetkik edecek olursak, bu umumî zararın nereye kadar gelmiş olduğunu pek kolay bir muhakeme ile anlamış oluruz.

Atletik sporlar gibi pek kat'î ve riyazî bir hesaba ölçmek imkânı olmamakla beraber bugünkü futbolun, kısa bir hesaba on beş sene evvelki futbola nazaran düşük olduğunu herkes müteffektir.

Bugünkü imkânlarla, eski günleri mukayese ederken utanyorum.

Ünyon klübü çayırında yetişen Hasan, Hasnun, Dalaklı Hüseyin, Arif, Nedim, Bekir, Zeki, Nihad, Yenibahçe çayırında yetişen Şükrü, Hüsnü, Kenan, Sanayili Hasan, Orhan gibi isimleri elân hücrmetle anılan oyuncularını hatırlamak kâfidir sanırım.

Ne antrenör, ne masör, ne sıcak duş ve ne de beynelmîl müsabakalar ve olimpiyad.

Pabuçlarını omuzunda taşıyan, gömleğini, çorabını, pantolonunu evinde yıkatan o zamanın futbolcuları gözlerimizin önünde Slavıyı ne hale soktuklar? Macarların F. T. C., Avusturyalıların Admirası ve Förs Vienası ile başbaşa ne parlak oyunlar yaptılar? Paris olimpiyadında Çek müdafaasının, Türk millî takım karşısında emdiği süt burnundan geldi.

Olimpiyad dönüşü İsveçte, Finlandiyada, Estonyada yapılan maçlardaki zaferlerimiz bugün birer tatlı hayal oldu...

Futbolumuz düştü mü, düşmedi mi bilmiyorum. Çeşid çeşid antrenörle, müteaddid masörlerle, horhor çeşmesi gibi akan sıcak duşlarla, hülâsa asrın icab ettirdiği en mükemmel vesait içinde bugün Çeklerle karşılaşabilir miyiz? Hayır.

1924 teki gibi uzun ve devamlı bir şimal turnesi yapabilir miyiz?.. Hayır.

Balkanlarda yapılacak bir şampiyonayı kazanabilir miyiz?.. Hayır...

O halde bugün futbol oynamıyor muyuz?

Oynuyoruz amma, biz buna futbol di-yemiyoruz ve diyemeyeceğiz! Ayağına pabuçları, surlına gömleği geçiren birin-

ci takımda yer aldıkça futbolda bekle-digimiz inkişafa daha uzun seneler hasret kalacağımıza inanmak lâzımdır.

Bu sahadaki bilgi ve tecrübesini birinci takımda yapmağa mecbur kalan futbolcu, acemi olarak girdiği büyük takımda pişmeğe uğraştığı için ne kendin-bil bocalama içinde de futbolumuz fieri gideceği yerde günden güne sönüp gidiyor.

İstanbul futbol ajanlığı mevsim başında hazırladığı 1938-39 senesi lig maçları fikstürüne B takımları için de yer ayırmıştı.

B takımları, birinci takımların en yekün namzedlerini yanyana dizen ikinci takımlara verilen yeni bir isimdir.

Lig maçlarının ortalarına geldiğimize bir sırada müteaddid maçlara takım programı karamıyan klüplerden bir kaç programdan çıkarılmak mecburiyetinde kalmıştı.

Şu acıklı vaziyetin pek güzel isbat et-tiğine göre; birinci lige dahil klüplerin on bir oyuncudan maada takım çıkarabilecek kadroları bile yoktur.

Elinde bulunan ihtiyat kuvvetleri şu veya bu sebeble toplu olarak çalıştırılmayan klüplerin yarına «Allah kerim» dey-yip işi oluruna bırakmalarıdır ki, üzerine titredığımız futbol bu elim manzara içinde bırakmıştır.

İyi bir düşünce ile ileri atılan birkaç müteşebbis genç takımlar için tertib ettikleri maçlara biz, bu bakımdan ayrı bir kıymet ve o nisbette bir hususiyet ve ehemmiyet vermiş oluyoruz!

Ömer Besim

Maruf sporcuların mütaleaları soruldu

Yeni teşkil edilen Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü spor sahalarında büyük hizmetleri görülen maruf sporculara birer mektup yoluyla spor işlerimize hakkındaki düşüncelerini sormuştur.

Beden terbiyesi teşkilâtı pratik ve marafsız sporların hangileri olduğu, fedarasyonlarda çalışabilecek, tecrübeli sporcuların kimler oldukları, yerli ve harici temaslara, yerli ve ecebî antrenörler, sahha ve oyun yerleri mütaleaların bildirilmesini istemektedir.

Kumkapı klübü açılıyor

Üç sene evvel Güneş klübüne birleşen Kumkapı ve Haliç klüpleri Güneş klübünün ortadan çekilmesi üzerine yeniden faaliyete geçmek maksadile teşebbüsler yapılmışlardır.

Güneş klübünün Haliç bölgesi namını alan eski Haliç İdmanyurdu, Haliç Falan'daki faaliyeti tamamilen terketmeğe karar vermiştir. Memleketin en günde-güresçerlerini elinde bulunduran Kumkapı klübü başı başına faaliyete geçecek ve bu maksadla pazar günü bir toplantı yapacaktır. Kumkapı klübü riyasetine mütekeid albay Besim getirilecektir.

Beden Terbiyesi Neşriyat Müdürlüğü

Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü Neşriyat Müdürlüğüne Ankara mntakası ikinci reisi Nasuhi Baydarın getirileceği haber alınmıştır.

İSTANBUL ASLİYE ALTINCI HUKUK MAHKEMESİNDEN:

Müzeeyen vekill avukat Hasan Fehmi Tokman tarafından müvekkilinin kocası O-lup mukaddema İstanbul Nuruosmaniye Sa-ref sokak büyük Yeni handa Sucukayah meçhul li yanında iken hâlen ikametgâhi meçhul Kâşif Rüşti aleyhine açılan boşanma davasının yapılmakta olan tahkikatında müd-daalelye telliğ edilmek üzere gönderilen dava arzualının müddealeyhin ikazına göre-gâhmin belli olmadığından bahisle müteb-lîğ iade kınması üzerine mezkûr arzua-lın mahkeme divanhanesine talikine ve kay-fiyetin on beş gün müddetle ilânına karar-verildiğinden adı geçen Kâşif Rüşti'nin mahkememizin 938/1363 numarasında ka-yıydı boşanma davasına on gün zarfında ce-vab vermesi lüzumu telliğ yerine geçmek üzere ilân olunur. 938/1363

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

- İdaremizin Yavşan ve Çamaltı tuzları için memur, amele ve lüzumunda hafif yük naklinde kullanılmak üzere satın alınacağı ve 26/X/938 de ihale edileceği ilân edilen 2 adet kamyonun muhammen bedeli tezyid edilerek yeniden ve pazarlık usulüne eksiltmeye konmuştur.
- Her ikisinin muhammen bedeli 6000 lira ve muvakkat teminatı 450 liralıdır.
- Eksiltme 19/XII/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14.30 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
- Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen Şubeden alınabilir.
- Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin kataloklarıyla karoseri şekli ve dahili taksimatını gösterir bir plân ile benzin sarfiyatını gösterir fennî tekliflerini ihale gününden 5 gün evveline kadar İnhisarlar Tuz Fen Şubesine vermeleri lâzımdır.
- İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «8335»

Cinsi	Eb'adı	Mikdarı	Muhammen B.		% 7,5 teminatı
			Beheri	Tutarı	
			Lira K.	Lira K.	Lira K.
Çıralı tahta	400X30X30	18 M ³			
"	400X28X30	8 "			
"	400X25X3	10 "			
"	400X28X8	18 "			
Düz beyaz tahta	40X30X30	10 M ³	45. —	2430. —	
			39. —	190. —	
			28.0. —		211. 50

- Yukarıda eb'ad ve mikdarı yazılı 54 metre inik'abı çıralı tahta ile 10 metre inik'abı düz beyaz tahta pazarlık usulüne satın alınacaktır.
- Muhammen bedelleriyle muvakkat teminat hizalarında gösterilmiştir.
- Pazarlık 12/XII/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
- İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «8897»

Cinsi	Mikdarı	Muhammen B.		%7,5 Eksiltme
		Beheri	Tutarı	
		Lira K.	Lira K.	saati
Elektrik motörü	2 adet	175. —	350. —	26.25
" motörü «0,5» B. K.	3 "	75. —	225. —	14. —
" kudretinde				
" «2» B. K. kudretinde	3 "	150. —	450. —	50.62
	6		675. —	14.30

- İdaremizin İzmir tütün fabrikası kıym makineleri için 2 adet elektrik motörü ile paket makineleri bandrol kısmı için 3 ve paket kısmı için de 3 adet olmak üzere 6 adet elektrik motörü şartnameleri mucibince ayrı ayrı pazarlık usulüne satın alınacaktır.
- Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.
- Eksiltme 13/I/939 tarihine rastlayan Cuma günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
- Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen Şubeden alınabilir.
- Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fiatsız fennî teklif ve kataloklarını teklif edilmek üzere ihale gününden en geç bir hafta evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü Tütün Fabrikalar Şubesine verilmesi ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır.
- İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «8632»

- İdaremizin Paşabahçe fabrikasında yapılacağı, 21/11/938 tarihinde ihale edileceği ve bilâhare eksiltmeden kaldırılacağı ilân edilen betonarme döşeme-lerle, sair müteferrik işlerin şartnameleri tadil edildiğinden yeniden kapalı zarf usulüne eksiltmeye konulmuştur.
- Heyeti umumiyesinin keşif bedeli 15,202 Lira 40 kuruş ve muvakkat teminatı 1140,18 liralıdır.
- Eksiltme 26/12/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- Şartname, keşif ve projeler 76 kuruş bedel mukabilinde inhisarlar umum müdürlüğü levazım ve mübayaat şubesi ile Ankara ve İzmir başmüdürlüklerinden alınabilir.
- Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin diplomalı yüksek mühendis veya yüksek mimar olmak; olmadıkları takdirde aynı evsafı haiz bir mütehassıs inşaatın sonuna kadar daimi olarak iş başında bulundurulacaklarını noterlikten musaddak bir taahhüd kâğıdı ile temin etmeleri ve bundan başka asgari 10000 liralık bu gibi inşaat yapmış olduklarına dair fennî evrak ve vesaiiki ihale gününden sekiz gün evveline kadar İnhisarlar umum müdürlüğü inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca bir fennî ehliyet vesikası almaları lâzımdır.
- Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaiik ile beşinci maddede yazılı inşaat şubemizden alınacak ehliyet vesikası ve % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu, ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 14 de kadar yukarıda adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. «8923»

TURAN TİYATROSU
san'atkar Nagid
Cemal Sahir, okuyucu
Semih ve Mezey varyetesi
BABALARI KİM
3 P.
Da s Salo Düet

ERTUĞRUL SADI TEK TİYATROSU
Taksiminde Bugece
(KÖR) piyesi 3 perde
ayrıca komedi 1 P.
Yakında: Büyük bir temsil hâdisesi
İnsan Mâbut

HALK OPERETİ
Bu akşam 9 da
Cumartesi ve Pazar saat 15 de
İÇ İÇE.
Büyük operet
Rejîsör Ra it Rıza
Müzik: Seyfettin Anıl
Yazan: Yusuf Süruri

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu
İstiklâl caddesinde Komedî kısımlı
Bu akşam 20,30 da
DAMA ÇIKMIŞ BİR GÜZEL

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

AEONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

- Erzincan sol sahil batakhklarının kurutma işleriyle Kirlevik Şelâle suyunun tahliye kanalı ve bu kanal üzerindeki köprüler ve şütler inşaatı, keşif bedeli «299926» lira «99» kuruştur.
- Eksiltme 26/12/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat «15» de Nafia Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü Su Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulüne yapılacaktır.
- İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi Bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri «15» lıra mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler.
- Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin «15747» lira «08» sekiz kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır.
Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.
- İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.
Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «4882» «8577»

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

İkinci Keşide: 11/Birincikânun/938 dedir.

Büyük ikramiye: 45.000 Liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Yeni tertibden bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangonun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz...

İstanbul Jandarma satınalma komisyonundan

Mikdarı	Cinsi	Tahmin bedeli	İlk teminatı
metre		Lira Kuruş	Lira Ku.
21.000	Bez	6720 00	504 00

- Cins, mikdarı, tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarıda yazılı (21.000) metre kuruşun renkleri Amerikan bezi 15/B.Kânun/938 Perşembe günü saat 15 de Gedikpaşadaki Jandarma satınalma komisyonunca kapalı zarf eksiltmesiyle satın alınacaktır.
- Nümune, evsaf ve şartname her gün adı geçen komisyonda görülebilir veya şartname parasız alınılabılır.
- 2490 sayılı kanun şartlarını haiz isteklilerin usulüne göre tanzim edecekleri kapalı zarfların eksiltme günü nihayet saat 14 de kadar makbuz karşılığı olarak komisyona vermeleri. (8651).

TÜRKİYE İŞ BANKASI'NIN İKRAMIYE KUSU

HER
3 AYDA BİR
KUMBARA
SAHIPLERİNİN
BAŞLARI
ÜSTÜNDE
DOLAŞIR

VE

TAM
384
KİŞİYİ
ZENGİN
EDER

SİZ DE BU TALİHLİLER ARASINA GİRİNİZ!

1939. YILBAŞI

Hava Kurumu Büyük Piyangosu

Büyük ikramiyesi

(500.000) Liradır.

Ayrıca: 200.000, 150.000, 100.000, 70.000, 60.000, 50.000, 30.000, 20.000, 15.000 Liralık ikramiyelerle (400.000 ve 100.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

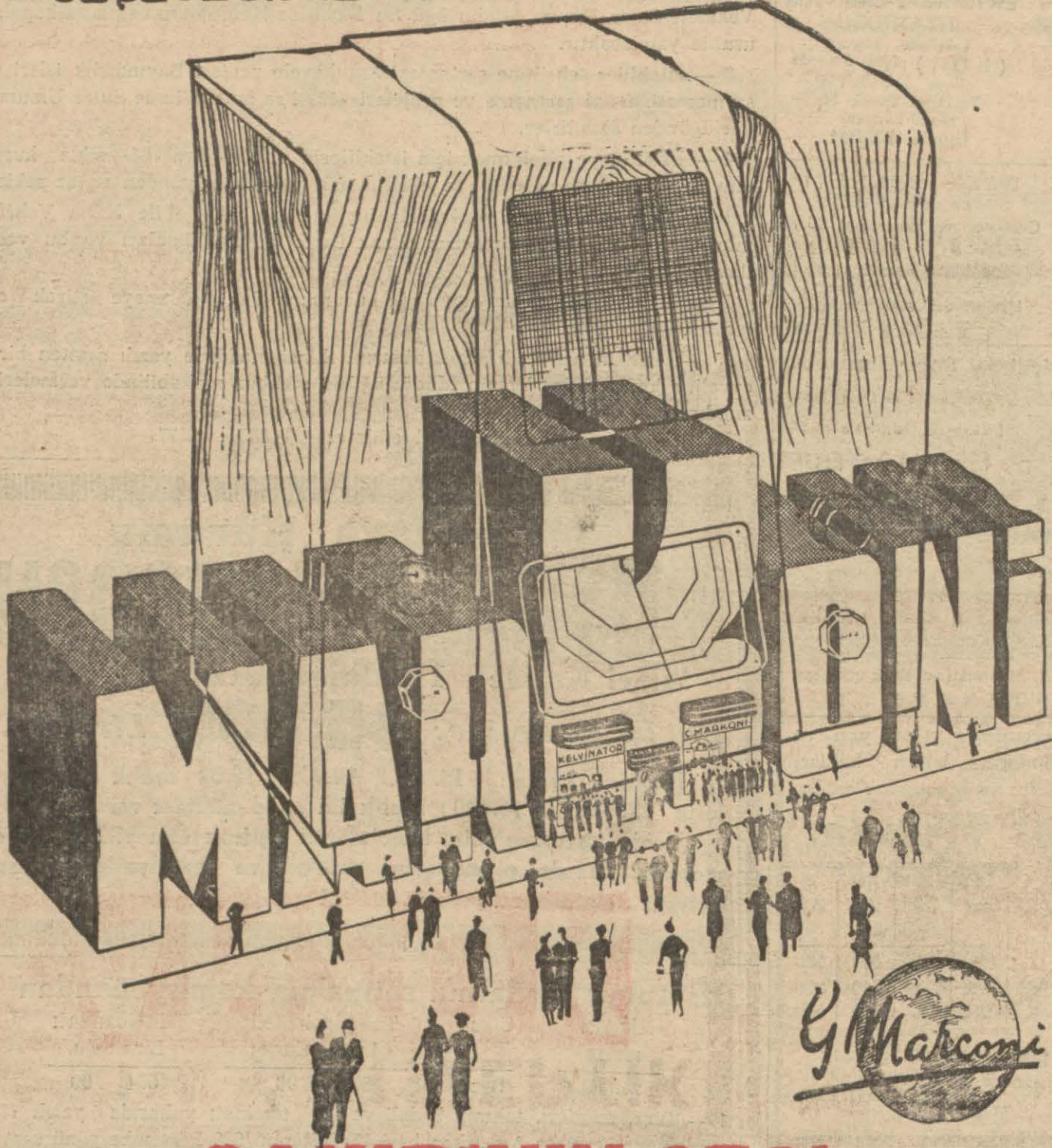
Keşide Yılbaşı gecesi yapılacaktır. Biletler - (2,5), (5) ve (10) liralıktır... Vakit kaybetmeden hemen biletinizi alınız.

İNKÂR EDİLMEZ ÜSTÜNLÜĞÜ İÇİN

ER GEÇ

SEÇECEĞİNİZ RADYO

VERESİYE **SAHİBİNİN SESİ** 302 İSTİKLAL CADESİ
SATIŞ VE ACENTELEİNDE BEYOĞLU

Kulağınızda küpe olsun

GRİPİNEN MÜDHIŞ
İSTİRAPTAN
SONRA ...TAM NEŞ'E
VE SİHHATE
KAVUŞMAK

Kullanmakla kabildir.

Bir ham.ede nezle ve gripi geçirir. Harareti sür'atle düşürür.
Baş, diş, sinir, mafsal, adale ağrıları ancak GRİPİN
almak suretile çarçabuk defedilebilir.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. İsmine
dikkat. Taklidlerinden sakınınız.

Daima yenilik

Yeni Postane karşısında

ALTINTOP

Kundura mağazası

Mevsimin en şık ve sağlam modellerinin gelmiş
olduğunu sayın müşterilerine bildirir. Tl. 23396

REKTA

PATI

BASUR MEMELERİNİ

CERAHATLANMIŞ FİSTÜLLER ve

HER TÜRLÜ İLTİHABLARI

TEDAVİ EDER.

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 576009,93 lira olan 100 kilometrelik takriben 8000 ton ray
25/1/939 Çarşamba günü saat 15,30 da kapalı zarf usulile Ankarada İdere bi -
nasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 26790,40 liralık muvakkat teminat ile kanunun ta -
yın ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reis -
liğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 2880 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır.
(8808)

PASTİL ANTİSEPTİK

KANZUK

Soğuk algınlığı, nezle ve teneffüs yol -
larile geçen hastalıklardan korur, grip
ve boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklı -
ğında pek faydalıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

Niçin ıztrap
çekiyorsunuz ?

Bir deia da

NEOKÜRİN'İ

Tecrübe ediniz.

NEOKÜRİNSizi bu mü'ziç baş ağrısından
kurtaracaktır.NEOKÜRİN, kalbi yormaz
ve Mideyi bozmaz.Tek kaşe 6 kuruş, 6 lık ambalaj
30 kuruş. Her eczanede bulunur.**MÜJDE!**

Çoktanberi Beklediğiniz

Kreff!

Markalı, İdareli ve Son sistem

SOBALARIN

Yeni çeşitleri gelmiştir.

Soba almadan evvel görünüz.

OHANNES PAPAZYAN

İstanbul Yeni Postane caddesi

No. 20

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

S. Ragıp EMEÇ

SAHIPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL

DENİZBANK

Deniz Dizel Motörü Satın Alınacak

Altı adet deniz Dizel motörü satın alınacaktır. Şartnamesi
hergün Tophanede Deniz hanıncaki Materyel Şubemizden alına -
bilir. Teklifler en geç 5/1/939 tarihine kadar Mezkûr şubeye ve -
rilmiş bulunmalıdır.

TAHİN HELVASI

Halis Sekerden

Yalnız HACI BEKİR TİCARETHANELERİNDE bulunur.

**ALİ MUHİDDİN
HACI BEKİR**

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy